

2019-02-28

Utredning av LIS-områden i Nyköpings kommun

LIS-utredning

Beställare:	Nyköpings kommun
Beställarens projektledare:	Elin Hultman, ekolog
Konsult:	Ramboll
Uppdragsledare:	Monika Stenberg
Handläggare:	Johanna Lennartson
GIS-expert:	Joline Bergsjö
Granskad av:	Pia Torrö

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Syfte och huvuddrag	5
Landsbygdsutveckling i strandnära läge	5
Strandskydd	6
Arbetsmetod	7
Steg 1 – Definition av landsbygd	7
Steg 2 – Allmänna intressen	7
Steg 3 – Val av sjöar	7
Steg 4 – Utpekande LIS-områden	8
Steg 5 – Fältarbeten	8
Disposition	8
Steg 1 – Definition av landsbygd	9
1.1 Nyköpings kommun	9
1.2 Landsbygd i Nyköping	9
1.3 Landsbygd i LIS-utredningen	10
Steg 2 - Allmänna intressen.....	11
2.1 Naturresevat och kulturresevat.....	12
2.2 Natura 2000-områden	13
2.3 Riksintressen	13
2.4 Stora opåverkade områden	13
2.5 Övrig hänsyn	13
2.6 GIS-underlag strandskyddszon	14
Steg 3 - Val av sjöar	15
3.1 A) Sjöar inom 2 km	15
3.2 B:1) Små sjöar	16
3.3 B:2) Obebyggda sjöar.....	17
3.4 C) Sjöar med skyddsintressen, värden eller restriktioner.....	18
3.5 D) Sjöar med potential för utveckling av det befintliga näringslivet	19
3.6 E) Sjöar med bebyggelsestryck.....	19
Steg 4 - Utpekande av LIS-områden	20
4.1 Kvarstående sjöar efter steg 3E.....	20
4.2 Detaljerad analys	21
4.3 Sammanfattning – utpekade områden i steg 4	23
4.4 Tystberga.....	24
4.4.1 Ången	25
4.4.1.1 LIS-område – Verksamheter, Ånga herrgård – Ången	27
4.5 Runtuna	30
4.5.1 Runnviken.....	31
4.5.1.1 LIS-område – Verksamheter, Lövsund – Runnviken	33
4.5.1.2 LIS-område – Verksamheter, Näsby – Runnviken	35
4.5.2 Sundbysjön	37
4.5.2.1 LIS-område – Bostäder, Granesta – Sundbysjön – ej vald.....	39
4.5.3 Mörtsjön	40
4.5.3.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Mörtsjön.....	42
4.5.4 Lammsjön.....	45
4.5.4.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Lammsjön.....	47

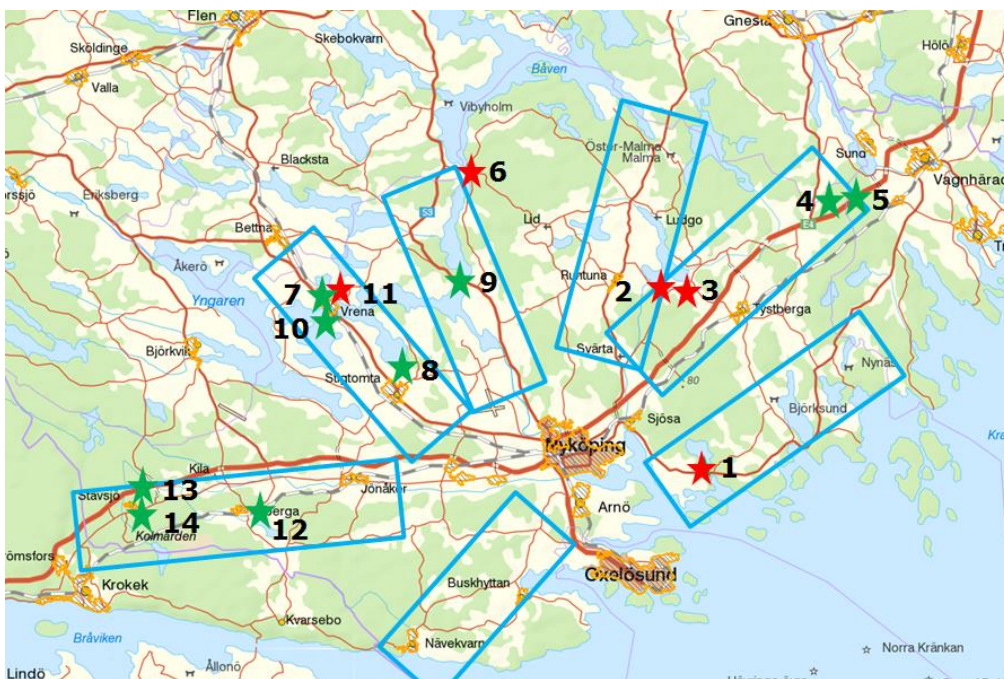
4.5.5 Byksjön.....	50
4.5.5.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Byksjön – ej vald.....	52
4.5.6 Glottrasjön	53
4.5.6.1 LIS-område – Bostäder, Kungsberga/Glottra – Glottrasjön – ej vald....	55
4.6 Aspa.....	56
4.6.1 Båven	57
4.6.1.1 LIS-område – Verksamheter, Baggetorp – Båven.....	61
4.6.2 Ludgosjön.....	64
4.6.2.1 LIS-område – Bostäder, Örbrink/Hampvik – Ludgosjön – ej vald	66
4.7 Råby och Vrena.....	67
4.7.1 Långhalsen	68
4.7.1.1 LIS-område – Bostäder, Centrala Vrena – Långhalsen – ej vald	70
4.7.1.2 LIS-område – Bostäder, Tovsund – Långhalsen	71
4.7.1.3 LIS-område – Bostäder, Kisäng/Stigtomta – Långhalsen	75
4.7.1.4 LIS-område – Bostäder, Råby – Långhalsen	78
4.7.2 Hallbosjön	82
4.7.2.1 LIS-område – Bostäder, Vrena – Hallbosjön.....	84
4.7.3 Lillsjön	87
4.7.3.1 LIS-område – Verksamheter, Vrena – Lillsjön/Långhalsen	89
4.7.4 Lidsjön.....	92
4.7.4.1 LIS-område – Bostäder, Råby – Lidsjön – ej vald.....	94
4.7.5 Nyköpingsån	96
4.7.5.1 LIS-område – Verksamheter, Kristineholm – Nyköpingsån – ej vald	98
4.8 Jönåker	99
4.8.1 Bålsjön.....	100
4.8.1.1 LIS-område – Bostäder, Ålberga – Bålsjön.....	102
4.8.2 Bysjön	106
4.8.2.1 LIS-område – Verksamheter, Ålberga bruk, Kila – Bysjön – ej vald ...	108
4.8.3 Stavsjön.....	109
4.8.3.1 LIS-område – Bostäder, Stavsjö – Stavsjön	111
4.8.4 Dammkärret	115
4.8.4.1 LIS-område – Bostäder, Stavsjö – Dammkärret.....	117
4.9 Buskhyttan	120
4.9.1 Alstorpdammen	121
Steg 5 - Fältstudier.....	124
Underlag	125

Sammanfattning

Inom arbetet med att ta fram den nya översiktsplanen ser Nyköpings kommun ett behov att grundligt utreda möjligheten till LIS-områden och ta fram ett bra underlag och motivering till respektive LIS-område. LIS betyder *landsbygdsutveckling i strandnära läge* och syftar till att bidra till utvecklingen av landsbygden genom att placera en byggnad, verksamhet, anläggning eller annan åtgärd i ett strandnära läge.

Utredningen grundar sig i en GIS-analys (geografiska informationssystem) utifrån en metod framtagen av Katrineholms kommun. Metoden har anpassats till Nyköpings kommun.

Metodens steg har mynnat i att 9 LIS-områden föreslås för bostäder och 5 för utveckling av verksamheter. Totalt 14 stycken, se figuren nedan. Bedömningen samt respektive föreslaget LIS-område inklusive bortvalda områden redovisas i kapitel 4.4–4.9.

Figur 1: Sammanfattande karta med strååk. Stjärnor markerar föreslagna LIS-områden. Grön stjärna avser områden för bostäder. Röd stjärna avser verksamheter.

Syfte och huvuddrag

LIS-utredningen tas fram i samband med framtagandet av Nyköpings nya översiktsplan som förväntas bli antagen under våren 2021. Den nuvarande översiktsplanen, som antogs 2013, gäller tillsammans med dess fördjupningar fram till att den nya översiktsplanen vinner laga kraft.

Inom arbetet med att ta fram den nya översiktsplanen kommer kommunens möjlighet till LIS-områden att utredas. Kommunen ser ett behov att grundligt utreda möjligheten till LIS-områden och ta fram ett bra underlag och motivering till respektive LIS-område. Utredningen grundar sig i en GIS-analys (geografiska informationssystem) utifrån en metod framtagen av Katrineholms kommun och anpassad till Nyköpings kommun.

Ramboll fick i uppdrag av Nyköpings kommun att utreda möjligheten till LIS-områden med utgångspunkt i metodik framtagen av kommunen.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge

LIS betyder *landsbygdsutveckling i strandnära läge* och syftar till att bidra till utvecklingen av landsbygden genom att placera en byggnad, verksamhet, anläggning eller annan åtgärd i ett strandnära läge som i vanliga fall kräver dispens från strandskyddet. I och med utpekandet av LIS-områden underlättas dispenshanteringen och landsbygdsutveckling utgör ytterligare ett skäl till dispens.

LIS-områden kan pekas ut i enlighet med 7 kap. miljöbalken:

18 e § Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 18 d § ett område som

1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden,
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt,
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften,
 - a) i eller i närheten av tätorter,
 - b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland,
 - c) på Gotland, eller
 - d) vid Vänern, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och
4. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden.

Steg 1 – Definition av landsbygd

Utmed Östersjöns kust mellan Norge och Forsmark kan, enligt 7:18 4 MB, inte LIS-områden pekats ut. Hela Nyköpings kommuns kust mot Östersjön ligger inom denna stäcka.

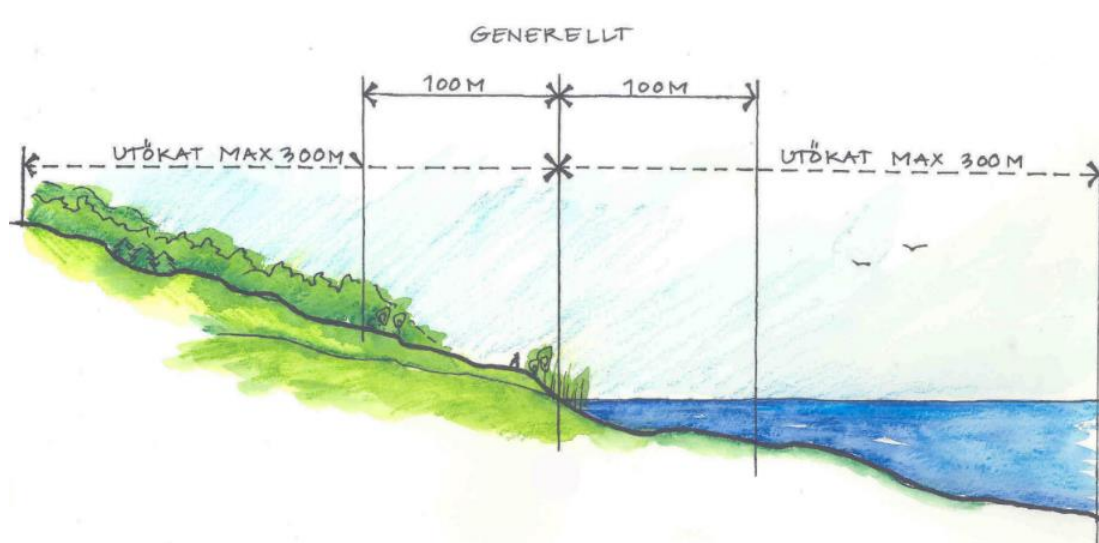
Strandskydd

Enligt Miljöbalken 7 kap. 13–18 §§ gäller lag om strandskyddsområde. Strandskyddet gäller vid havet och vid insjöar och vattendrag. Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd enligt Miljöbalken 7 kap. 14 § (se figuren nedan).

Länsstyrelsen kan enligt 7 kap. 14 § utvidga strandskyddsområdet till 300 m, för att säkerställa något specifikt syfte. I Nyköping finns utökat strandskyddsområde längs med Östersjökusten och vid sjön Båven.

LIS-område kan enligt 7 kap MB inte pekats ut inom Östersjökusten. Båvens stränder har också utökat strandskydd. Båven tas med i LIS-utredningen för att granska möjlig utveckling.

Strandskyddsdispens krävs vid anläggningar/byggnation inom strandskyddszonen. I en detaljplan kan strandskyddet upphävas.

Figur 2: Exempel på utbredning av generellt och utökat strandskydd, Illustration: Ulrika Åkerlund (Boverket)

Arbetsmetod

För att avgränsa föreslagna områden och analysera om de uppfyller kriterierna i 7 kap 18 e § Miljöbalken har en metod utarbetats.

Urvalet av LIS-områden genomförs utifrån en metod som består av fyra steg:

Steg 1 – Definition av landsbygd

Nyköpings kommun har inom arbetet med utredningen av LIS-områden beslutat om en specifik definition av landsbygd för den här utredningen.

Steg 2 – Allmänna intressen

I samband med prövning av ny bebyggelse, anläggningar eller åtgärder inom strandskyddat område behöver hänsyn tas till befintliga allmänna intressen inom området, så även inom LIS-områden. Det finns restriktionsområden inom olika intressen som till exempel riksintressen angivna i Miljöbalkens 3:e och 4:e kapitel, skyddade områden enligt miljöbalkens 7:e kapitel och kulturvärden enligt kulturmiljölagen. I steg 2 väljs de allmänna intressena ut, som senare beaktas i analys av lämpliga LIS-områden.

Steg 3 – Val av sjöar

Urvalet kommer att ske utifrån ett antal kriterier, som successivt resulterar i att sjöar kvalificerar sig vidare. Kriterierna utgår ifrån perspektiven hållbarhet, attraktiv landsbygd och hänsyn. LIS-utredningen utgår från sju större utpekade stråk som innefattar infrastruktur, kollektivtrafik och service. Detta för att utgå från områden som redan idag har potential för exploateringsutveckling. GIS-analyser har genomförts och utifrån dessa väljs sjöar bort enligt steg a-c och därefter läggs sjöar till manuellt enligt steg d-e nedan.

- a) Sjöar inom 2 km från tätorter och sjöar inom 2 km från de sju större utpekade stråken där det idag finns infrastruktur, kollektivtrafik och service väljs ut för vidare bedömning.
- b) Sjöar väljs bort som är mycket små eller som är obebyggda eller nästintill obebyggda. Definitionen på en liten sjö, som kommunen har valt att använda sig av, är 1 hektar.
- c) Sjöar med skyddsintressen, värden eller restriktioner som berör hela sjön som bedöms värdefulla att skydda alternativt olämpliga för ny bebyggelse väljs bort.
- d) Sjöar med potential för utveckling av det befintliga näringslivet läggs till. En näringsverksamhet kan vara lokaliserad utanför de ramar som kriterierna för bostäder ställer upp, till viss del på grund av att vissa näringar, inom t.ex. naturturism, bygger på att vara perifert lokaliserade eller långt ifrån vägar, buller och tätorter. I syfte att ge förutsättningar till utveckling av befintliga näringsverksamheter på landsbygden kan därför LIS-områden för näringar pekas ut även i perifera lägen och i begränsad omfattning i skyddade eller känsliga områden.

Steg 1 – Definition av landsbygd

- e) Sjöar med bebyggelsetryck läggs till. Detta för att ytterligare främja utvecklingsperspektivet i planen, men viss restriktivitet bör iakttas för detta steg, och huvuddelen av sjöarna bör hållas inom steg a).

Efter det att steg tre har genomförts finns ett antal sjöar utvalda, vilka sedan kan vara aktuella för LIS-områden.

Steg 4 – Utpekande LIS-områden

Efter att ett antal sjöar har valts ut ska studier genomföras av varje vald sjö. Befintligt kunskapsunderlag går igenom, kartor studeras och preliminära LIS-områden urskiljs och likaså områden olämpliga för LIS. LIS-områdena ska väljas ut utifrån kriterierna hållbarhet, attraktiv landsbygd och hänsyn.

Grundförutsättningar som måste uppfyllas är:

- *Strandskyddets syften*: Fri passage på några tiotals meter ska gå att ordna. Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet.
- *LIS syften, varav minst ett av dessa måste uppfyllas*: Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eller åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.
- *Miljö kvalitetsnormer*: Ekologisk, kemisk och morfologisk status (enligt vattendirektivet) bedöms inte försämrats i samband med en exploatering.

Steg 5 – Fältarbeten

Efter att preliminära LIS-områden pekats ut behöver fältstudier genomföras för att fastställa lämpligheten av dessa.

Disposition

Rapportens respektive kapitel motsvarar ett steg i metoden.

Steg 1–3 redovisar hur urvalet av sjöar med potential för LIS har skett.

I steg 4 (kapitel 4) analyseras de kvarstående sjöarna uppdelat på sex delområden som definieras med närliggande tätorter. Här ingår även den information som erhållits vid fältstudier (steg 5). Varje sjö eller potentiellt LIS-område studeras och välj bort eller föreslås. Motiv för respektive föreslaget LIS-område anges. De utpekade LIS-områdena är ungefärliga och bör analyseras ytterligare vid genomförandet av landsbygdsutvecklingen.

I steg 5 (kapitel 5) beskrivs hur fältstudierna bedrivits.

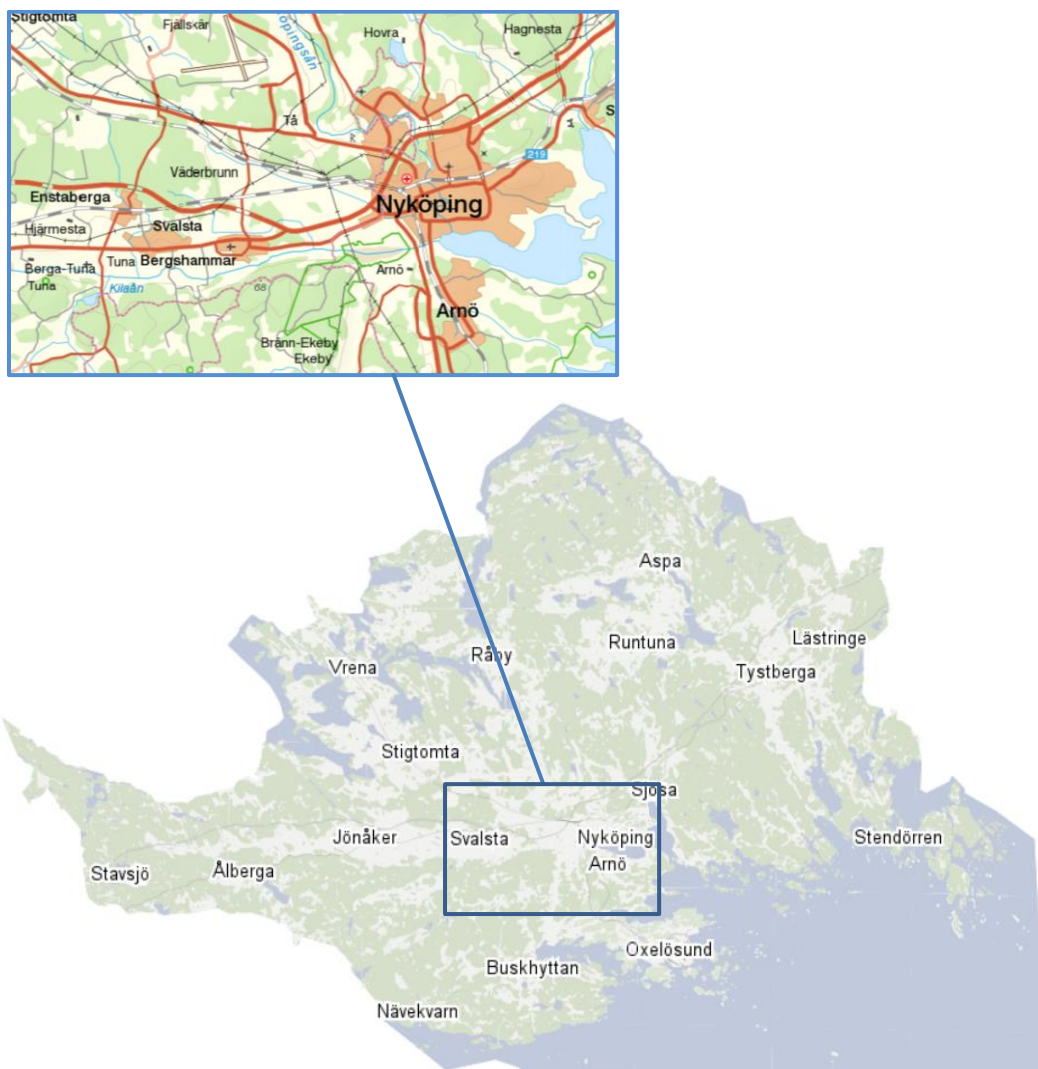
Steg 1 – Definition av landsbygd

1.1 Nyköpings kommun

Nyköping ligger i Södermanlands län, en timme söder om Stockholm, vid Östersjökusten. Kommunen har cirka 55 000 invånare. Utanför centrala Nyköping bor ungefär 17 000 personer. Kommunens landareal är 1560 km².

1.2 Landsbygd i Nyköping

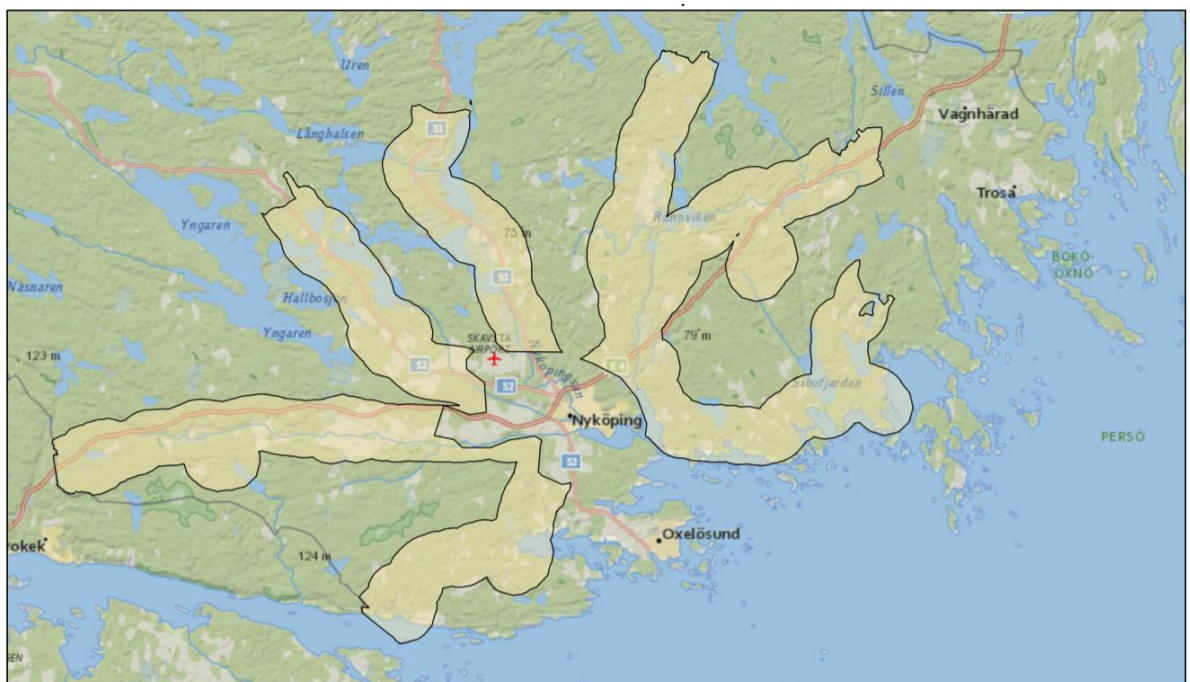
Kommunen har i samband med LIS-utredningen valt att definiera hela kommunens yta exklusive Nyköping tätort, Bergshammar, Svalsta och Enstaberga som landsbygd.

Figur 3: Nyköpings kommun samt större tätorter.

1.3 Landsbygd i LIS-utredningen

Vid framtagandet av Nyköpings nya översiktsplan är hållbarhetsperspektivet en viktig utgångspunkt. Det innebär bland annat att kommunen önskar samla bebyggelsen kring kollektivtrafikstråken. Även i LIS-utredningen har kommunen tagit ställning till att LIS-områden endast bör pekas ut i de delar av landsbygden som redan består av mindre tätort eller har en utbyggd infrastruktur, kollektivtrafik och service. Ett område på 2 km kring de sju större vägstråken och de mindre orterna i kommunen har valts med motiveringen att 2 km är ett rimligt gång- eller cykelavstånd. Denna yta benämns i den här utredningen som landsbygdsbuffert. Se utbredning i figuren nedan.

 Landsbyggsbuffert

Figur 4: Landsbyggsbufferten - den analyserade delen av landsbygden - markerad med ljusgul färg.

Steg 2 - Allmänna intressen

Vid planering av ny bebyggelse och nya användningsområden behöver hänsyn tas till befintliga allmänna intressen. Utifrån Miljöbalkens 3 och 4 kap, skyddade områden enligt miljöbalkens 7 kap och kulturvärden enligt kulturmiljölagen, har följande allmänna intressen identifierats.

Naturresevat och Natura 2000-områden är stora områden som normalt inte går att förena med ny bebyggelse. Inom dessa föreslås inte LIS-områden.

Övriga skydd enligt 7 kap MB och riksintressen enligt 3–4 kap beskrivs och värderas inom respektive område, men behöver inte betyda att LIS-område är olämpligt.

LIS-områden föreslås inte pekats ut inom:

Naturresevat
Natura 2000 (fågeldirektivet och habitatdirektivet)

Hänsyn till riksintressen och stora opåverkade områden (utred hur utveckling/exploatering av ett område skulle påverka dessa):

Riksintresse för naturmiljövård
Riksintresse för kulturmiljövård
Riksintresse för friluftsliv
Riksintresse för kommunikationer (flyg, väg och järnväg)
Riksintresse för rörligt friluftsliv (4 kap)
Stora opåverkade områden

Hänsyn till dessa i samband med utredning på en mer detaljerad nivå:

Fornlämningar
Ängs- och betesmarksinventeringen
Ädellövskog
Naturminne
Vattenskyddsområde
Generellt biotopskydd, alléer
Skogligt biotopskyddsområde
Våtmarksinventeringen
Djur- och växtskyddsområde
Naturvårdsavtal
Skyddsvärda träd
Kulturresevat – finns ej inom Nyköpings kommun

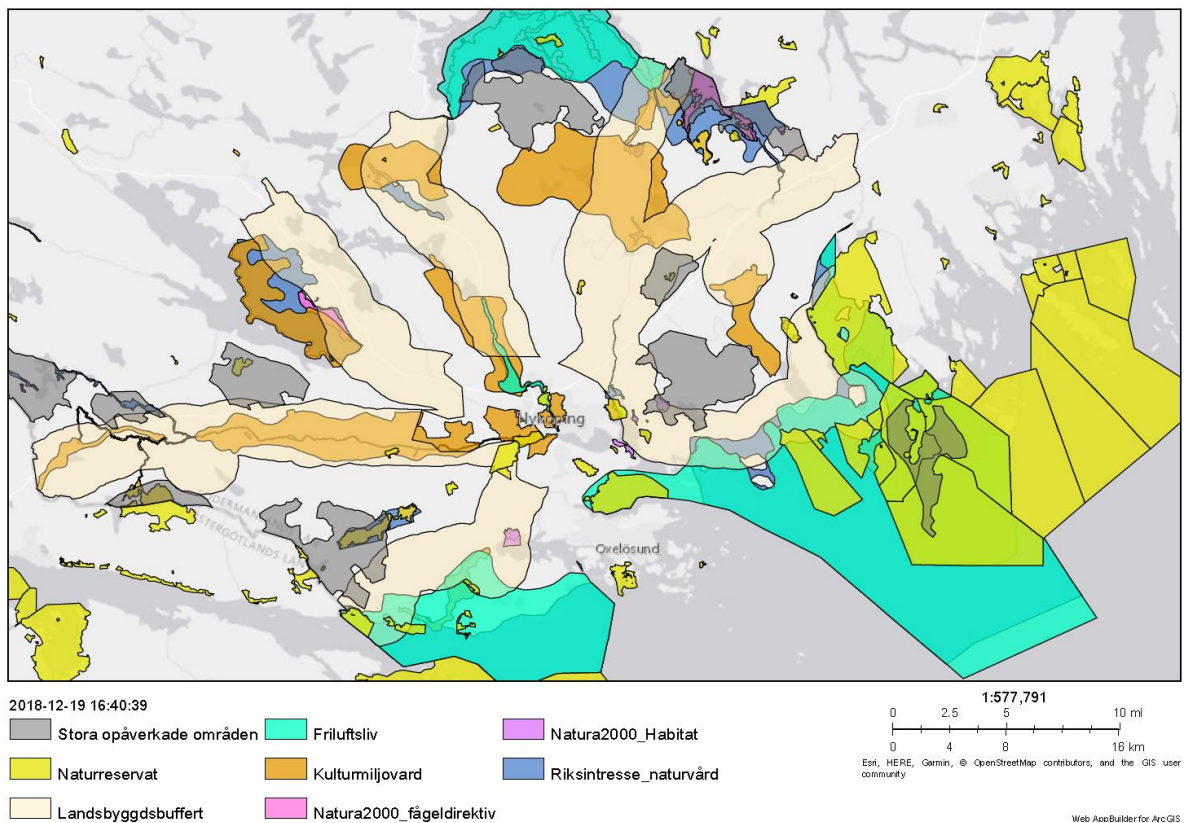
Steg 2 – Allmänna intressen

Nedan följer information om de ovan nämnda allmänna intressena.

2.1 Naturreservat och kulturresevat

Totalt finns 47 naturreservat i Nyköpings kommun, varav 16 av dessa ligger helt eller delvis inom landsbygdsbufferten, se figur 5 nedan. De naturreservat som ligger i anslutning av en sjö inom landsbygdsbufferten är Nynäs och Koholmen. Nynäs naturreservat, som ligger i närheten av Tystberga, täcker nästan hela Rundbosjön och delar av Trobbofjärden samt St. Frillingen som ingår i landsbygdsbufferten. Nynäs naturreservat är över 3000 hektar, ligger delvis i Nyköpings kommun och delvis i Trosa kommun och är ett av Södermanlands största naturreservat. Koholmen naturreservat ligger också i närheten av Tystberga, är mycket mindre än Nynäs och täcker delar av Sibbofjärden.

I Nyköpings kommun finns inga kulturresevat, vilket gör att detta allmänna intresse inte behöver beaktas i utredningen.

Figur 5: Landsbyggsbuffert med naturreservat, natura 2000-områden, riksintressen samt stora opåverkade områden.

2.2 Natura 2000-områden

Natura 2000-områden avser att främja den biologiska mångfalden genom bevarande och förbättring av naturmiljön. Natura 2000-områden delas upp i habitatdirektivet för djur- och växtarter samt fågeldirektivet för fåglar. Det finns ett antal Natura 2000-områden inom landsbygdsbufferten, se figur 5, och de sjöar som ingår i dessa områden kommer presenteras i steg 3C.

2.3 Riksintressen

De riksintressen som finns i Nyköpings kommun och som inkluderas i den här LIS-utredning gäller naturvård, kulturmiljövård, friluftsliv, se figur 5, och kommunikationer.

Riksintresse för naturvård är bl.a. Nynäs som ligger i närheten av Tystberga och sträcker även över till Trosa kommun. Det är ett kustnära område som täcker både land och vatten. Hallbosjön med Bärstakärret ligger i närheten av Vrena. Hela Båven omfattas också av riksintresse för naturvård.

Riksintresse för kulturmiljövård är bl.a. Kiladalen i närheten av Jönåker-Svalsta med odlingslandskap från bronsåldern samt ett större område kring Runtuna.

Riksintresse för friluftsliv finns vid Östersjökusten, Nynäs, Båvenområdet och vid Nyköpingsån. Området för Nyköpingsån omfattar sträckan Långhalsen till Stadsfjärden, med bl.a. fiskemöjligheter och kanotled.

Riksintresse för kommunikationer gäller bl.a. Skavsta flygplats, Götalandsbanan, E20 och kusttrafik. Riksintresse för kommunikationer bedöms inte påverka möjligheten för LIS-områden negativt.

Riksintressena inom kommunen ska beaktas vid utredningen av LIS.

2.4 Stora opåverkade områden

Stora opåverkade områden ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan påverka områdets karaktär enligt MB 3 kap 2 §. Sådana områden finns utpekade i Nyköpings kommuns översiktsplan 2013, se figur 5.

2.5 Övrig hänsyn

Här ingår naturminnen, vattenskyddsområde, generellt biotopskydd (alléer m.m.), skogligt biotopskyddsområde, våtmarksinventeringen, djur- och växtskyddsområde, naturvårdsavtal, fornlämningar och översvämningsrisk.

Här ingår även inventering av ängs- och betesmark, ädellövskog och skyddsvärda träd.

Potentiellt förorenade områden, tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet samt markavvattningsföretag redovisas men behöver inte innebära att området är olämpligt. Till exempel kan en utveckling innebära att ett tidigare förorenat område kan saneras.

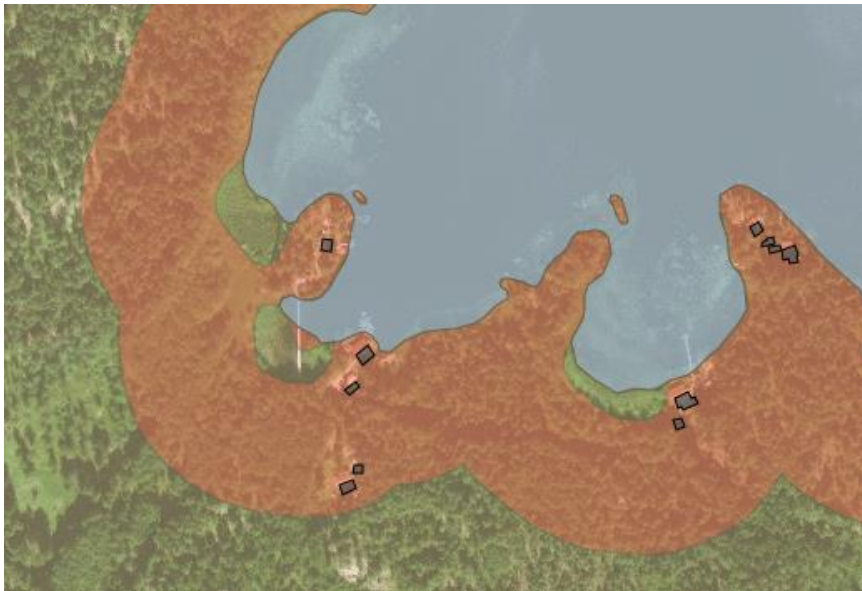
Hänsyn till dessa tas i steg 4.

2.6 GIS-underlag strandskyddszon

Strandskyddet omfattar land- och vattenområdet intill 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (Miljöbalken 7 kap. 14 §) på land och i vatten. För att GIS-analyserna ska vara möjliga att genomföra har valet gjorts att inom det här projektet utgå från sjöar och sankmark/våtmark i Lantmäteriets topografiska karta. Strandlinjen vid medelvattenstånd är sannolikt mellan sjöarnas strandlinje och sankmarkens gräns mot land.

På några ställen blir det en betydande skillnad om utgångspunkten blir från sjöarnas strandlinje eller gränsen för våtmarken. GIS-analysen inkluderar ett så stort markområde som möjligt, dvs från sjö inklusive sankmark, se figur 6.

Den del av sjöarnas strandskyddszone som sammanfaller med Östersjöns utökade strandskydd är inte medtaget då LIS-områden inte önskas utmed Östersjöns kust. Strandskyddszone i vattnet markeras inte i kartorna, utan enbart på land.

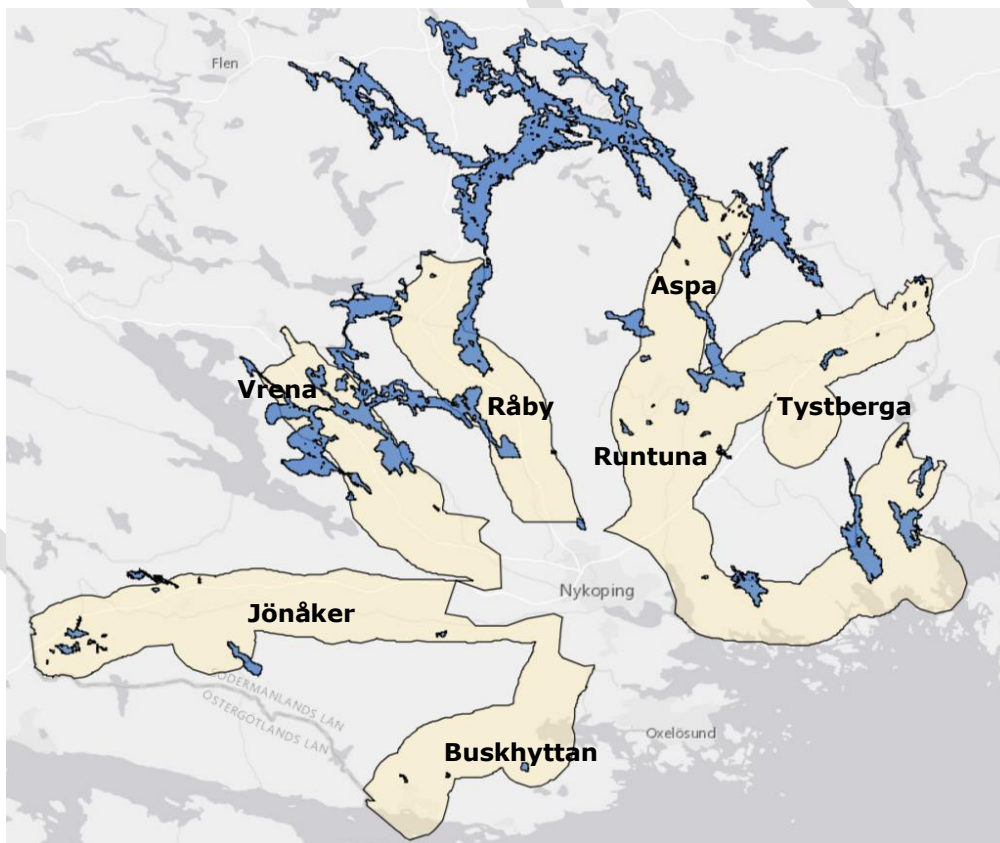
Figur 6: Exempel på sankmarkspåverkan på strandskyddszone.

Steg 3 - Val av sjöar

För att identifiera vilka sjöar som ska ingå i landsbygdsutveckling i strandnära läge sker urvalet utifrån ett antal kriterier. Sjöarna går igenom fem steg för att slutligen resultera i ett antal sjöar som har kvalificerat sig hela vägen. Kriterierna utgår ifrån perspektiven hållbarhet, attraktiv landsbygd och hänsyn. GIS-analyser har genomförts och utifrån dessa väljs sjöar bort enligt steg a-c och därefter läggs sjöar till manuellt enligt steg d-e nedan.

3.1 A) Sjöar inom 2 km

Metod: Sjöar inom 2 km från tätorter och sjöar inom 2 km från de sju större utpekade stråken där det idag finns infrastruktur, kollektivtrafik och service väljs ut för vidare bedömning.

Figur 7: Sjöar delvis eller helt inom landsbygdsbufferten.

34 stycken namngivna sjöar och 34 stycken sjöar utan namn, alltså totalt 68 stycken sjöar, ligger helt eller delvis inom landsbygdsbufferten, se figur 7.

Utöver sjöarna har även Nyköpingsån tagits med i analysen. Nyköpingsån är ett skyddsvärt område med stor förekomst av olika fiskarter. Området runtomkring

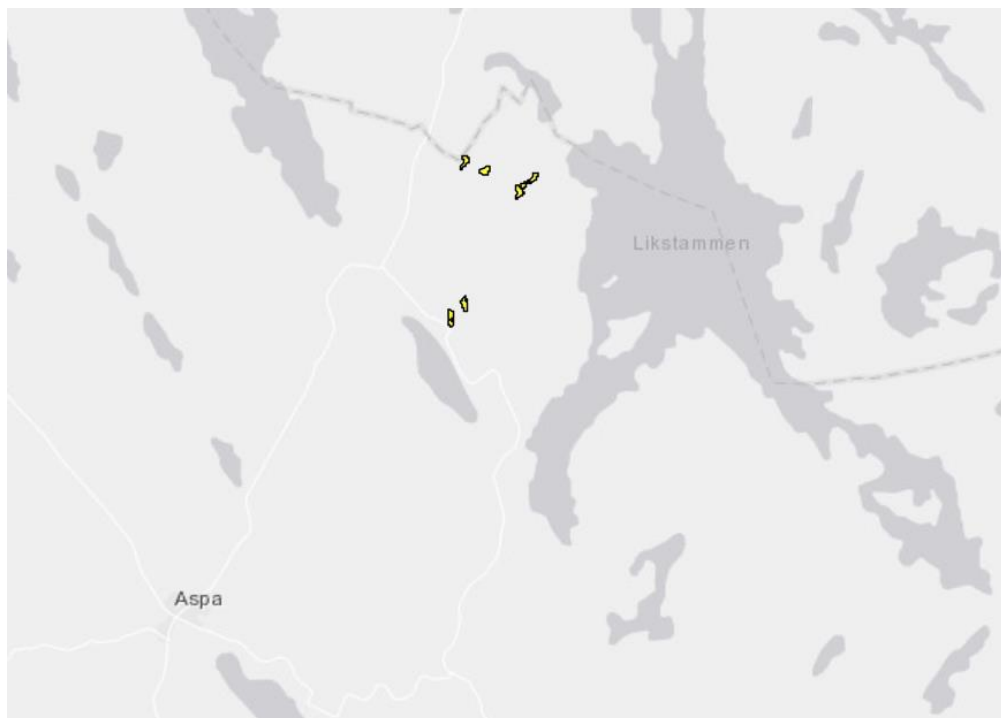
består främst av jordbruksmark. Övriga åar har inte samma storlek och skapar därmed inte den vattenspegel som ger attraktiva boendemiljöer.

Dessa sjöar tillsammans med Nyköpingsån utgör grundurvalet, som ingår i analysstegen för att peka ut sjöar med stränder med potential för landsbygdsutveckling.

3.2 B:1) Små sjöar

Metod: Sjöar väljs bort som är mycket små eller som är obebyggda eller nästintill obebyggda. För att dra en gräns för vad en liten sjö är har kommunen bestämt att följa Naturvårdsverkets bedömning av en liten sjö vid upphävande av strandskydd enligt 7 kap 18 § punkt 2 som är 1 hektar.

Påverkan på mindre sjöar blir ofta större än på större sjöar, vid en exploatering av flera bostäder/verksamheter. Det motsätter därmed också Nyköpings hållbarhetsperspektiv. Mindre sjöar ger inte heller den attraktiva boendemiljön som LIS är menat för. De sjöar som är 1 hektar eller mindre utesluts därmed i LIS-utredningen. De små sjöarna som helt eller delvis ingår i landsbygdsbufferten finns endast i närheten av tätorten Aspa, se figur 8. Dessa väljs bort.

Figur 8: Små sjöar norr om Aspa välj bort.

3.3 B:2) Obebyggda sjöar

Obebyggda sjöar plockas bort ur urvalet. Analysen har gjorts genom att identifiera sjöar som inte har några byggnader inom strandskyddszonen. Byggnader är hämtade från fastighetskartan. I den här analysen definieras obebyggda sjöar som sjöar som inte har någon byggnad inom 100 meter från strandkanten.

De sjöar som är obebyggda och som därmed kommer falla bort är (se figur 9):

- Djupungen
- Kråkkärret
- Eknaren
- Hovrasjön
- Vänstran
- Prästsjön
- Vadsjön

Flera namnlösa sjöar/vattendrag

En sjö kan ju även uppfattas som obebyggd om det endast finns enstaka byggnader vid sjön eller om byggnaderna ligger i en vik som gör att svårt att se dessa från andra ställen av sjön. Dessa sjöar har dock kvarstått i urvalet och efter fortsatt analys oftast valts bort i steg 4.

Figur 9: Små sjöar samt obebyggda sjöar. Endast de större sjöarna är namngivna.

3.4 C) Sjöar med skyddsintressen, värden eller restriktioner

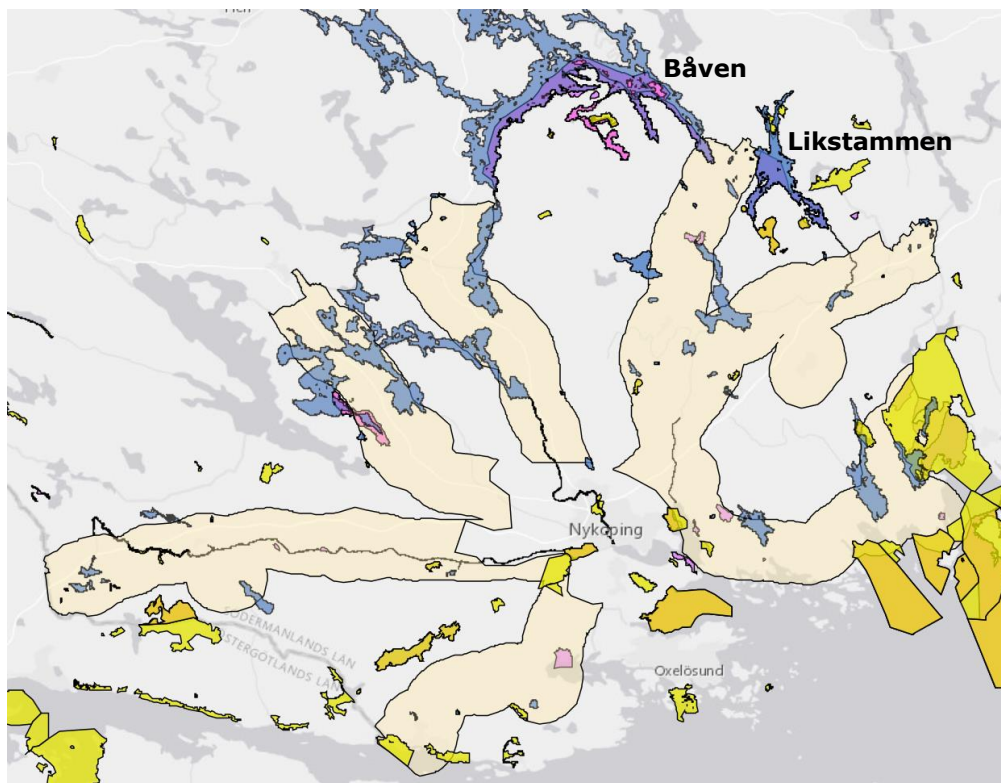
Metod: Sjöar med skyddsintressen, värden eller restriktioner som berör hela sjön som bedöms värdefulla att skydda alternativt olämpliga för ny bebyggelse väljs bort.

De sjöar som i sin helhet ingår i områden där det finns naturreservat eller Natura 2000 kommer helt falla bort och inte ingå i LIS, se figur 10 nedan. Dessa sjöar är:

- Båven- vattenytan inom Nyköpings kommun samt delar av strandzonen omfattas av Natura 2000-område
- Likstammen - vattenytan omfattas av LIS-område.

Vissa av sjöarna täcks inte helt av har Natura 2000 (habitat- eller fågeldirektivet) och/eller naturreservat. Dessa sjöar kvarstår i analysen.

Båven och Likstammen väljs bort.

Figur 10: Sjöar inom landsbygdbuffert i blått, naturreservat i gult och Natura 2000-områden i rosa, i närheten av Tystberga och Aspa

3.5 D) Sjöar med potential för utveckling av det befintliga näringslivet

Metod: Sjöar med potential för utveckling av det befintliga näringslivet läggs till. En näringsverksamhet kan vara lokaliserad utanför de ramar som kriterierna för bostäder ställer upp, till viss del på grund av att vissa näringar, inom t.ex. naturturism, bygger på att vara perifert lokaliserade eller långt ifrån vägar, buller och tätorter.

I syfte att ge förutsättningar till utveckling av befintliga näringsverksamheter på landsbygden kan därför LIS-områden för näringar pekats ut även i perifera lägen och i begränsad omfattning i skyddade eller känsliga områden.

Sjöarna Långhalsen och Båven bedöms särskilt intressanta för besöksnäringen och turismen i Nyköpings kommun.

Övriga vattennära områden som är viktiga för besöksnäringen och som också lyfts i Nyköpings besöksnäringstrategi är stråket längs Nyköpingsån. Dessa vattenområden är också utpekade som riksintressen för just friluftsliv. Riksintresset för Nyköpingsån omfattar sträckan Långhalsen till Stadsfjärden, med bl.a. fiskemöjligheter och kanotled.

Trots att dessa sjöar/vattendrag ligger helt eller delvis utanför landsbygdsbufferten läggs följande sjöar/vattendrag till:

- Långhalsen
- Båven
- Nyköpingsån

3.6 E) Sjöar med bebyggelsetryck

Metod: Sjöar med bebyggelsetryck läggs till. Detta för att ytterligare främja utvecklingsperspektivet i planen, men viss restriktivitet bör iaktas för detta steg, och huvuddelen av sjöarna bör hållas inom steg a).

Det finns inget uttalat bebyggelsetryck på något strandnära område utmed sjöar i kommunen. Båven bedöms som ett attraktivt och naturskönt område, som många vill bo intill, dock inte i den omfattning att det i denna utredning bedöms innebära ett sådant bebyggelsetryck att strandnära bebyggelse ska prövas här.

Ingen sjö läggs till i detta steg.

Steg 4 - Utpekande av LIS-områden

4.1 Kvarstående sjöar efter steg 3E

Efter steg 3 återstår 36 sjöar samt Nyköpingsån, se figur 11 nedan. Sjöarna redovisas per delområden, benämnda efter en närliggande ort.

De sjöar (och åar) som kvarstår efter steg 3E är följande:

Tystberga	Runtuna	Aspa	Råby och Vrena	Jönåker	Buskhyttan
Ången	Runnviken	Båven	Långhalsen	Bålsjön	Alstorp-dammen
Sibbofjärden	Sundbysjön	Ludgosjön	Lidsjön	Bysjön	Överbosjön
Trobbofjärden	Mörtsjön	Malmasjön	Hallbosjön	Stavsjön	Fadadammen
Rundbosjön	Byksjön	Nedre dammen	Lillsjön	Skiren	
	Lammsjön	Nudde	Nyköpingsån	Dammkärret	
	Glottrasjön	Dalsättersjön	Torpfjärden	Handskdammen	
	Tacksjön		Vedasjön	Gäddsjön	
	Masugnsjön				
	Svarvaren				
	Långsjön				

Figur 11: Nyköpings kommun samt delområden.

4.2 Detaljerad analys

I steg 4 följer nu en mer detaljerad analys av respektive sjö för att lokalisera potentiella LIS-områden.

Inom varje delområde bedöms de kvarstående sjöarnas potential för landsbygdsutveckling i strandnära läge. Här bedöms hela sjön. De sjöar som bedöms ha potential redovisas mer ingående och potentiella LIS-områden identifieras. De potentiella LIS-områdena har efter fördjupad studie och fältstudie bedömts lämpliga för LIS eller valts bort.

Grundförutsättningar som måste uppfyllas är:

- *Strandskyddets syften*: Fri passage på några tiotals meter ska gå att ordna. Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet.
- *LIS syften, varav minst ett av dessa måste uppfyllas*: Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eller åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.
- *Miljö kvalitetsnormer*: Ekologisk status (enligt vattendirektivet) bedöms inte försämrats i och med en exploatering. Kemisk status (enligt vattendirektivet) bedöms inte försämrats i och med en exploatering. Morfologisk status bedöms inte försämrats i och med en exploatering.

Villkoret är att byggnationen kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. Därför föreslås inte LIS-områden inom områden med utpekade värden för växt- och djurliv samt bara där passage kan lämnas för friluftslivet.

Områdena omfattar en begränsad del av de strandområden inom kommunen som omfattas av strandskydd. Lättnaderna bedöms ha marginell långsiktig negativ effekt på strandskyddets syften. Allmänheten bedöms fortfarande ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt ha goda livsvillkor.

Områden lämpliga för LIS har motiverats utifrån om åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eller åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden. Det handlar om att skapa arbetstillfällen eller locka människor att bosätta sig på platsen. De LIS-områden som valts är antingen strandnära mark för bostäder eller en verksamhet som bedöms kunna utvecklas.

Framförallt handlar det om områden som inte ligger i närheten av större tätorter, men inte heller på den rena landsbygden. Vid val av LIS-områden för bostäder har

i första hand strandområden i eller i direkt närhet till mindre tätorter och småorter valts. LIS-områden för verksamheter har förslagits längre från tätort/småort, men inom landsbygdsbuffertens stråk eller kring Båven.

Motivet för bostäder är i första hand att bidra till den närliggande ortens service såsom skola/förskola, kollektivtrafik och handel. Med bilismens rörlighet är det svårt att locka boende att handla och arbeta lokalt. Att förstärka invånarantalet kan ändå innebära en landsbygdsutveckling genom att de boende stärker det lokala föreningslivet och kulturlivet, t ex lokala idrottsklubbar, hembygdsföreningar etc.

De verksamheter som gynnas av strandnära lägen bedöms i första hand vara de som vänder sig mot turism, friluftsliv, konferens och rekreation. Sörmland har en lång historia av herresäten, och slott och herrgårdar är i princip alltid placerade vid stranden av en sjö, vattendrag eller Östersjön. De flesta LIS-områden för verksamheter som pekas ut är slott eller herrgårdar som har eller kan komma att ha en publik verksamhet. Här kan verksamheten utvecklas genom strandnära uthyrningsstugor, bryggor, grillstugor etc.

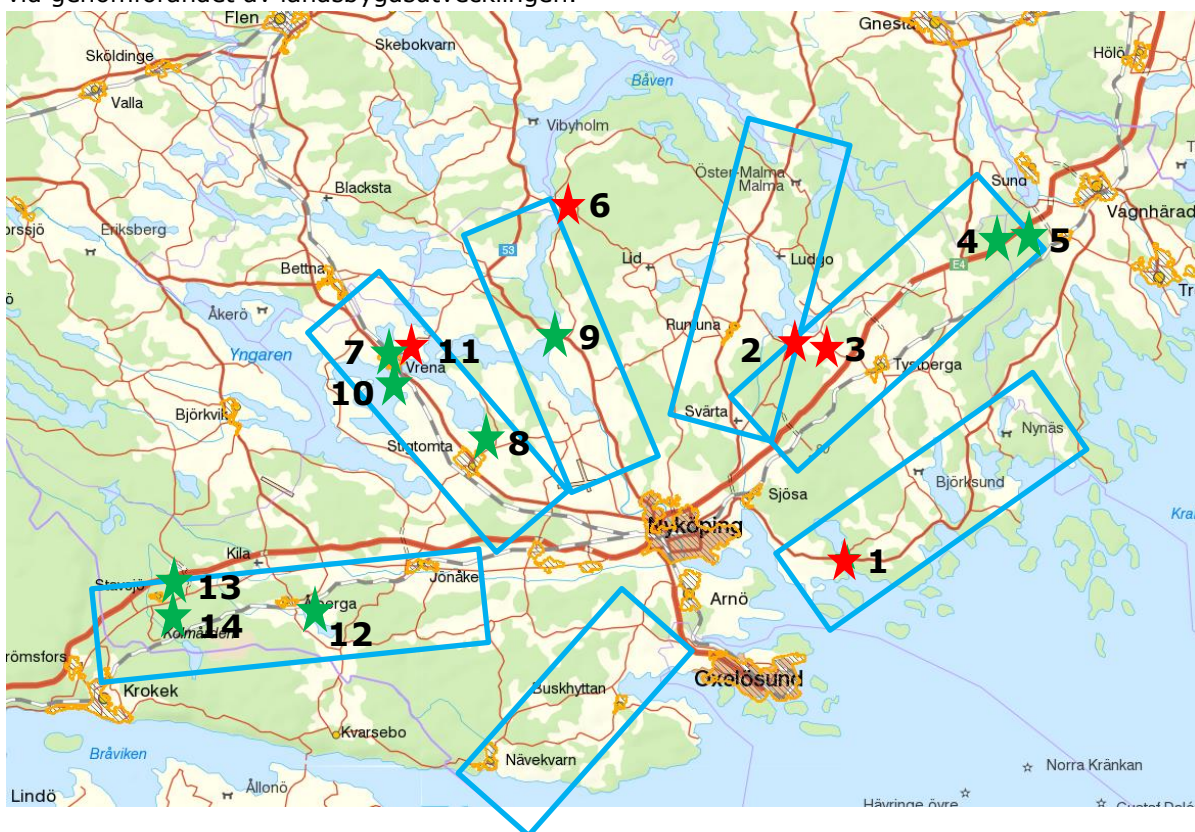
Syftet med miljö kvalitetsnormerna är att skydda människors hälsa och miljön samt att uppfylla krav som ställs genom Sveriges medlemskap i EU. För de utvalda sjöarna redovisas aktuell miljö kvalitetsnorm och statusklassning. Vid bedömningen har främst avloppslösningen i området kommenterats då spillvatten och i viss mån dagvatten ofta utgör den största påverkan på vatten från bostäder. Gemensamma avloppslösningar förordas för bostäder. I några fall förordas anslutning till det kommunala spillvattennätet där befintligt nät finns i närheten.

I områden lämpliga för verksamheter förutsätts verksamheten inte innebära nya utsläpp/läckage till recipienten.

Inför bedömningen har även fältstudierna, steg 5, vävts in i bedömningen.

4.3 Sammanfattning – utpekade områden i steg 4

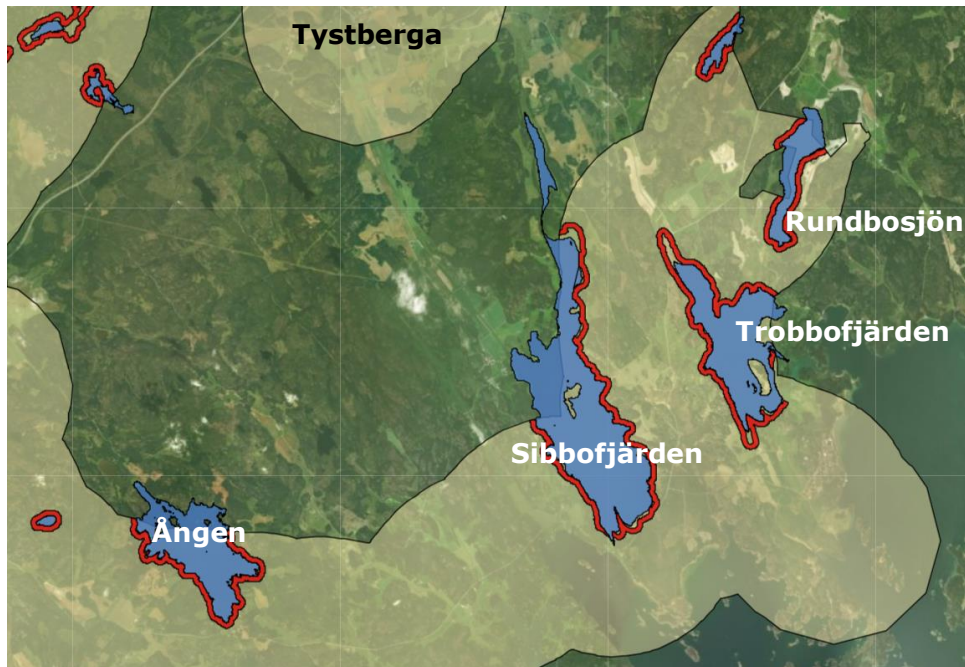
Utredningens steg 4 har mynnat i att 9 LIS-områden föreslås för bostäder och 5 för utveckling av verksamheter. Totalt 14 stycken, se figur 12. Bedömningen samt respektive föreslaget LIS-område inklusive bortvalda områden redovisas i kapitel 4.4-4.9. De utpekade LIS-områdena är ungefärliga och bör analyseras ytterligare vid genomförandet av landsbygdsutvecklingen.

Figur 12: Sammanfattande karta med stråk. Stjärnor markerar föreslagna LIS-områden. Grön stjärna avser områden för bostäder. Röd stjärna avser verksamheter.

Nr	Kapitel	LIS-område	Syfte	Sjö	Delområde
1	4.4.1.1	Ånga herrgård	Verksamheter	Ången	Tystberga
2	4.5.1.1	Lövsund	Verksamheter	Runnviken	Runtuna
3	4.5.1.2	Näsby	Verksamheter	Runnviken	Runtuna
4	4.5.3.1	Sillekrog	Bostäder	Mörtsjön	Runtuna
5	4.5.4.1	Sillekrog,	Bostäder	Lammsjön	Runtuna
6	4.6.1.1	Baggetorp	Verks, friluftsliv	Båven	Aspa
7	4.7.1.2	Tovsund, Vrena	Bostäder	Långhalsen	Råby/Vrena
8	4.7.1.3	Kisäng, Stigtomta	Bostäder	Långhalsen	Råby/Vrena
9	4.7.1.4	Råby	Bostäder	Långhalsen	Råby/Vrena
10	4.7.2.1	Vrena	Bostäder	Hallbosjön	Råby/Vrena
11	4.7.3.1	Vrena	Verksamheter	Lillsjön	Råby/Vrena
12	4.8.1.1	Ålberga	Bostäder	Bålsjön	Jönåker
13	4.8.3.1	Stavsjö	Bostäder	Stavsjön	Jönåker
14	4.8.4.1	Stavsjö	Bostäder	Dammkärret	Jönåker

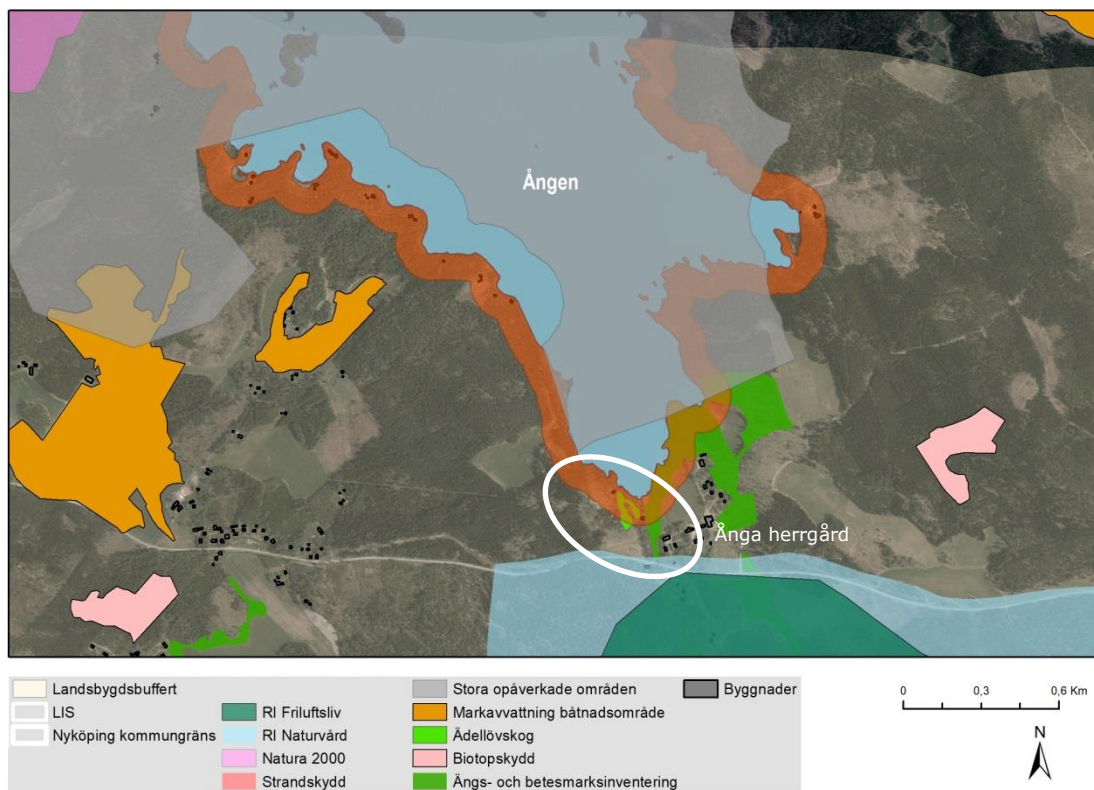
4.4 Tystberga

Figur 13: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Tystberga.

Ången	Sjöns östra sida ingår i stora opåverkade områden utpekade i gällande översiktsplan. Sjön har ett drygt tiotal bostäder inom strandskyddszonen och har flera strandsträckor helt utan bebyggelse främst på dess östra sida. Potentiellt LIS-område för verksamheter med inriktning mot turism genom närheten till kustvägen (Utflyktsvägen) – eventuellt potential för LIS
Sibbofjärden	Sjön väljs bort då den delvis ingår i Koholmens naturreservat och utgörs av ädellövskog och ängs- och betesmark. Sjöns södra och östra del är i princip helt obebyggd inom landsbygdsbufferten och endast enstaka byggnader finns. Avstånd till Tystberga är långt vilket gör att potential för landsbygdsutveckling inte bedöms finnas. Sjöns södra del omfattas även av riksintresse för friluftsliv.
Trobbofjärden	Sjön väljs bort då hela Trobbofjärdens östra sida omfattas av naturreservatet Nynäs, riksintresse för naturvård samt riksintresse för friluftsliv. Den västra sidan är i princip obebyggd och ingår i söder i ängs- och betesmarksinventeringen och bedöms därför inte lämplig för bebyggelse. Avstånd till Tystberga är långt vilket gör att potential för landsbygdsutveckling inte bedöms finnas.
Rundbosjön	Sjön väljs bort då Rundbosjön nästan helt omfattas av Nynäs naturreservat och Natura 2000-område för habitatdirektivet. Det är endast en liten del i söder som inte omfattas av naturreservat, här ligger Nynäs slott. Utrymme för ny bebyggelse i strandnära läge utanför naturreservatet bedöms litet. Avstånd till Tystberga är långt vilket gör att potential för landsbygdsutveckling inte bedöms finnas. Större delen av sjön med omnejd omfattas därutöver av riksintresse för naturvård och friluftsliv.

4.4.1 Ången

Figur 14: Ången, Tystberga. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Ången
Sjöns storlek	239 ha
Allmänna intressen	Stora opåverkade områden
Potential för LIS	Endast i söder i anslutning till befintlig herrgårdsmiljö.

Allmän beskrivning

Sjön Ången ligger ca 15 km från Tystberga, 10 km från Nyköpings tätort och nära östersjökusten. I söder ligger Ånga herrgård. Närmaste skola är i Sjösa ca 7 km västerut. Söder om sjön löper väg 219 (Utflyktsvägen), som knyter ihop flera utflyktsmål och verksamheter för turism.

Allmänna intressen

Sjön omfattas inte av riksintresse. Sjöns östra sida ingår till stor del i stora opåverkade områden utpekade i gällande översiktsplan. Sjön har ett drygt tiotal bostäder inom strandskyddszonen och har flera strandsträckor helt utan bebyggelse främst på dess östra sida. Söder om sjön angränsar östersjökustens strandskyddszon som även utgör riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Sjösaskogen, norr om kustvägen väg 219 och kring sjön Ången, är ett stort sammanhängande skogsområde med mycket höga naturvärden: hållmarktallskogar, tallbevuxna myrmarker, kärr, blandbarrskogar och några mindre sjöar. Här finns ett rikt djurliv med bl.a. förekomster av utrotningshotade fågelarter, flera tjäderspelsplatser samt häckande storlom i några av sjöarna, bl a i Ången. Sjösaskogen ingår dessutom i ett större område som i *Översiktsplan 2013* utpekats som större opåverkat område (Källa: FÖP Sjösa-Vålarö).

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

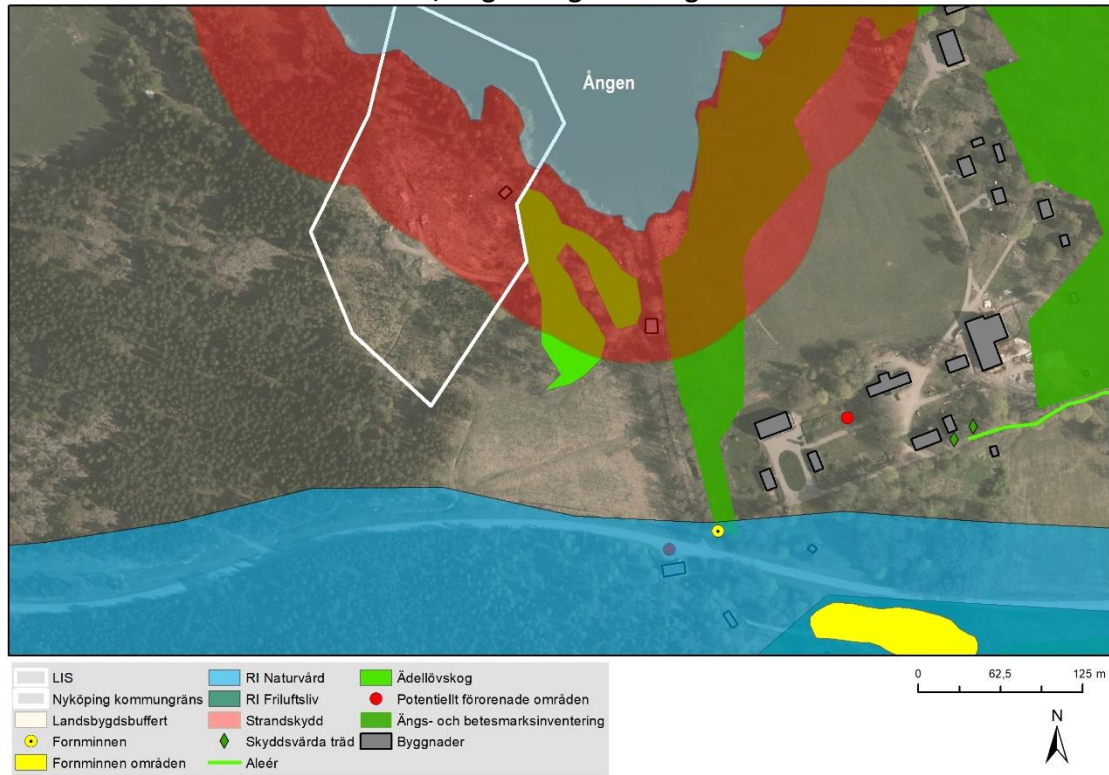
Vattenförekomst Ången	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status	God
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen) Vattenförekomsten bedöms inte uppnå god kemisk status. Gränsvärdet för kvicksilver överskrider, liksom i samtliga vattenförekomster i Sverige. Den främsta anledningen till de höga kvicksilverhalterna i vattnet är internationella luftnedfall. Vattenförekomsten uppnår inte god status med avseende på polybromerade difenyletrar (PBDE). Detta med anledning av ett nytt europeiskt gränsvärde, som tyder på att gränsvärdet överskrider i alla ytvatten. PBDE sprids till miljön via läckage från varor och avfallsupplag, samt via atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter.

Bedömning av potential för LIS-område

Den östra sidan är i princip obebyggd och inte lämplig för LIS-område. Den västra sidan är delvis bebyggd med ett mindre antal bostäder. En förtätning här bedöms inte önskvärd då ytterligare enskilda avloppslösningar kan påverka vattenkvaliteten. Sjön ligger på relativt långt avstånd från tätort eller småort och bedöms inte kunna bidra till att upprätthålla serviceunderlaget i orterna och är därmed inte lämplig plats för ytterligare bostäder.

Herrgårdsmiljön i söder kan ha potential för verksamheter inom turism/friluftsliv, som gagnar en positiv sysselsättningseffekt långsiktigt och utreds vidare, se figur 14.

4.4.1.1 LIS-område – Verksamheter, Ånga herrgård – Ången

Figur 15: LIS-område Ånga herrgård – Ången.

Namn	Ången – Ånga herrgård
Fastighetsinformation	Ånga 1:1
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 26.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

I södra delen av sjön Ången ligger Ånga med Ånga herrgård direkt norr om väg 219. Delar av strandzonen och skog öster om herrgården ingår i ångs- och betesmarksinventeringen. En mindre ädellövskog finns direkt väster om Ånga herrgård.

Området utgörs av kulturlandskap med herrgårdsprägel (säteri från 1600-talet) med alléer, mindre park och lövbevuxna hagmarker, förutom huvudbyggnad och ekonomibyggnader även gammal skolbyggnad/missionshus, arbetarbostäder, butik m.m. och rester från tidig industriell produktion vid ån mellan Ången och Ångaviken (Källa: FÖP Sjöda-Vålarö).

Lokaltrafik passerar direkt söder om herrgården.

Inga kända fornlämningar.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 26 000 kvm stort och ca hälften av ytan ligger inom strandskyddszonen. Därutöver pekats stranden och delar av vattenområdet ut. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för verksamheter inom turism och friluftsliv. Här skulle marken kunna nyttjas för kursgård, övernattningsbyggnader, komplement till herrgårdens verksamhet där närheten till strandens gynnar verksamheten genom att kunna erbjuda bad, kanotning, fiske och sjöutsikt.

Vattnet och strandlinjen skulle kunna kompletteras med anläggningar som behöver ligga vid vattnet såsom brygganläggningar, badhus.

Motiv för LIS-området

Markerna kring Ånga herrgård är intressant för landsbygdsutveckling. Området ligger relativt långt från tätort och bedöms inte lämplig för bostadsbebyggelse. Däremot innebär läget direkt intill Utflyktsvägen att många passerar platsen. Utefter utflyktsvägen finns en rad aktiviteter och målpunkter för turism och rörligt friluftsliv, som kan stärka varandra. Syftet är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i området och skapa arbetstillfällen.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande). Direkt öster om området finns en mindre ädellövskog med främst ask. Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Området består delvis av avverkad skog. Vid fältbesök har inte området bedömts ha någon större betydelse för växt- och djurlivet där avverkning skett. Strandlinjens vegetation har inte avverkats. Naturvärdesinventering kan behöva utföras inför förändringar i strandlinjen.

Ekologisk eller kemisk status bedöms inte försämrats med ett ianspråktagande av LIS-området för enstaka byggnad eller verksamhet. Gemensam lösning för vatten- och avlopp är en förutsättning vid större utbyggnad av t ex övernattningsbyggnader för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten.

Det rörliga friluftslivet

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden. Fri passage finns idag genom området i form av en mindre väg. Vid en förändring bör passagen kvarstå och även kompletteras med fri passage närmare strandlinjen.

Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns. Befintlig mindre väg kan också fortsatt vara öppen för allmänheten.

Slutsats

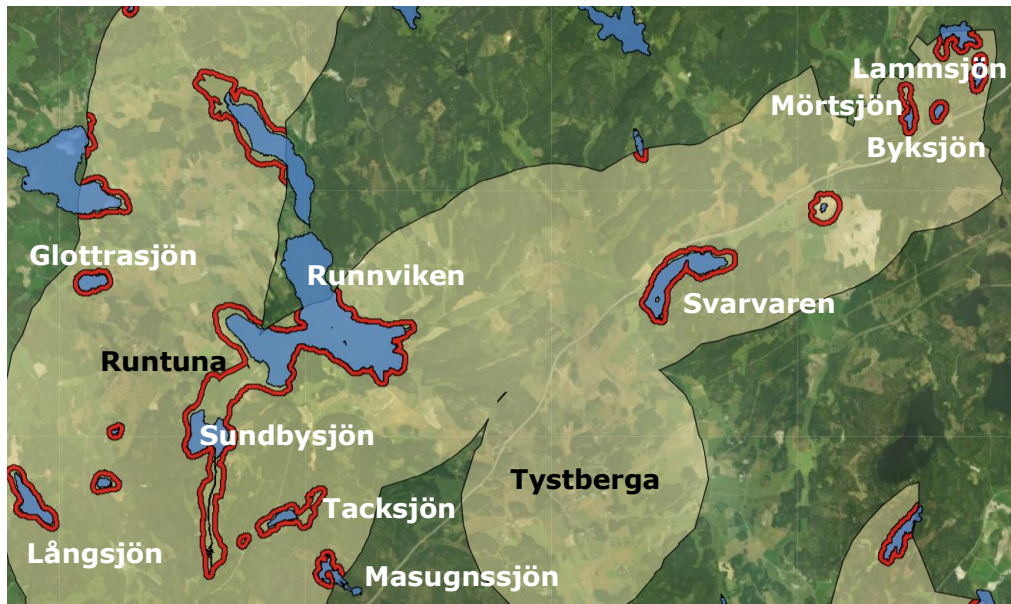
- Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.

Vid ett större antal nya byggnader bör förändringen föregås av detaljplan.

Figur 16: Bild från fältbesök, vid sjön Ånga.

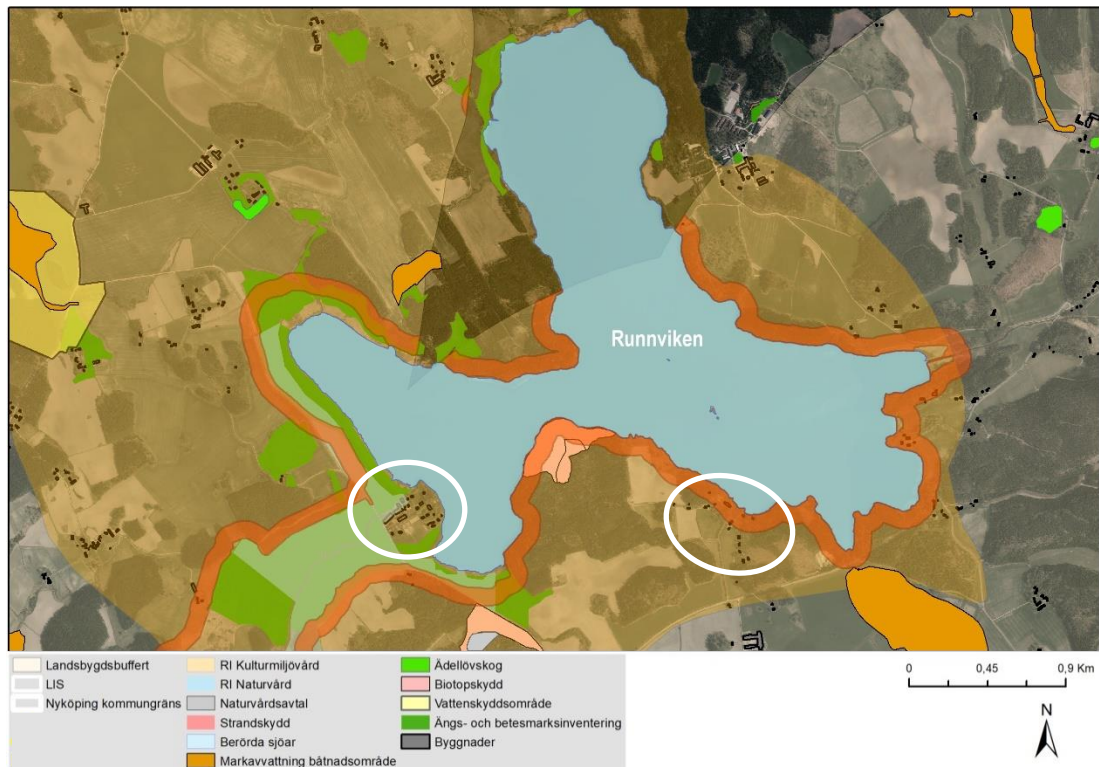
4.5 Runtuna

Figur 17: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Runtuna (och Tystberga).

Runnviken	Omfattas av riksintresse för kulturmiljövården. Relativt långt till ort, men flera bebyggelsegrupper vid herrgårdar som kan utvecklas för verksamheter. Stor sjö. – eventuell potential för LIS
Sundbysjön	Omfattas av riksintresse för kulturmiljövård. I övrigt inte allmänna intressen. Inom 2 km till Runtuna. – eventuell potential för LIS
Mörtsjön	Inom befintlig bebyggelsegrupp vid Sillekrog. – eventuell potential för LIS
Byksjön	Inom befintlig bebyggelsegrupp vid Sillekrog – eventuell potential för LIS
Lammsjön	Inom befintlig bebyggelsegrupp vid Sillekrog – eventuell potential för LIS
Glottrasjön	Inom 2 km från Runtuna – eventuell potential för LIS
Långsjön	Sjön väljs bort då det är mer än 2 km till Runtuna samt att stora delar av sjön är obebyggd. Dock finns Sörby gård samt enstaka bostäder väster om sjön. Betes- och ängsmark av allmänt intresse finns i angränsning till sjön. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Tacksjön	Sjön väljs bort då det är mer än 4 km till Runtuna och 5 km till Tystberga samt att sjön är i princip helt obebyggd. Öster om sjön ligger ett naturreservat samt Natura 2000-område. Långt till ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Masugnssjön	Sjön väljs bort då det är mer än 4 km till Tystberga och 6 km till Runtuna samt att sjön är i princip helt obebyggd. Långt till ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas. Norr om sjön ligger ett naturreservat samt ett Natura 2000-område, som dock inte bedöms påverka.
Svarvaren	Sjön väljs bort då det är mer än 3 km till Lästringe och Tystberga. Inga större allmänna intressen omfattar sjön. Bebyggelse finns på tre ställen kring sjön där det största är beläget längs den södra stranden med ett tiotal bostäder. I nordväst ligger gården Estlöt. Stora delar av sjön är obebyggd. Närhet till E4 innebär sannolikt bullerstörning. Långt till ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.

4.5.1 Runnviken

Figur 18: Runnviken, Runtuna. Potentiella LIS-områden markerade.

Namn	Runnviken
Sjöns storlek	417 ha
Allmänna intressen	Omfattas i sin helhet av riksintresse för kulturmiljövården.
Potential för LIS	Lövsund i sydväst, Näsby i söder är möjligt att utreda vidare.

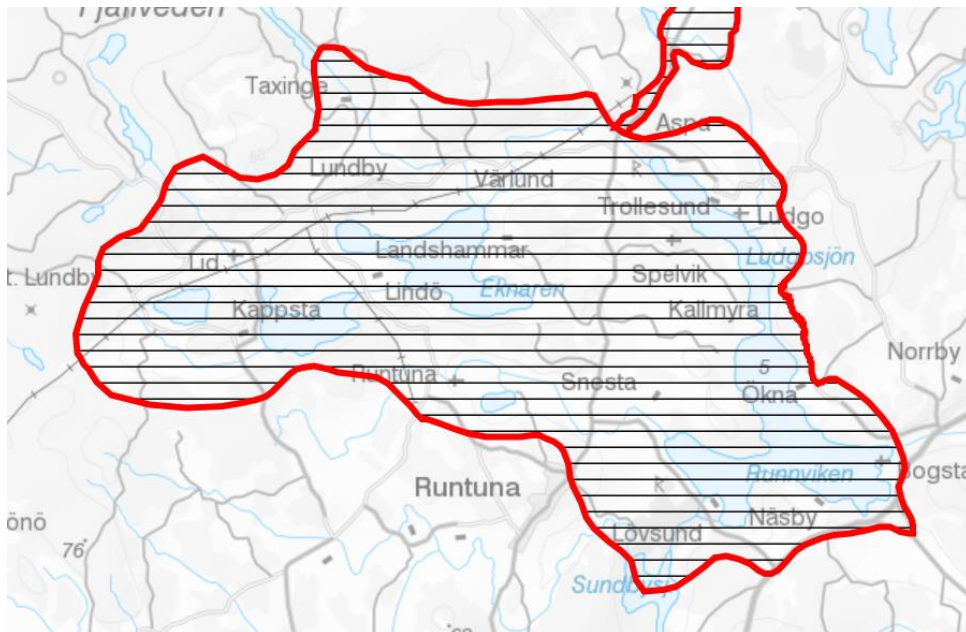
Allmän beskrivning

Sjön Runnviken ingår i Svärtaåns avrinningsområde och ligger mellan Runtuna och Tystberga. Från Runnvikens västra sida är det cirka 4 km in till Runtuna där grund- och förskola finns. Sjöns södra och östra sida har närmare till Tystberga dit det är ungefär 6 km och service i form av skola och viss handel finns. Bebyggelsen kring sjön är koncentrerad till de två herrgårdarna på sjöns södra sida samt viss bebyggelse på östra sidan. I nordost utanför landsbygdsbufferten ligger Öknaskolans gymnasium, naturbruksprogram vid Ökna säteri. Öster om sjön finns också Bogsta kyrka som är med i Bebyggelseregistret (BBR).

Allmänna intressen

Sjön omfattas i sin helhet av riksintresse för kulturmiljövården. Områden utpekade i ängs- och betesmarksinventeringen finns främst i de västra delarna, som även omfattas av riksintresse för naturvård. Visst biotopskydd finns också vid sjöns södra strand.

Riksintresse för kulturmiljövård Lid-Runtuna-Spelvik-Ludgo-Lästringe utgör fornlämningsmiljö, centralbygd, fullkoloniserad vid järnålderns slut och med kontinuitet från bronsåldern, se figur 19. Uttryck för riksintresset: Bronsåldersbosättning med boplatser, huslämningar skålgropar och runstenar t.ex. vid Aspa löt hundarets, sedermera Rönö härads, tingsplats. Eriksgatan korsar här Storån, och i anslutning till bron står fyra runstenar och tre resta stenar. Söder därom är den s.k. Tingshögen. Vid Oppusa en Husbygård med kungshögen Uppsa kulle. I området finns fem fornborgar och ca 20 runstenar. Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Figur 19: Riksintresse för kulturmiljövård Lid-Runtuna-Spelvik-Ludgo-Lästringe

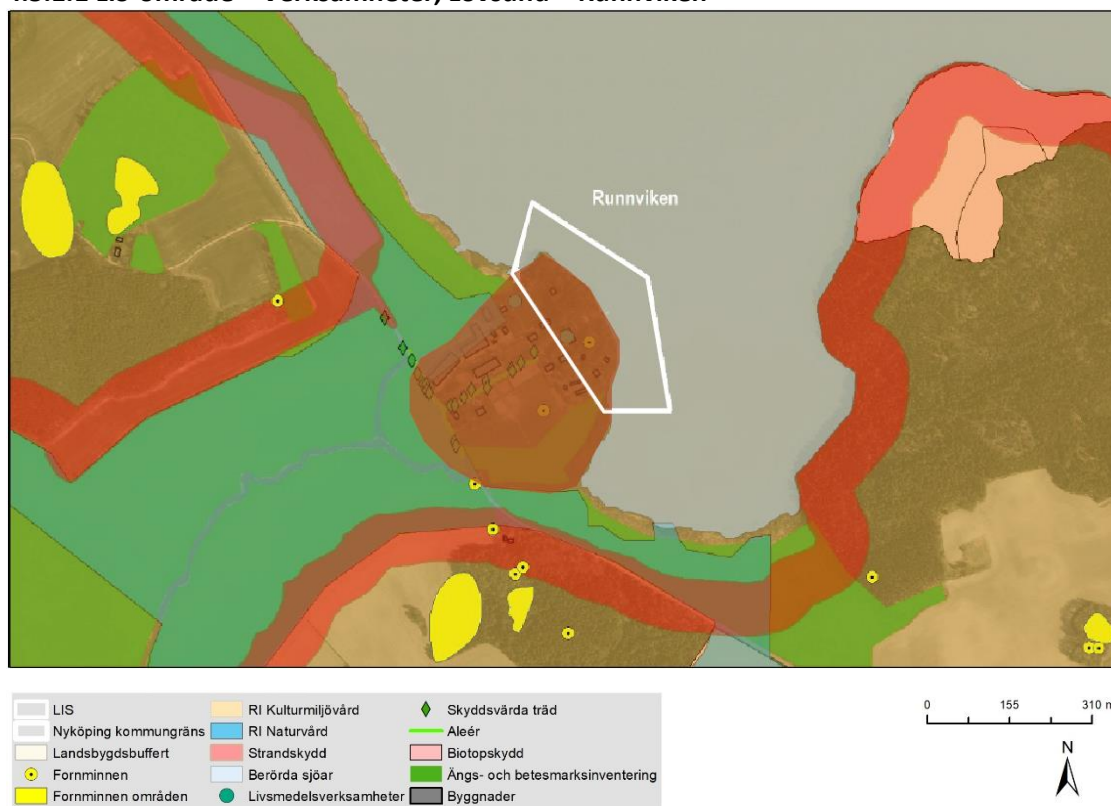
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Runtunaviken	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Det är växtplankton som har varit avgörande. Näringsämnen har klassats till dålig status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön bedöms ligga för långt från tätort/småort för att kunna gynna utvecklingen i dessa orter genom bostadsbebyggelse i strandnära läge. De två herrgårdarna Lövsund och Näsby på sjöns sydsida bedöms ha potential för att utveckla befintlig eller framtida verksamheter på platsen. Lövsund har pågående verksamhet. Näsby ligger nära väg 800, gamla E4, med busshållplats inom 500 meter. Dessa platser utreds vidare.

4.5.1.1 LIS-område – Verksamheter, Lövsund – Runnviken

Figur 20: LIS-område verksamheter, Lövsund – Runnviken.

Namn	Runnviken – Lövsund
Fastighetsinformation	Lövsund 1:2, 1:10
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 52.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt
Fältbesök	Fältbesök är ej genomfört.

Beskrivning

Vid sjöns sydvästra sida ligger Lövsunds herrgård. Vid Lövsund bedrivs pensionat. Herrgården ligger omgiven av sank ängs- och betesmark som omfattas av riksintresse för naturvård. Inom herrgårdsmiljön finns bland annat en lindallé. Kända fornlämningar finns i form av enstaka punktobjekt (runsten och lösobjekt).

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 135 000 kvm stort varav ca 52 000 kvm utgör landyta. Stranden och delar av vattenområdet ingår. Området ligger helt inom strandskyddszonen.

Motiv för LIS-området

Markerna kring Lövsunds herrgård är intressant för landsbygdsutveckling. Området ligger relativt långt från tätort och bedöms inte lämplig för bostadsbebyggelse.

Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eftersom det här finns en intressant herrgårdsmiljö med bed and breakfast idag.

Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för att utveckla befintlig verksamhet med anläggningar i strandlinjen såsom brygganläggningar, badhus, småbåtsplatser. Ett större antal nya byggnader bedöms inte lämplig med hänsyn till gårdens kulturhistoriska värde.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande) förutom lindar i allén samt riksintresse för kulturmiljövård. Direkt väster om området finns höga värden inom den riksintresseomfattande ängs- och betesmarken.

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom landområdet. Dammussla och målarmussla har påträffats i strandzonen (artportalen). Naturvärdesinventering kan behöva utföras inför förändringar i strandlinjen.

Ekologisk eller kemisk status bedöms inte försämrats med ett ianspråktagande av LIS-området för enstaka byggnader eller anläggningar/bryggor.

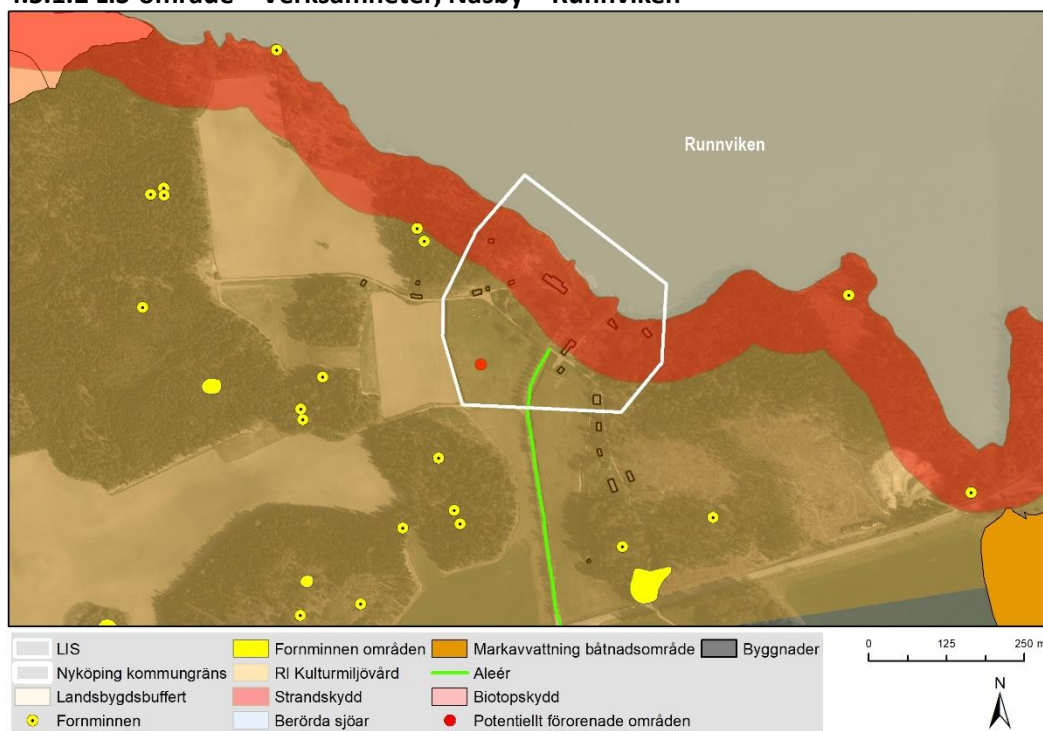
Det rörliga friluftslivet

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses.

Slutsats

- Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Förändringens påverkan på det kulturhistoriska värdet på platsen är inte utrett.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

4.5.1.2 LIS-område – Verksamheter, Näsby – Runnviken

Figur 21: LIS-område verksamheter, Näsby – Runnviken.

Namn	Runnvikens – Lövsund, Näsby
Fastighetsinformation	Näsby 1:1
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 77 000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt
Fältbesök	Fältbesök är ej genomfört.

Beskrivning

Vid sjöns södra sida ligger Näsby herrgård med ett tiotal byggnader. Markerna kring Runnviken omfattas av riksintresse för kulturmiljövård.

Inga kända fornlämningar finns inom föreslaget LIS-område. Stensättningar finns direkt närhet på den skogbeväxade höjden väster om herrgården.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 120 000 kvm stort varav ca 77 000 kvm utgör landyta. Stranden kring herrgårdsbyggnaden och delar av vattenområdet ingår. Ungefär hälften av det utpekade området omfattas av strandskydd. Potentiellt förorenat område, plantskola, är identifierat inom området.

Motiv för LIS-området

Markerna kring Näsby herrgård är intressant för landsbygdsutveckling. Området ligger relativt långt från tätort och bedöms inte lämplig för bostadsbebyggelse.

Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för att utveckla verksamheten med anläggningar i strandlinjen såsom brygganläggningar, småbåtsplatser etc. Därutöver skulle ytterligare verksamhetsbyggnader eventuellt kunna tillkomma.

Ett större antal nya byggnader bedöms inte lämplig med hänsyn till gårdens kulturhistoriska värde.

Gården ligger ca 500 meter från väg 800, vilket innebär gångavstånd till busshållplats. Vägen löper parallellt med E4 och riksvägen gick tidigare här. Möjligheten för förbipasserande är relativt stor och en verksamhet får ett bra läge vid länsväg och kollektivtrafik. Vid en förändring behöver potentiellt förorenad mark identifieras och eventuellt åtgärdas.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända naturvärden (skyddad natur eller liknande) förutom den biotopskyddade allén utmed infartsvägen till herrgården samt riksintresse för kulturmiljövården.

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom landområdet (artportalen). Naturvärdesinventering kan behöva utföras inför förändringar i strandlinjen.

Ekologisk eller kemisk status bedöms inte försämrats med ett ianspråktagande av LIS-området för enstaka byggnader eller anläggningar/bryggor.

Det rörliga friluftslivet

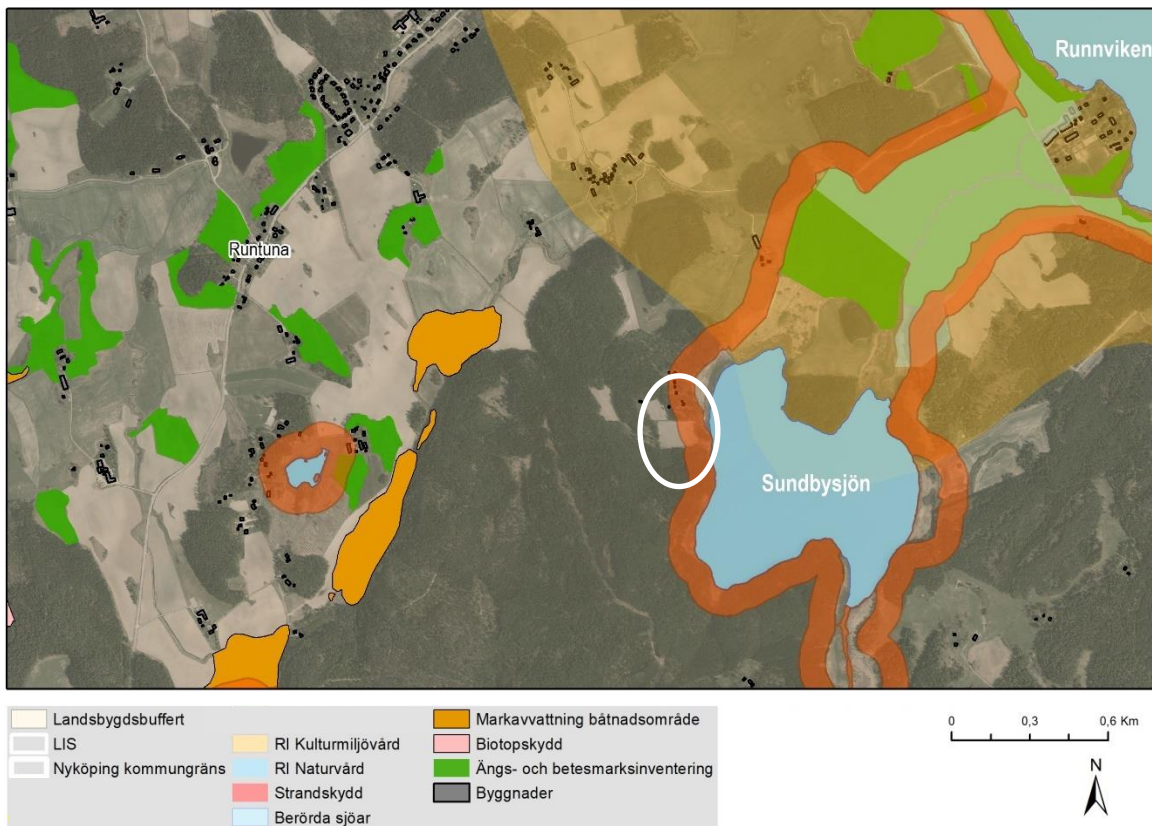
Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden.

Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses.

Slutsats

- Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Förändringens påverkan på det kulturhistoriska värdet på platsen är inte utrett.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

4.5.2 Sundbysjön

Figur 22: Sundbysjön, Runtuna. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Sundbysjön
Sjöns storlek	54 ha
Allmänna intressen	Den norra delen av Sundbysjön omfattas av riksintresse för kulturmiljövård.
Potential för LIS	Inte potential för landsbygdsutveckling förutom vid befintlig bebyggelse på sjöns västra sida.

Allmän beskrivning

Sundbysjön ingår i Svärtaåns avrinningsområde och ligger direkt söder om Runnviken och är endast mycket lite bebyggd. Dammlöts skola samt Gustavsbergs förskola i Runtuna ligger inom 2,5 km. Ett mindre antal bostäder finns i den nordvästra delen av sjön.

Allmänna intressen

Sjöns norra del omfattas av riksintresse för kulturmiljövården.

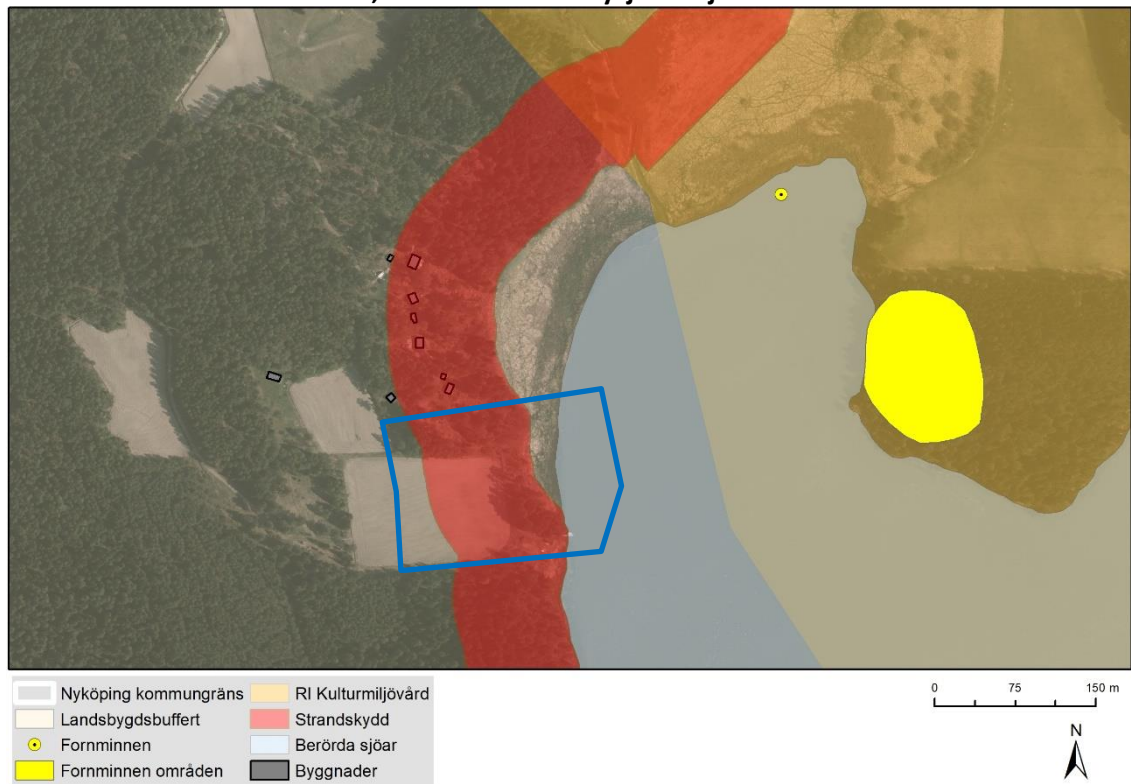
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Svärtaån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande främst på grund av påväxtalger.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Större delen av sjön är obebyggd och inte lämplig för LIS-område. Den västra sidan är delvis bebyggd med ett mindre antal bostäder. I attraktivt sjönära läge skulle ytterligare bostäder kunna komplettera befintlig grupp för att stärka service i Runtuna. Bebyggelsen bör föregås av detaljplan och anslutas till gemensam avloppslösning.

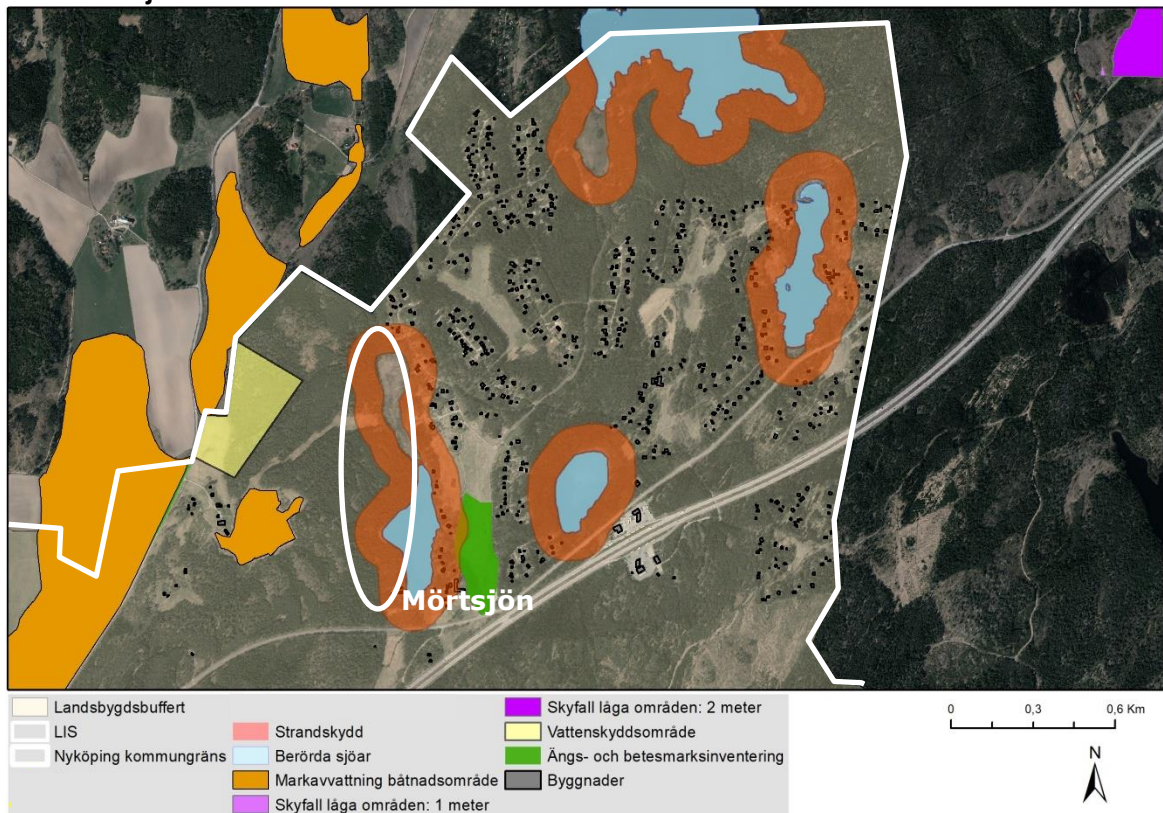
4.5.2.1 LIS-område – Bostäder, Granesta – Sundbysjön – ej vald

Figur 23: LIS-område bostäder, Granesta – Sundbysjön.

Namn	Sundbysjön - nordvästra
Fastighetsinformation	Granesta 8:1
Planläge	Ej detaljplan
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)
Bedömning efter fältstudier	Långt till Runtuna på smal enkel väg. Upplevs svårtillgängligt och utan koppling till orten Runtuna. Väljs bort.

4.5.3 Mörtsjön

Figur 24: Mörtsjön, Runtuna. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Mörtsjön
Sjöns storlek	5 ha
Allmänna intressen	Ängs-och betesmarksinventeringen
Potential för LIS	Potential att komplettera med ytterligare bostäder utefter Mörtsjöns västra sida.

Allmän beskrivning

Till Lästringe där grundskola finns är det 5 km. Till Tystberga, med service i form av skola och viss handel, är det ca 9 km. Stora delar av området är bebyggt som sommarstugeområde med stor andel åretruntboende. Direkt söder om området ligger rastplats Sillekrog med restauranger, bensinstation m.m. med avfart från E4.

Mörtsjön ingår i Svärtaåns huvudavrinningsområde.

Allmänna intressen

Inga allmänna intressen omfattar sjön förutom i sydost om Mörtsjön där ett område med bevarandevärd ängs- och betesmark finns.

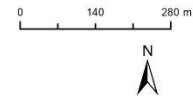
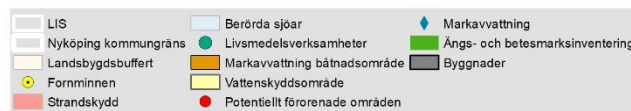
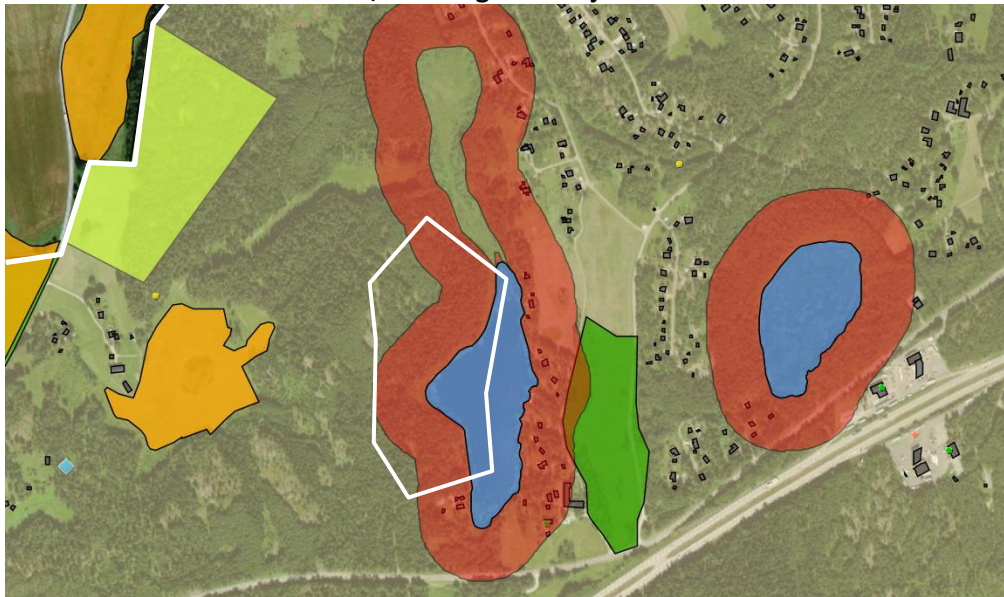
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Svärtaån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande främst på grund av påväxtalger.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Ytterligare bostäder skulle kunna gynna utvecklingen lokalt på platsen. Den östra sidan är i princip fullbyggd. Potential bedöms finnas på den västra sidan.

4.5.3.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Mörtsjön

Figur 25: LIS-område bostäder, Sillekrog – Mörtsjön.

Namn	Sillekrog, Mörtsjön
Fastighetsinformation	Mörtsjötorp s:4, Torsåkers-Lövhagen 1:1, Marö 1:4
Planläge	Omfattas av detaljplan (byggnadsplan fastställd 1981)
Storlek	Ca 70.000 kvm landareal.
Motiv för LIS-området:	Ätgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Inga allmänna intressen omfattar föreslaget område. Öster om Mörtsjön finns ett område med ängs- och betesmark. Till Lästringe där grundskola finns är det 5 km. Till Tystberga är det 10 km. Hållplats för busstrafik finns direkt söder om området utmed väg 800. Avstånd till hållplats är ca 1000 meter.

Inga kända fornlämningar.

Hela området omfattas av detaljplan och är reglerad som parkmark.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 70 000 kvm stort, varav större del ligger inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Delar av området

är starkt kuperat och endast den nordliga delen av det potentiella området pekas ut som LIS-område. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns inte i närområdet.

Motiv för LIS-området

Syftet med att peka ut LIS-områden är locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Ytterligare ett antal bostäder på sjöns västra sida kan stärka underlaget för främst kollektivtrafik. Det kan till viss mån bidra till att stärka utbyggnad av en lokal service på platsen samt den befintliga rastplatsservicen vid Sillekrog. Underlaget ökar för att på sikt ansluta området till kommunalt vatten- och avloppsnät.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 25 villor. Västersluttning, men placeras husen högre i terrängen finns möjlighet för utsikt och ljus. Området är bullerstört från E4, dock bedöms inte riktvärden för trafikbuller vid bostad överskridas.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Området har vid fältbesök inte bedömts ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Området består av yngre barrblandskog med vissa grova lövträd.

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten. Anslutning till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms inte trolig. Belastningen på recipienten kan komma att öka vid ytterligare exploatering.

Det rörliga friluftslivet

Östra sidan av sjön är ianspråktagen och privatiserad genom bostadsfastigheter som löper ut i sjön. Dessa har stöd i gällande detaljplan (byggnadsplan). Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor, dock med viss påverkan.
- Gällande detaljplan reglerar marken som parkmark och behöver ersättas för att möjliggöra bebyggelse.

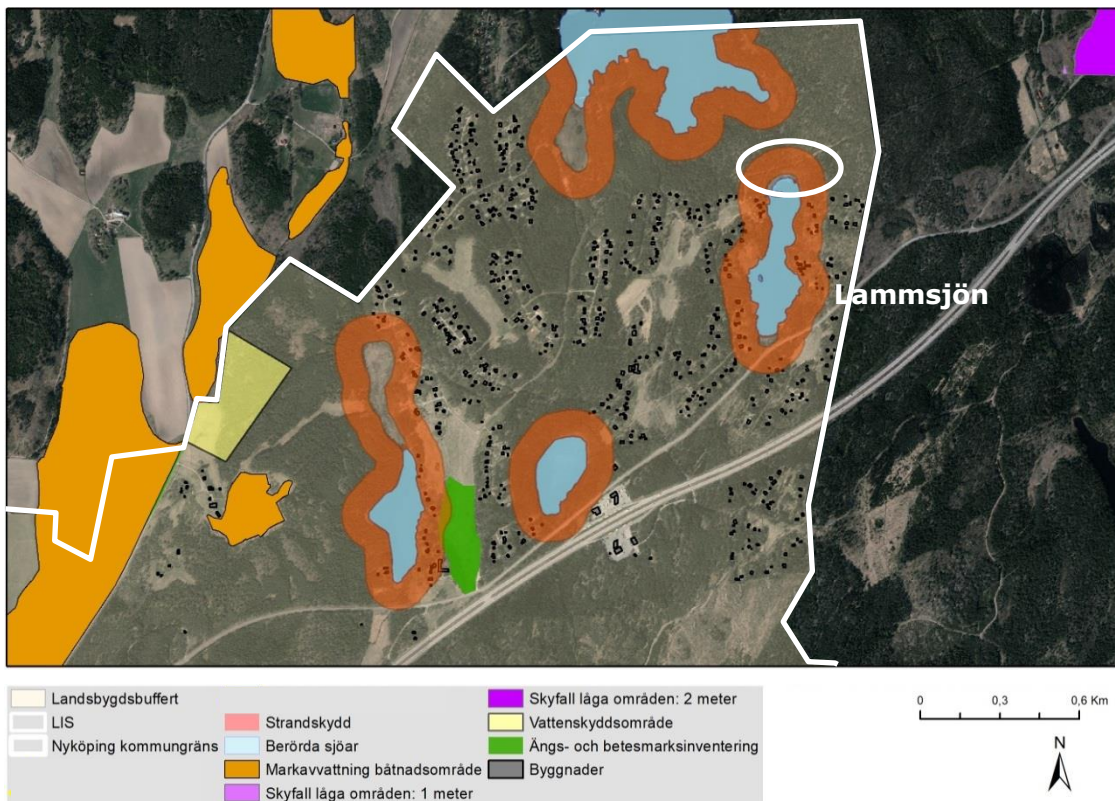

Figur 26: Bild från fältbesök, vid Mörtsjön.

Figur 27: Bild från fältbesök, vid Mörtsjön.

4.5.4 Lammsjön

Figur 28: Lammsjön, Runtuna. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Lammsjön
Sjöns storlek	6,7 ha
Allmänna intressen	Inga allmänna intressen omfattar sjön
Potential för LIS	Sjöns nordligaste strand.

Allmän beskrivning

Till Lästringe där grundskola finns är det 5 km. Till Tystberga, med service i form av skola och viss handel, är det ca 10 km. Stora delar av området är bebyggt som sommarstugeområde med stor andel åretruntboende. Direkt söder om området ligger rastplats Sillekrog med restauranger, bensinstation m.m. med avfart från E4.

Mörtsjön ingår i Svärtaåns huvudavrinningsområde.

Allmänna intressen

Inga allmänna intressen omfattar sjön.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Svärtaån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande främst på grund av påväxtalger.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Ytterligare bostäder skulle kunna gynna utvecklingen lokalt på platsen. Sjön är i princip fullbyggd. Potential bedöms finnas på den norra sidan.

4.5.4.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Lammsjön

Figur 29: LIS-område bostäder, Sillekrog - Lammsjön

Namn	Sillekrog, Lammsjön
Fastighetsinformation	Kvegerö 2:7, Torsåkers-Berga 2:2
Planläge	Omfattas av detaljplan (byggnadsplan fastställd 1981)
Storlek	Ca 63.000 kvm landareal, ca 15 friliggande bostäder
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden.
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Inga allmänna intressen omfattar sjön. Större delen av sjöns stränder är bebyggt som sommarstugeområde med stor andel åretruntboende. Direkt söder om området ligger rastplats Sillekrog med restauranger, bensinstation m m med avfart från E4. Hela området omfattas av detaljplan. Till Lästringe där grundskola finns är det 5 km. Till Tystberga är det ca 10 km. Hållplats för busstrafik finns direkt söder om området utmed väg 800. Avstånd till hållplats är ca 400 meter. Inga kända fornlämningar.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är drygt 60 000 kvm stort, varav större del ligger inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns inte i närområdet.

Motiv för LIS-området

Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget lokalt. Läget är attraktivt på norra sidan om sjön och kan knyta ihop befintlig bebyggelse på sjöns båda sidor. Befintlig kraftledning löper genom området och kan behöva markförläggas, se figur 31.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Ytterligare ett antal bostäder på sjöns norra sida kan stärka underlaget för främst kollektivtrafik. Det kan till viss mån bidra till att stärka utbyggnad av en lokal service på platsen samt den befintliga rastplats servicen vid Sillekrog. Underlag ökar för att på sikt ansluta området till kommunalt vatten- och avloppsnät.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 15 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Området har vid fältbesök bedömts inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Yngre barrblandskog med inslag av gammal tall och asp.

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten. Slutning till kommunalt vatten- och avloppsnät bedöms inte trolig. Belastningen på recipienten kan komma att öka vid ytterligare exploatering.

Det rörliga friluftslivet

Större delen av sjön är omgärdad av bostadsfastigheter. En smal strandremsa är dock bevarad allmän mellan sjön och tomterna. Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

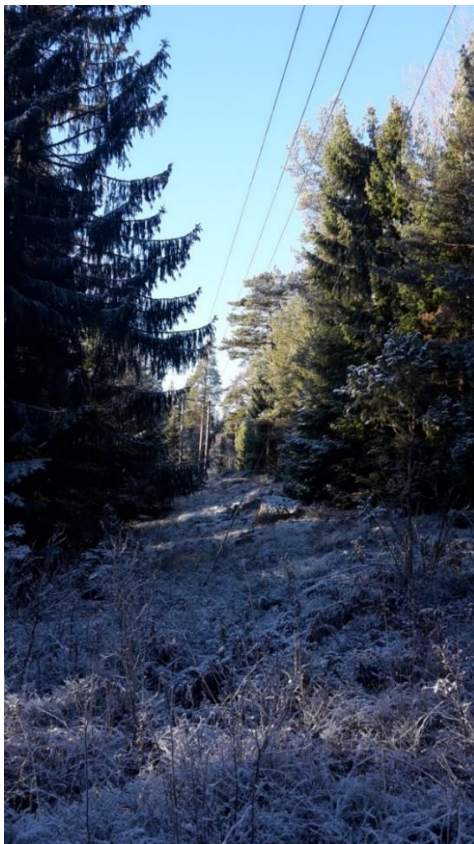
Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor, dock med viss påverkan.

- Gällande detaljplan reglerar marken som parkmark och behöver ersättas för att möjliggöra bebyggelse.

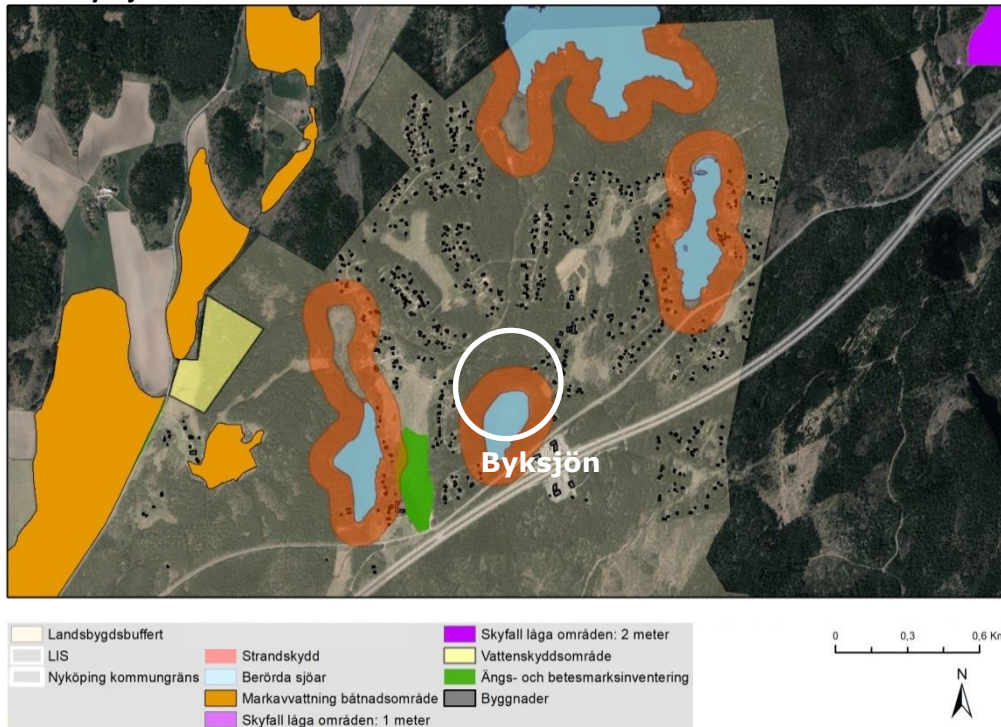

Figur 30: Bild från fältbesök, vid Lammsjön.

Figur 31: Bild från fältbesök, kraftledningsgata vid Lammsjön.

4.5.5 Byksjön

Figur 32: Byksjön, Runtuna. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Byksjön
Sjöns storlek	4 ha
Allmänna intressen	Inga allmänna intressen omfattar sjön.
Potential för LIS	Potential saknas.

Allmän beskrivning

Till Lästringe där grundskola finns är det 5 km. Till Tystberga, med service i form av skola och viss handel, är det ca 10 km. Stora delar av området är bebyggt som sommarstugeområde med stor andel åretruntboende. Direkt söder om området ligger rastplats Sillekrog med restauranger, bensinstation m m med avfart från E4. Mörtsjön ingår i Svärtaåns huvudavrinningsområde.

Allmänna intressen

Inga allmänna intressen omfattar sjön.

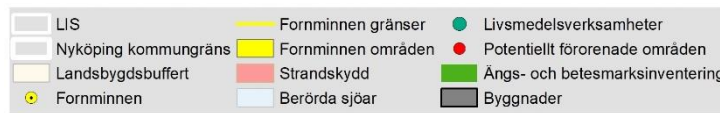
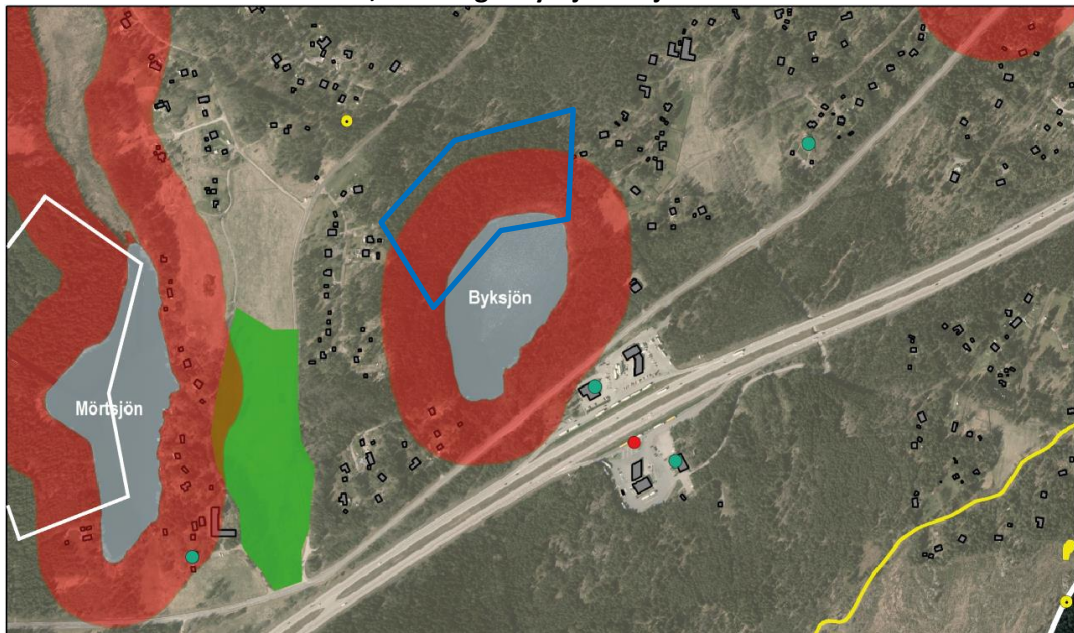
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Svärtaån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande främst på grund av påväxtalger.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Ytterligare bostäder skulle kunna gynna utvecklingen lokalt på platsen. Sjön omgärdas av bostäder, dock mycket lite inom strandskyddszonen. Södra sidan troligen bullerstörd från E4. Potential på norra sidan.

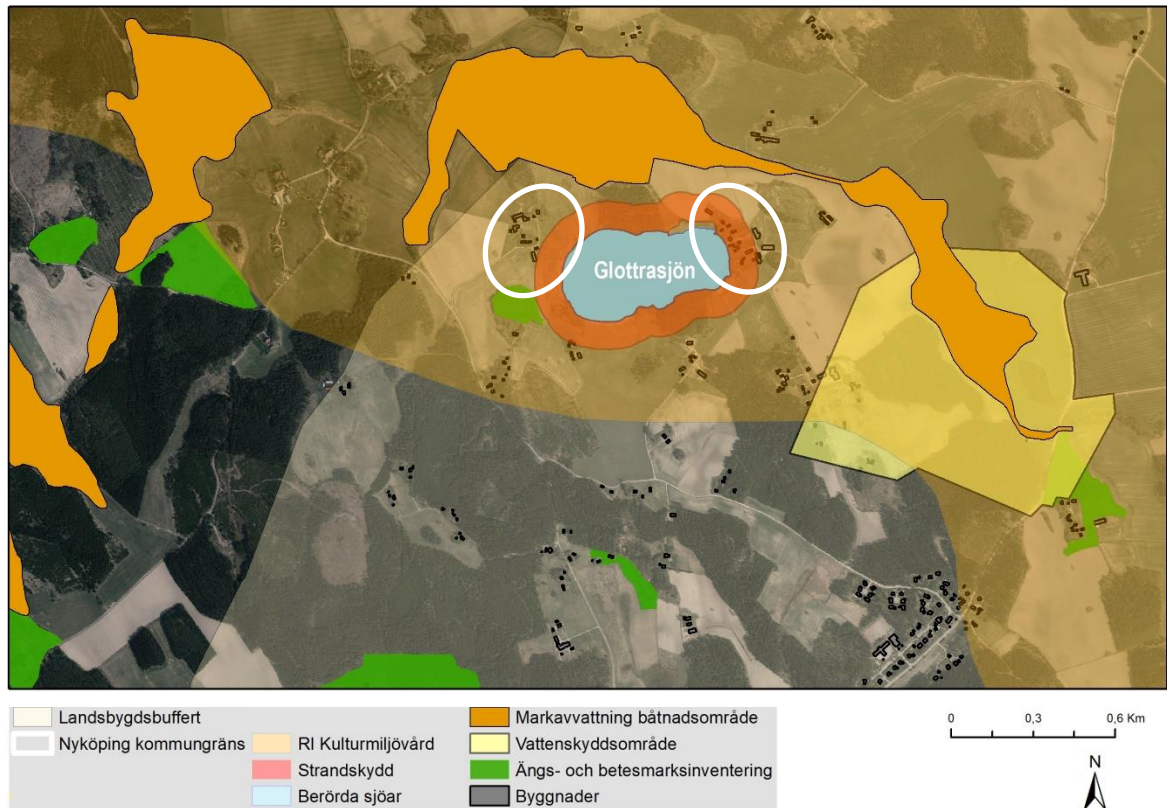
4.5.5.1 LIS-område – Bostäder, Sillekrog – Byksjön – ej vald

Figur 33: LIS-område bostäder, Sillekrog – Byksjön.

Namn	Byksjön
Fastighetsinformation	Kvegerö s:4, 2:7, Torsåkers-Berga 2:131
Planläge	Omfattas till största del av detaljplan (byggnadsplan fastställd 1981)
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)
Bedömning efter fältstudier	Sjön är liten till ytan. Den norra stranden är reglerad som parkmark i gällande detaljplan (byggnadsplan). Sjön upplevs som obebyggd då husen ligger en bit ifrån stranden med tät vegetation. Sjön bedöms inte innebära ett attraktivt läge då sjön mer har karaktär av igenvuxen damm. Ytterligare bostäder kan inte tillkomma i någon större omfattning och motiv bedöms därför inte finnas för LIS-område. Väljs bort.

4.5.6 Glottrasjön

Figur 34: Glottrasjön, Runtuna. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Glottrasjön
Sjöns storlek	15 ha
Allmänna intressen	Riksintresse för kulturmiljövård, Ängs- och betesmarksinventeringen.
Potential för LIS	Inom 2 km från Runtuna. Vid befintliga bebyggelsegrupper.

Allmän beskrivning

Glottrasjön är en relativt liten sjö drygt 1 km norr om Runtuna där grund- och förskola finns. Sjön ingår i Svärtaåns avrinningsområde. Dammlöts skola samt Gustavsbergs förskola i Runtuna ligger inom 2 km. Två större gårdar återfinns på östra respektive västra sidan.

Allmänna intressen

Sjön ingår i sin helhet i riksintresseområde för kulturmiljö Lid-Runtuna-Spelvik-Ludgo-Lästringe, se beskrivning i kapitel om Runnviken. Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

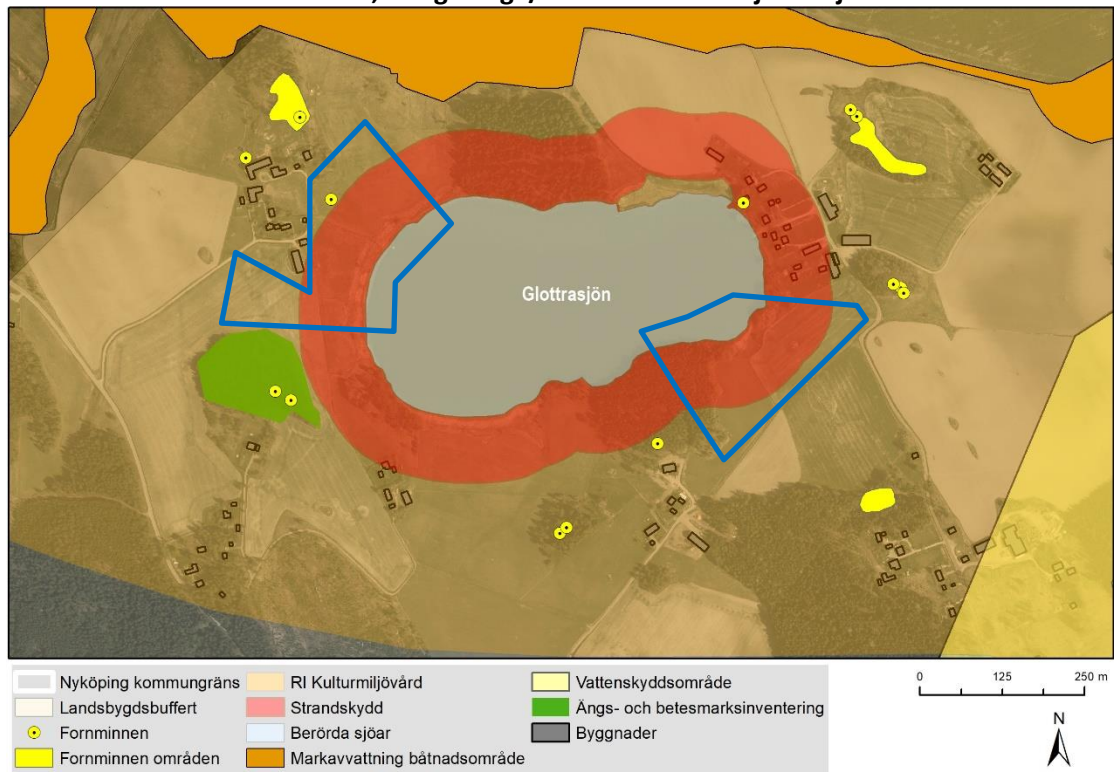
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Svärtaån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande främst på grund av påväxtalger.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjöns stränder är delvis bebyggd. I sjönära läge skulle ytterligare bostäder kunna komplettera befintlig grupp för att stärka service i Runtuna. Större bostadsutbyggnad bör lösa avlopp med gemensam lösning.

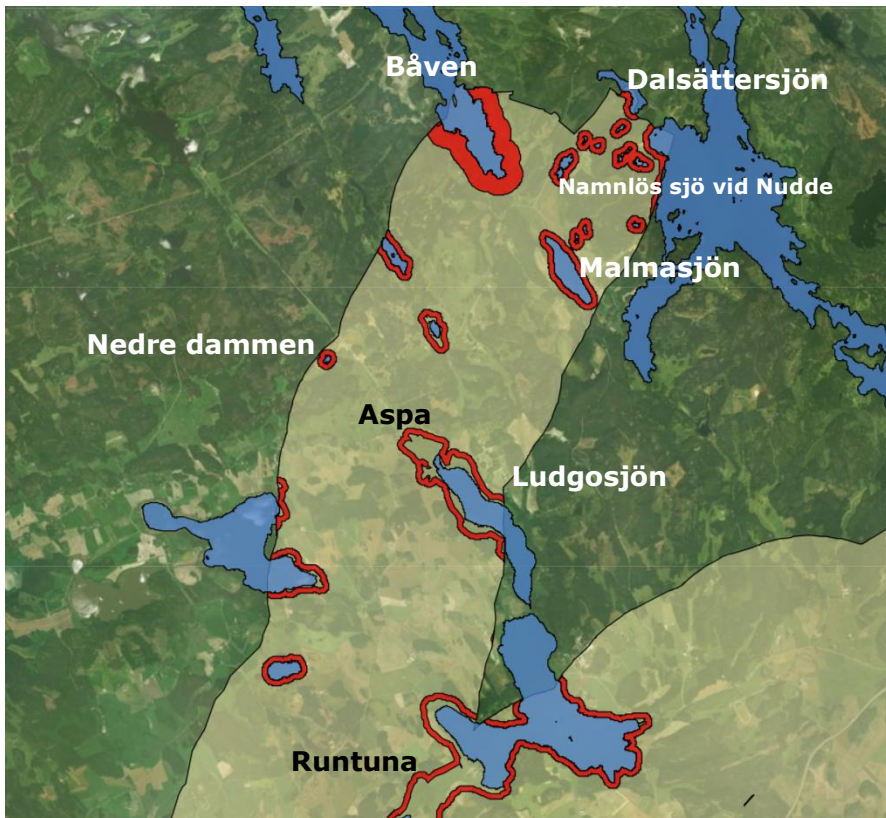
4.5.6.1 LIS-område – Bostäder, Kungsberga/Glottra – Glottrasjön – ej vald

Figur 35: LIS-område bostäder, Kungsberga/Glottra – Glottrasjön.

Namn	Glottrasjön
Fastighetsinformation	Kungsberga 1:1, 3:1, 3:3, Glottra 7:1, 8:1
Planläge	Ej detaljplan
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)
Bedömning efter fältstudier	Upplevs långt till Runtuna. Enstaka bostäder bedöms inte kunna bidra till något serviceunderlag i Runtuna. En liten sjö. I den östra delen är de attraktiva lägena redan bebyggda och i övrigt delvis våtmark. Även i västra delen är det attraktivaste läget bebyggt och övriga delar består av hagmark. Med fri passage mot stranden blir mycket lite yta kvar för byggnation. Någon större exploatering rymms inte. Väljs bort.

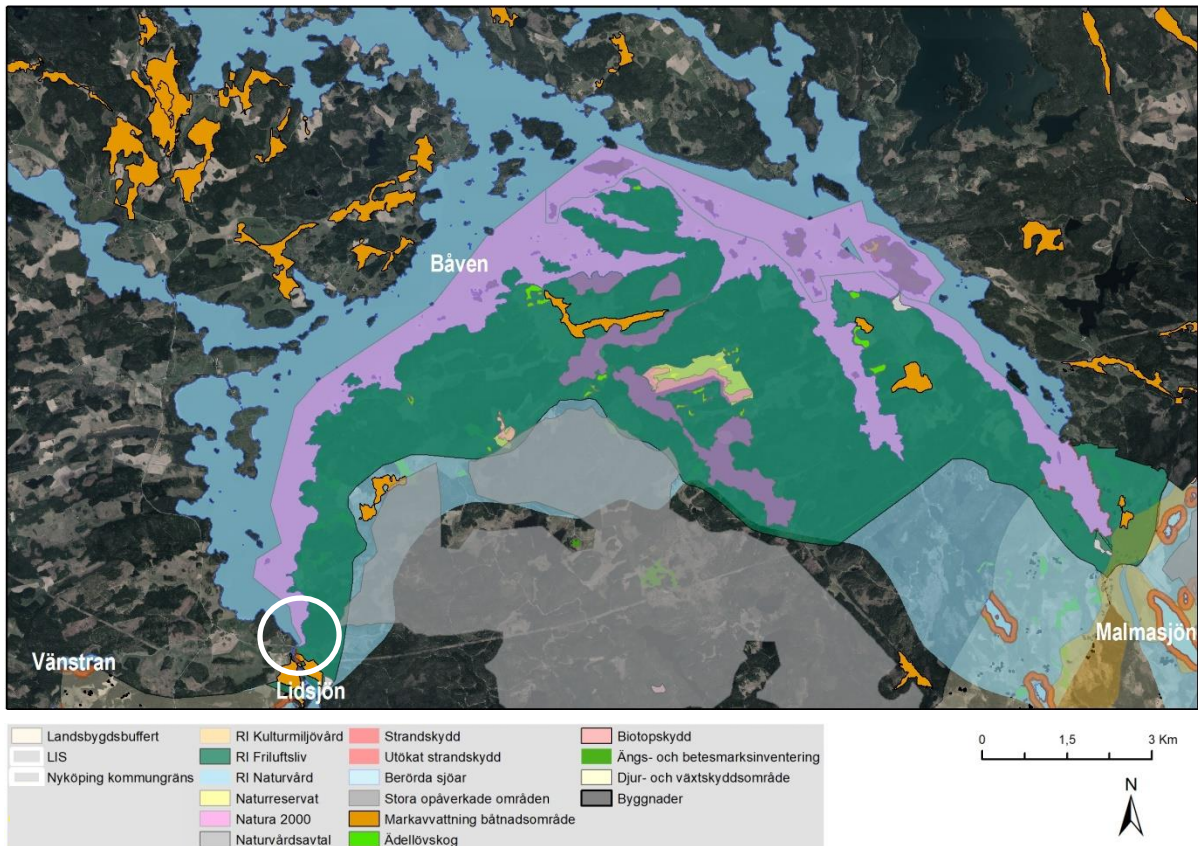
4.6 Aspa

Figur 36: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Aspa. Båven med utökad strandskyddszon på 300 m.

Båven	Stor sjö. Intressant för rekreations och friluftsliv. Kan stärka verksamheter inom naturturism. – eventuellt potential för LIS
Ludgosjön	Direkt närhet till Aspa. – eventuellt potential för LIS
Malmasjön	Sjön omfattas av riksintresse för kulturmiljövård samt naturvård. Godset Öster-Malma ligger vid dess östra strand. Sjön väljs bort då större del av sjön är obebyggd och avståndet är långt till ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Nedre dammen	Sjön väljs bort då den är relativt liten och lite bebyggd. Avståndet är därutöver långt till ort som kan stärkas och potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas. Område med ängs- och betesinventering finns öster om sjön.
Namnlös sjö vid Nudde	Sjön ligger mellan Nudde och Nygård längs med väg 223. Sjön omfattas till stor del av riksintresse för kulturmiljövård. Sjön väljs bort då den är liten och avståndet är långt till ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Dalsättersjön	Sjön väljs bort då den ligger långt från ort som kan stärkas. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.

4.6.1 Båven

Figur 37: Båven, Aspa. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Båven
Sjöns storlek	6482 ha
Allmänna intressen	Natura 2000, Riksintresse för friluftsliv, riksintresse för naturvård, utökad strandskydd, ängs- och betesmarksinventeringen, ädellövskog m.m.
Potential för LIS	Långt till tätort/småort. Ej potential för bostadsutbyggnad. Potential för verksamheter inom eller i närheten av landsbygdsbufferten.

Allmän beskrivning

Båven är en stor sjö drygt 20 km norr om Nyköping. Dess södra strand ligger i Nyköpings kommun och den norra i Flen och Gnesta kommuner.

Sjön Båven är Södermanlands största insjö med hög vattenkvalitet med opåverkade öar och närområden. Sjön med sina omgivningar är mycket värdefulla för friluftslivet och har dessutom höga naturvärden. De bergiga öarna ger, tillsammans med en starkt flikig strandkontur, området karaktär av skärgård. Omväxlande hagmarkslandskap i anslutning till vidsträckta barrskogsområden karakteriserar sjöns omgivningar. Även många herrgårdar finns runtomkring och

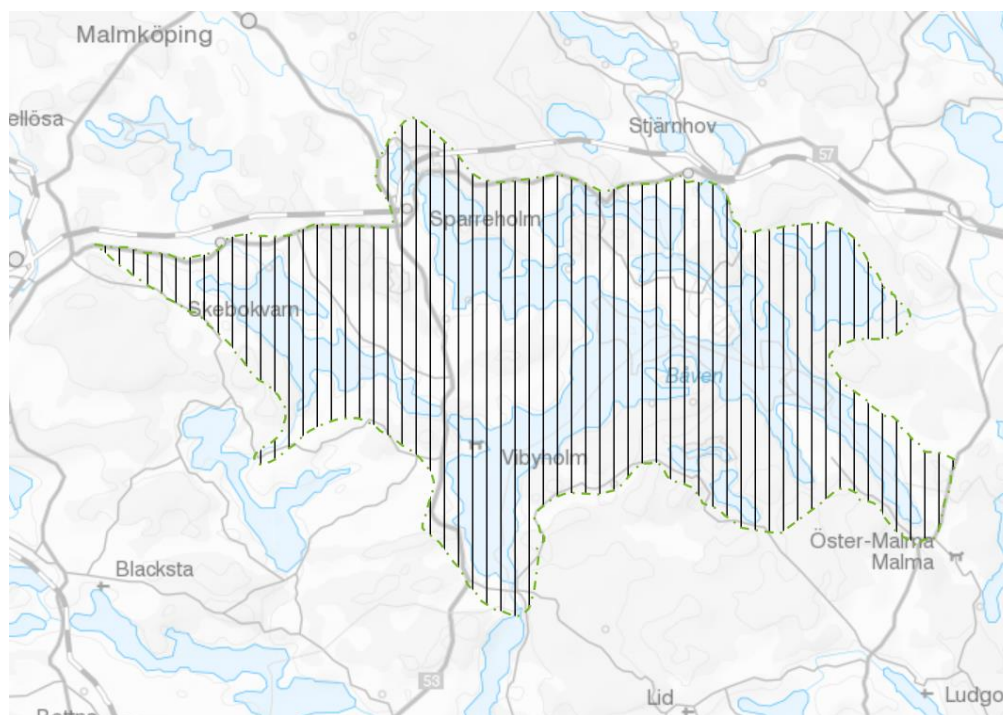
en påfallande rikedom av gamla tallar. Runt sjön finns sammanhängande strandskogar av olika slag med allt från ren askog, blandskog till ren barrblandskog. Strandskogarna runt sjön har ofta ett stort lövinslag, särskilt på de låglänta delarna och har på vår och försommar ett rikt fågelliv. Flera markägare har genom åren lämnat god hänsyn mot strandskogarna runt Båven vilket ökar upplevelsevärden av dessa strandskogar. (Källa: Värdebeskrivning Riksintresse för friluftsliv Båven, Länsstyrelsen)

Sjöns stränder är relativt obebyggda men enstaka hus och gårdar, herrgårdar inom strandskyddszonen.

Allmänna intressen

Södra delen ligger inom Nyköpings kommun. Bara en liten del av sjön ligger inom landsbygdsbufferten. Längs Båvens stränder gäller utökat strandskydd på 300 m. Båven är utpekad som Natura 2000-område.

Riksintresse för naturvård och friluftsliv omfattar hela sjöns yta och stränder, se figur 38.

Figur 38: Riksintresse för friluftsliv Båven.

Riksintresse för friluftsliv - Båven

Värdebeskrivning Riksintresse för friluftsliv:

För friluftslivet är Båven en centralpunkt i östra Svealand med Mälardalens tätorter. Sjön utgör en viktig del i länets kanotledsystem. Sjön är också mycket utnyttjad för fiske och skridskofärder vintertid. Sommartid kan utflykter göras med utflyktsbåtar. Det är populärt att cykla runt sjön.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden:

Områdets karaktär av viss vildmarkskänsla samt sjöns alla möjligheter till båtliv, bad och fiske behålls. Stränder hålls allemansrättsligt tillgängliga. Vattenkvaliteten bevaras och förbättras. Genomförande av skötselplanerna för naturreservaten i området. Riksintresset utgör inget hinder för småskalig exploatering som byggnation av enstaka hus och etablering av mindre verksamheter. Jord- och skogsbruk kan skötas helt normalt. Syftet med riksintresset är att förhindra storskalig exploatering, dvs. det får inte påtagligt skada det värde som riksintresset ska skydda. Eventuell ändrad markanvändning prövas i enlighet med gängse lag (miljöbalken, skogsvårdslagen, plan- och bygglagen). Turismens och friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

En stor potential finns att utveckla skilda aktiviteter inom friluftsliv, uthyrning av stugor. Goda möjligheter finnas att utveckla ledsystemen i Båvens omgivning, cykelleder m.m.

Riksintresse för naturvård – Båvenområdet

Värdeomdöme:

Båven är en näringsfattig klarvattensjö med artrik fiskfauna, bl.a. finns den akut hotade malen. Särpräglad fågelliv med ovanligt många häckande par fiskgjuse och storlom samt utrotningshotade rovfågelsarter. Kring sjön finns ett omväxlande odlingslandskap varvat med berg- och skogsområden. Odlingslandskapet har lång kontinuitet med kuperade åkrar, skogsdungar, äldre vägar och stora arealer naturbetesmark. Kring slott och herresäten finns alléer, parker och ekbackar med grova ekar. Kring sjön finns också ett stort antal våtmarker och såväl på fastlandet som på öarna i sjön talrika nyckelbiotoper med en skyddsvärd skogslevande fauna och flora. Flera områden, bl.a. ett antal öar i Båven är avsatta som naturreservat med fri utveckling av skogsbestånden. Rik flora finns i anslutning till kalkförekomster. Klass I-objekt (högsta naturvärde) i länsstyrelsens naturvårdsprogram.

Förutsättningar för bevarande:

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar, naturbetesmarker och landskapselement. Naturvårdsinriktat skogsbruk och fri utveckling inom vissa områden. Områdets naturvärden kan påverkas negativt av upphörd eller minskad jordbruksdrift eller betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsplantering, avloppsutsläpp och andra utsläpp, bebyggelseexploatering, stora kraftledningar, stora "oförsiktiga" skogsavverkningar, vattengrumlingar, rätande eller fördjupande av vattendrag, vattenreglering, vandringshinder, överfiske och olämpliga fiskemetoder, båtsport, alltför hög näringstillförsel (igenväxning). Områdets känsliga fauna kan påverkas negativt även av små utökningar av rörligt friluftsliv.

Riksintressena bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Båven	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status	God
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Båven är en klarvattensjö och karakteriseras av förgreningar och många öar. Det finns ett rikt fågelliv med många fågelskyddsområden. Båven har ett av landets tätaste bestånd av fiskgjuse. Sjön är även vattentäkt för många som bor intill Båven. Vissa vikar är påverkade av närsalter och övergödningsproblem tenderar att ha blivit vanligare än förr. För att sjön ska behålla sin karaktär som klarvattensjö är det viktigt att inte påverka sjön negativt genom till exempel näringsämnestillförsel. (Källa: VISS.lansstyrelsen.se)

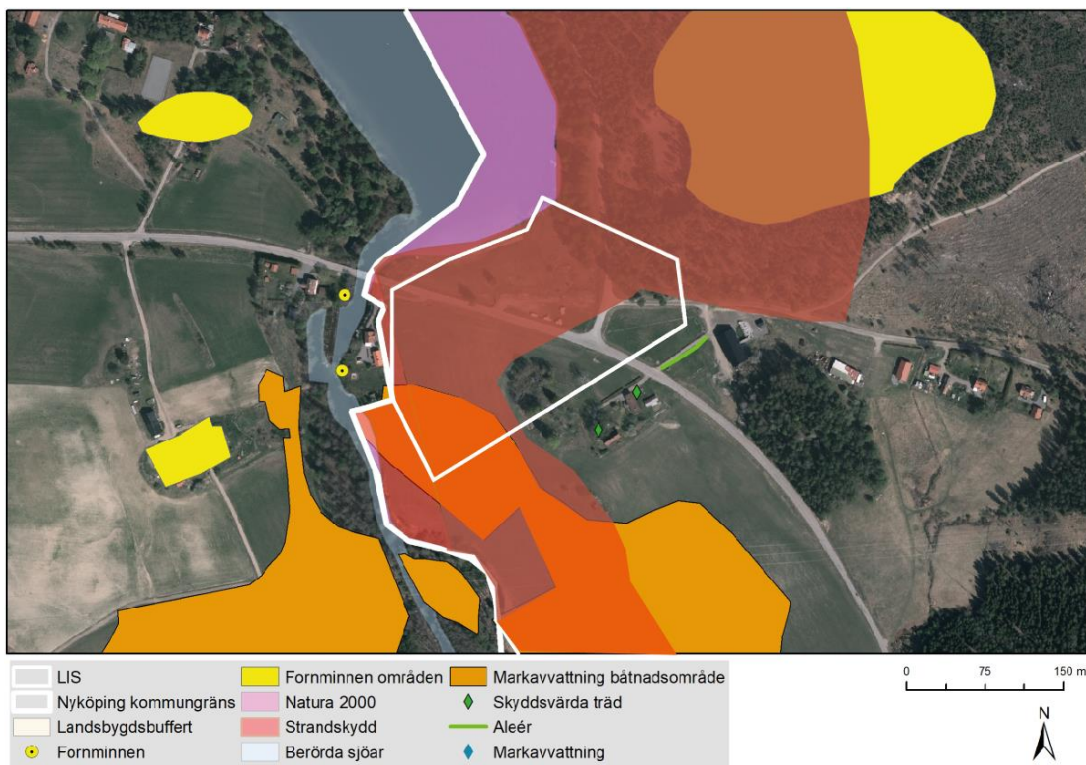
Bedömning av potential för LIS-område

Båven ligger för långt från tätort/småort för att kunna gynna utvecklingen i dessa orter genom bostadsbebyggelse i strandnära läge.

Strandnära lägen kan dock utvecklas för friluftsliv och naturanpassad turism. Då flera riksintressen gäller för området samt utökat strandskydd bedöms det inte lämplig som LIS-område för verksamheter i någon större utsträckning.

De delar av Båven, som ligger närmare större kommunikationsstråk, dvs inom landsbygdsbufferten, bedöms ha potential för LIS-områden. Det gäller Baggetorp i väster och Penningbyviken i öster. Vid Baggetorp finns befintlig turistverksamhet med potential att utvecklas. Kring Penningbyviken råder utökat strandskydd till 300 meter och bedöms inte lämplig för bebyggelse i större utsträckning.

4.6.1.1 LIS-område – Verksamheter, Baggetorp – Båven

Figur 39: LIS-område verksamheter, Baggetorp – Båven

Namn	Baggetorp, Båven
Fastighetsinformation	Baggetorp 1:1, Gladdinge 1:1
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 58.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt
Fältbesök	2018-11-26 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog)

Beskrivning

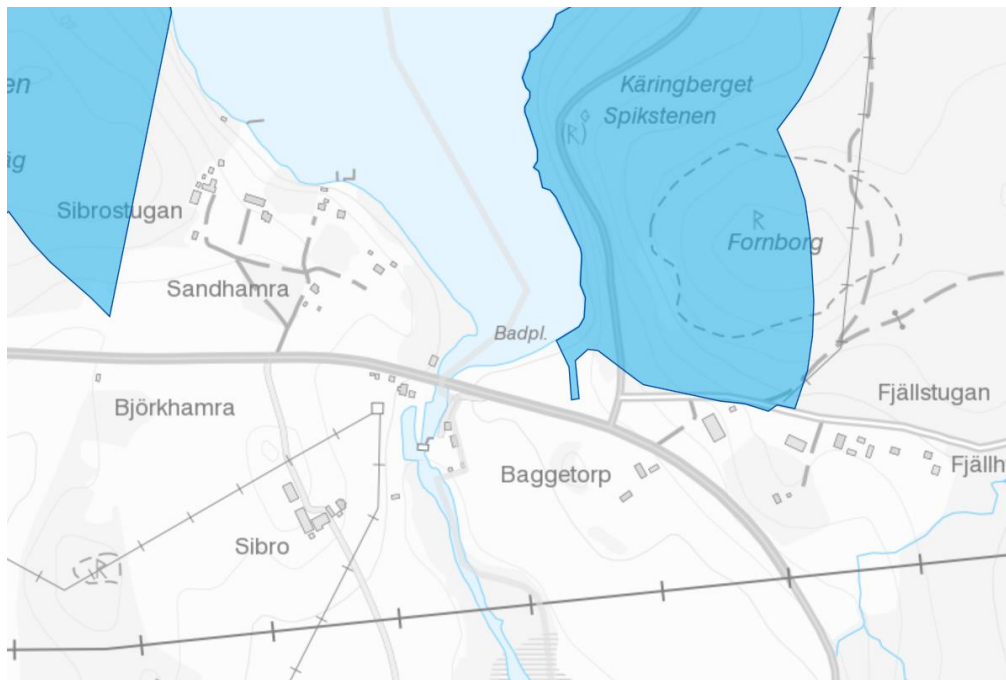
Vid sjöns sydvästra spets ligger Baggetorp. Här löper länsväg och kollektivtrafik. Busshållplats finns inom det föreslagna LIS-området.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 58 000 kvm. Vattenområdet föreslås inte ingå då det omfattas av Båvens Natura 2000-område. Området ligger devis inom strandskyddszonen. Båven är populär plats för rekreation. Här kan man åka långfärdsskridskor, paddla, bada, fågelskåda, vandra, fiska m.m. Vid Baggetorp vid sjöns sydvästra ände finns idag badplats och vandrarhem med uthyrning av bland annat skridskor.

Här skulle anläggningar vid vattnet kunna främja verksamheten, såsom bryggor, stugor, etc.

Det utökade strandskyddet omfattar inte Båvens sydvästra spets kring Sandhamra och Baggetorp, se figur 40.

Figur 40: Utökat strandskydd (blått område).

Motiv för LIS-området

Området är lämpligt för verksamheter som utvecklar friluftsliv och naturanpassad turism. Här skulle byggnader kunna prövas för att utveckla befintlig verksamhet med t ex övernattningstugor, servicebyggnader eller liknande.

Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eftersom det redan finns ett etablerat vandrarhem på platsen, ligger vid en stor badplats och i en knutpunkt där många vägar möts. Här finns även möjlighet att ställa upp husvagn eller husbil efter kontakt med markägaren.

LIS-området syftar inte till att bidra till ytterligare bostadsutbyggnad.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända naturvärden förutom riksintresse för naturvård och friluftsliv kring Båven. LIS-området gränsar till Båvens Natura 2000-område.

Bland annat flat dammussla och målarmussla har påträffats i vattnet (artportalen). Naturvärdesinventering kan behöva utföras inför förändringar nära strandlinjen.

Landområdet bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Platsen består av öppna marker utan träd.

Ekologisk eller kemisk status bedöms inte försämrats med ett ianspråktagande av LIS-området för enstaka byggnader.

Det rörliga friluftslivet

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage kan tillgodoses.

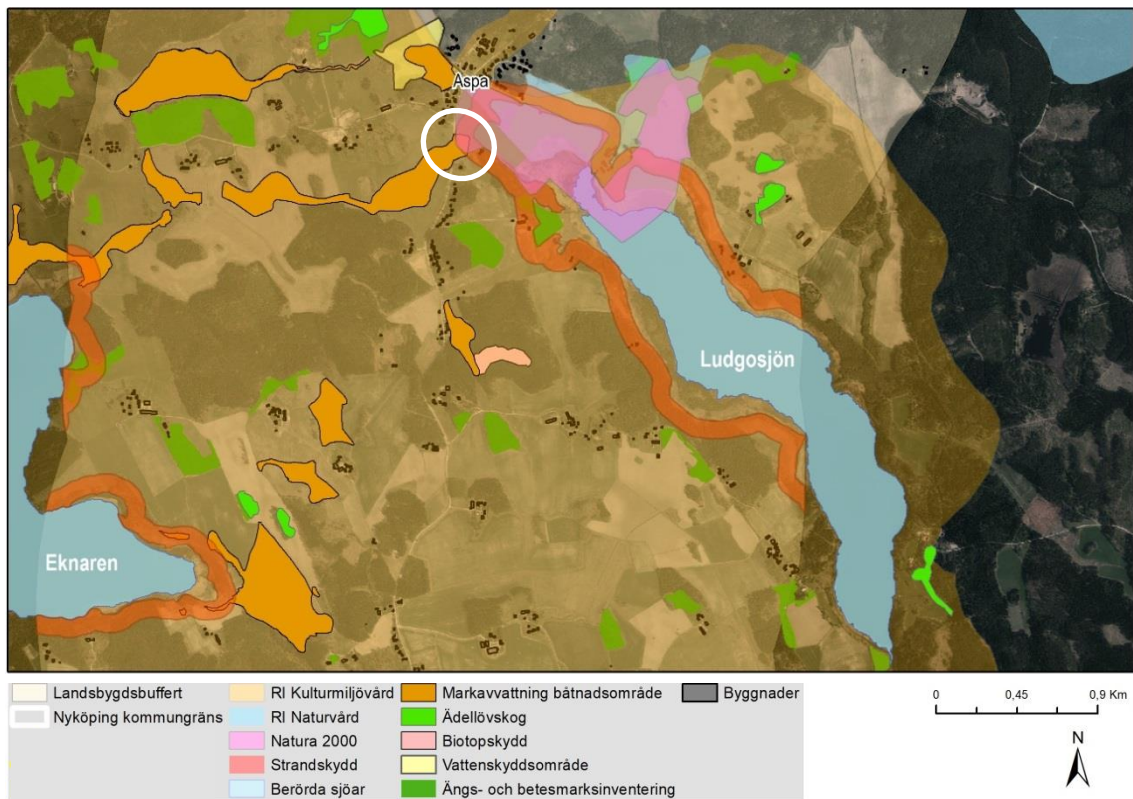
Slutsats

- Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

Figur 41: Bild från fältbesök, vid Baggetorp, Båven.

4.6.2 Ludgosjön

Figur 42: Ludgosjön, Aspa. Utan riksintresse för kulturmiljövård. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Ludgosjön
Sjöns storlek	119 ha
Allmänna intressen	Riksintresse för kulturmiljövård, delvis riksintresse för naturvård, natura 2000, ängs- och betesmarksinventeringen
Potential för LIS	Norra delen av sjön ligger i direkt anslutning till småorten Aspa.

Allmän beskrivning

Ludgosjön ligger direkt öster om småorten Aspa med bygdegård, servicehus, fotbollsplan m.m. Viss spridd bebyggelse finns runt hela sjön samt Trollesunds herrgård på dess östra sida. Kollektivtrafik går utmed väg 223 genom Aspa med busshållplatser ca 1 km från sjöns nordliga spets. Dammlöts skola samt Gustavsbergs förskola i Runtuna ligger drygt 5 km från sjön.

Allmänna intressen

Norra delen av sjön är delvis Natura 2000-område samt ingår i ängs- och betesmarksinventeringen och omfattas av riksintresse för naturvård. Sjön ingår i sin helhet i riksintresseområde för kulturmiljö Lid-Runtuna-Spelvik-Ludgo-Lästringe, se beskrivning i kapitel om Runnviken. Riksintresset bedöms inte utgöra

anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Sjöns norra del omfattas av ett Natura 2000-område samt riksintresse för naturvård.

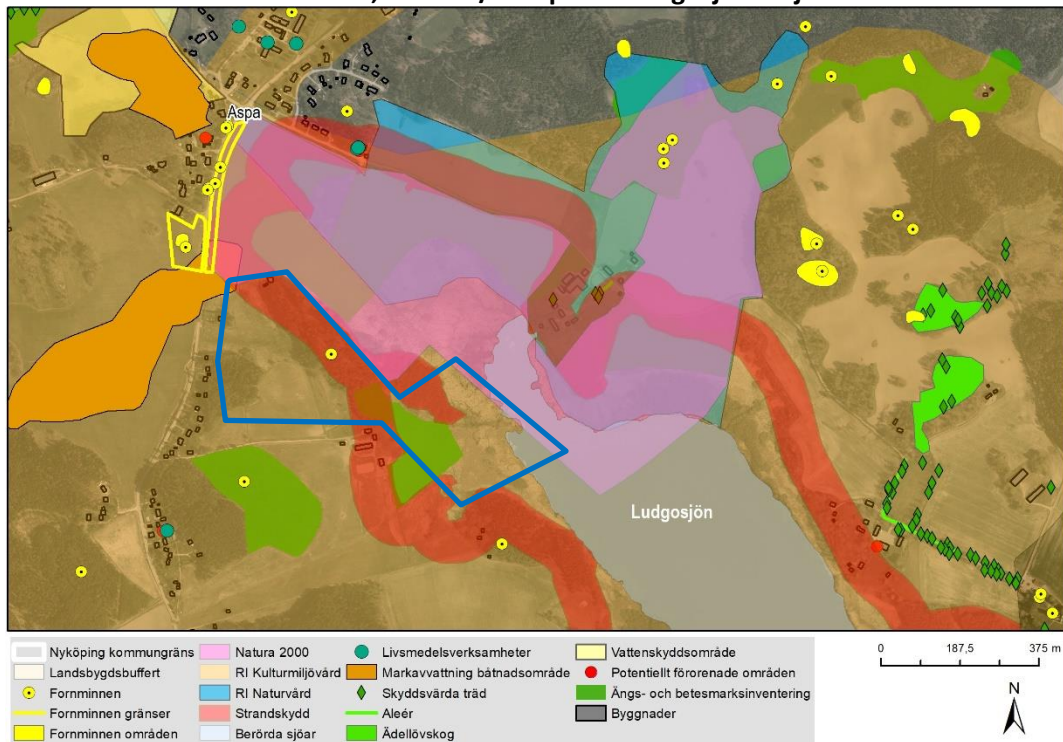
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Ludgosjön	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Växtplankton har varit avgörande. Näringsämnen har bedömts till dålig status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i direkt anslutning till småorten Aspa. Intressant för bostadsutveckling i sjönära läge. Ytterligare bostadsbebyggelse kan stärka det lokala näringslivet och kulturlivet kring Aspa.

4.6.2.1 LIS-område – Bostäder, Örbrink/Hampvik – Ludgosjön – ej vald

Figur 43: LIS-område bostäder, Örbrink/Hampvik – Ludgosjön.

Namn	Ludgosjön
Fastighetsinformation	Ödesbrunn 1:1, Aspa 1:8
Planläge	Ej detaljplan
Fältbesök	Ej besökt i fält.
Bedömning	Den del av sjön som ligger närmast Aspa utgörs av Natura 2000-område och närmast orten är sjön sank och består av vidsträckt strandängar och våtmarker, flera hundra meter in i viken mot Aspa. För att få vattenkontakt måste man långt ifrån orten. Landskapet är väldigt flackt vilket gör att det inte finns några höjdlägen i Aspa som kan vara aktuellt för LIS. Mer lämplig mark kommer för långt från orten. Väljs bort.

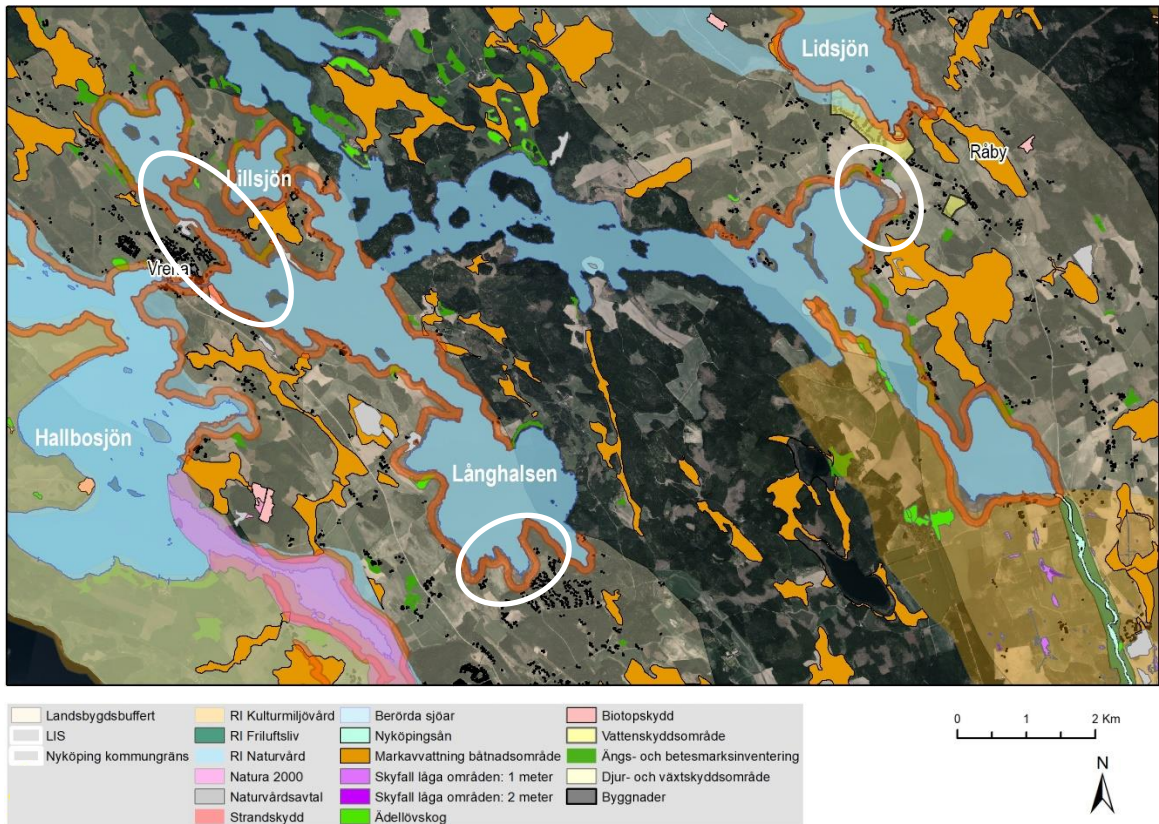
4.7 Råby och Vrena

Figur 44: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Råby och Vrena.

Långhalsen	Stor sjö. Dess östra delar ligger i närheten av Råby. Den västra delen gränsar till orten Vrena. Söder om sjön ligger orten Stigtomta. – eventuellt potential för LIS
Hallbosjön	Orterna Vrena och Stigtomta ligger i direkt närhet till sjön. – eventuellt potential för LIS
Lillsjön	Omfattas inte av riksintresse. Inom 2 km från Vrena. – eventuellt potential för LIS
Lidsjön	Ingår till stor del i riksintresse för kulturmiljövård. Sjöns södra sida är bebyggd och ligger nära småorten Råby – eventuellt potential för LIS
Nyköpingsån	Riksintresse för kulturmiljövård, friluftsliv och naturvård. Relativt lite bebyggd. Högt intresse för friluftsliv och naturturism. Potentiellt LIS-område för verksamheter inom turism. – eventuellt potential för LIS
Torpfjärden	Sjön väljs bort då den ligger långt från ort och är i princip helt obebyggd inom landsbygdsbufferten förutom östra delen med spridd bebyggelse. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas. Sjön ingår därutöver i riksintresseområde för kulturmiljövård och ligger intill riksintresseområde för naturvård.
Vedasjön	Sjön väljs bort då den är liten och i princip helt obebyggd. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.

4.7.1 Långhalsen

Figur 45: Långhalsen, Vrena/Råby/Stigtomta. Potentiella LIS-områden markerade.

Namn	Långhalsen
Sjöns storlek	2 030 ha
Allmänna intressen	Delvis riksintresse för kulturmiljövård
Potential för LIS	Potential finns i sjöns östra del i anslutning till Råby samt i väster vid Vrena. Söder om sjön i närhet till Stigtomta bedöms potential finnas.

Allmän beskrivning

Långhalsen är en långsträckt sjö som förgrenar sig i flera fjärdar och vikar. Den sträcker sig mellan Vrena, Stigtomta och Råby.

Allmänna intressen

Sydöstra delen av sjön ingår i riksintresse för kulturmiljövård Nyköpingsåns dalgång. Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

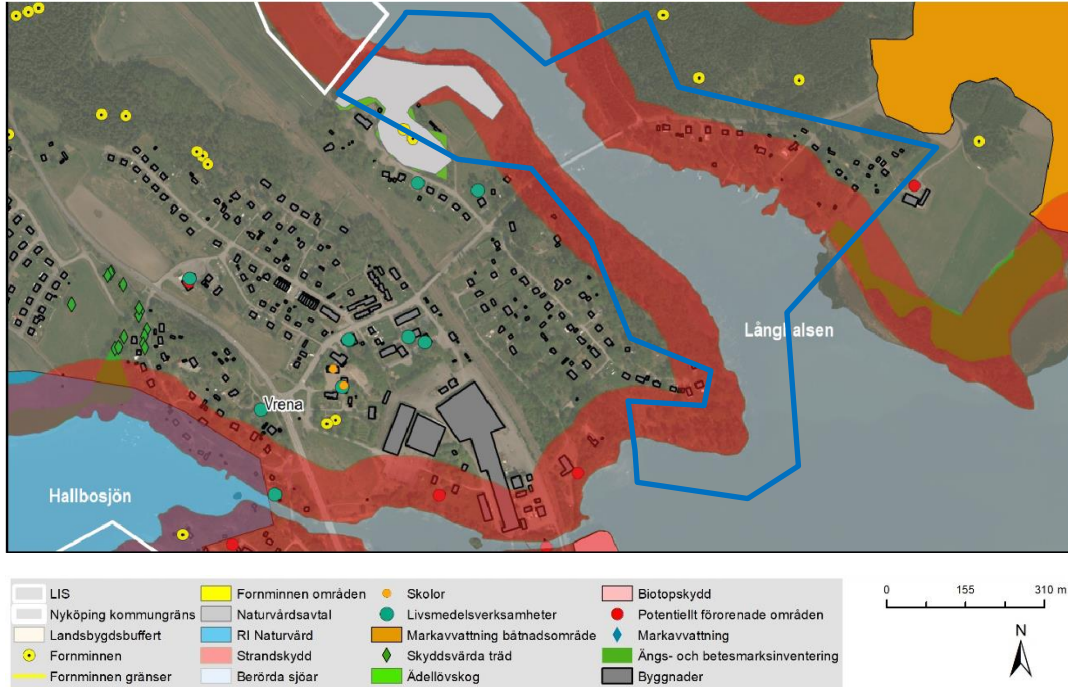
Vattenförekomst Långhalsen-Södra	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Växtplankton har varit avgörande.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i direkt anslutning till orterna Vrena och Råby samt i närheten av Stigtomta. Sjön är intressant för bostadsutveckling i sjönära läge, vilket kan stärka det lokala näringslivet och kulturlivet i Vrena, Råby och Stigtomta.

Sjöns mellanliggande del omfattas inte av något riksintresse eller skydd och har endast spridd bebyggelse. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas då denna del ligger utanför landsbygdsbufferten. Den sydöstra delen omfattas delvis av riksintresse för kulturmiljövård samt friluftsliv. Stränderna är till stor del obebyggda.

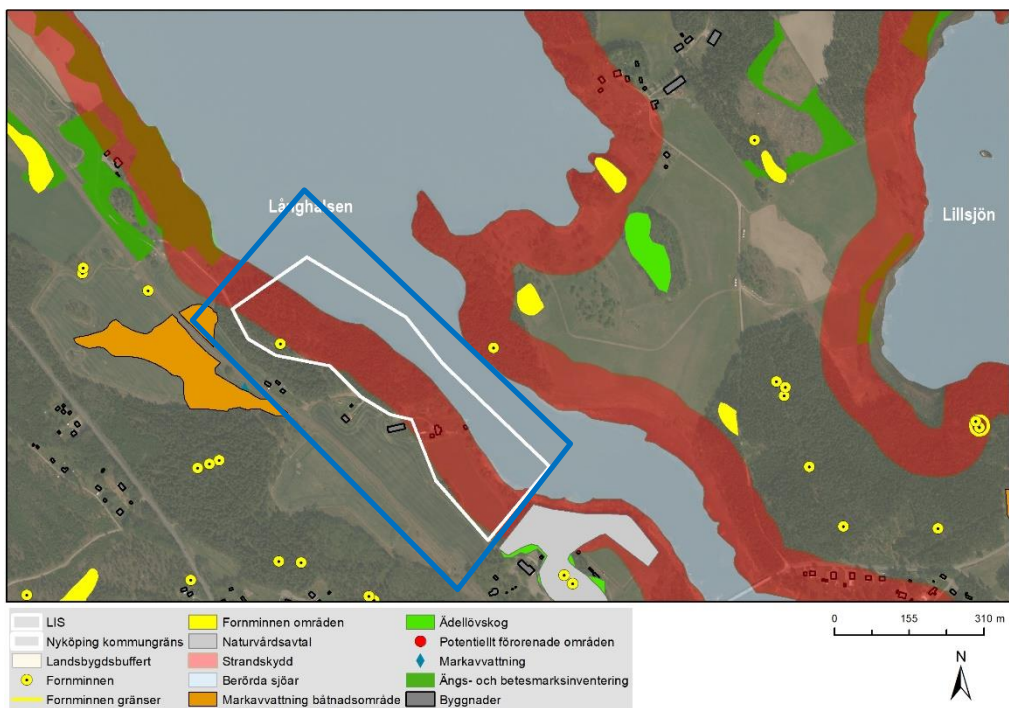
4.7.1.1 LIS-område – Bostäder, Centrala Vrena – Långhalsen – ej vald

Figur 46: LIS-område bostäder, Vrena – Långhalsen.

Namn	Långhalsen
Fastighetsinformation	Vrena-Haga 14:2 m fl
Planläge	Omfattas till största del av detaljplaner i Vrena. Allmän plats natur/park.
Fältbesök	2018-11-28 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog) och Sofia Bergqvist (planarkitekt)
Bedömning efter fältstudier	Till stor del bebyggt eller avsatt som naturmark i detaljplan. Västra sidan i norrläge, grova tallar och lövträd, mycket död ved. Långhalsens norra strand är redan bebyggt eller utgörs av bombmurklokal. Väljs bort.

4.7.1.2 LIS-område – Bostäder, Tovsund – Långhalsen

Figur 47: LIS-område bostäder, Tovsund – Långhalsen. Utredningsområde före fältbesök med blå linje.

Namn	Tovsund, Långhalsen
Fastighetsinformation	Tovsund 1:4 m fl
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	85 000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget i Vrena. Attraktivt läge.
Fältbesök	2019-02-11 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Vrena är en tätort belägen cirka 20 km nordväst om Nyköping. Orten ligger utmed Riksväg 52 mellan Hallbosjön och Långhalsen. Där finns en livsmedelsbutik, restauranger, industri, café, gym och en skola. Busslinjer 560, 660, 760, 765 försörjer orten med kollektivtrafik.

Vrena har under de senare åren återhämtat sig med nya företag, exempelvis lanthandel, bensinstation, mekanisk verkstad och friskola. Varje år i september genomförs Vrenadagen med marknad och uppträdanden. Vrena IF har fotbollslag, bandylag och en bordtennissektion. Vrena skyttegille arrangerar luftgevärsskytte vid skolan på vinterhalvåret och korthållsskytte vid egna skjutbanan på sommarhalvåret. (Källa: Wikipedia)

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är drygt 85 000 kvm stort (landareal), varav större delen ligger inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Strandzonen och vattenområdet föreslås ingå i LIS-området.

Befintlig enklare väg leder från området och ansluter till befintlig lokalgata söderut mot Vrena. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns söder om Parkvägen utmed järnvägen. Hänsyn behöver tas till eventuellt buller och vibrationer från järnvägen.

Motiv för LIS-området

Ytterligare ett antal bostäder direkt intill Vrena tätort kan stärka underlaget för främst kollektivtrafik och servicen i Vrena. I sjönära läge kan ytterligare bostäder komplettera Vrenas föreningsliv och kulturliv, skola och förskola. Även handel, service och kollektivtrafik kan gynnas. Området har ett attraktivt läge vid Långhalsen. Hela området har gångavstånd till Vrena samhälle och blir en förlängning av bostadsområdet längs Parkvägen.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Inom det utpekade området finns en känd fornlämning att ta hänsyn till.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 25 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området består av åkermark och skogsområde bestående delvis av planterad yngre tall- och granskog med visst lövintag. Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet.

I direkt anslutning till områdets södra del finns ett område med naturvårdsavtal som bör beaktas genom att respektavstånd hålls vid exploatering. Norr om området finns höga naturvärden i form av en betesmark med lövträd som bör tas hänsyn till. Längs åkermarken finns en alträds- och buskridå i strandkanten som bör bevaras.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen) förutom fåglar i närområdet.

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten. En anslutning till det kommunala nätet förordas.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

Figur 48: Bild från fältbesök, åkermarken i LIS-områdets södra del

Figur 49: Bild från fältbesök, väg som löper genom hela LIS-området

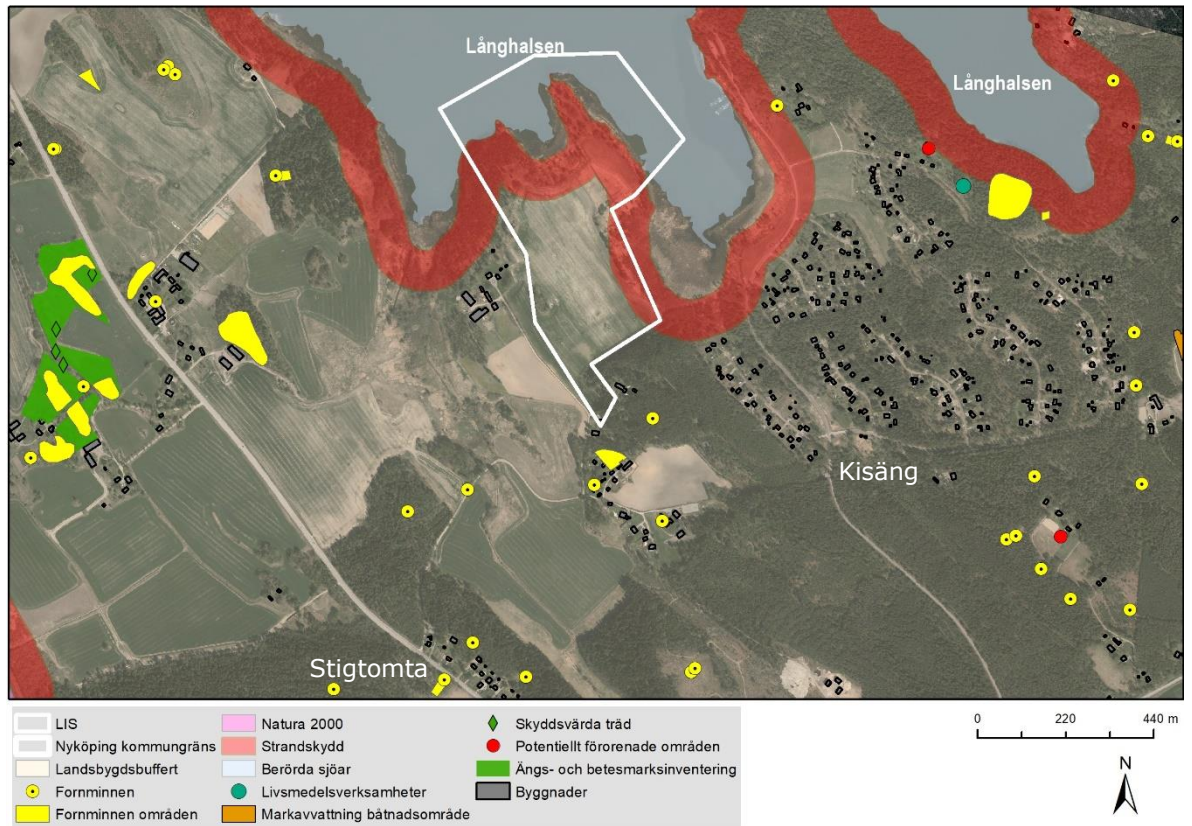

Figur 50: Bild från fältbesök, södra gränsen mot Naturvårdsavtalet

Figur 51: Bild från fältbesök, norra delen av LIS-området, terrängen är brantare

4.7.1.3 LIS-område – Bostäder, Kisäng/Stigtomta – Långhalsen

Figur 52: LIS-område bostäder, Kisäng/Stigtomta – Långhalsen.

Namn	Stigtomta/Kisäng, Långhalsen
Fastighetsinformation	Stigtomta-Alen 1:1
Planläge	Ej detaljplan
Storlek (kvm)	Ca 130.000
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-20 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt).

Beskrivning

Vid Långhalsens södra ände ligger området Kisäng med ca 150 bostäder, ca 2 km norr om Stigtomta. Kisäng omfattas av detaljplan. I Stigtomta finns en livsmedelsbutik, drivmedelsstation, församling, café och en skola. Busslinjer 560, 660, 760, 765 försörjer orten med kollektivtrafik.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är drygt 130 000 kvm stort, varav en mindre del ligger inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Ca 800 meter väster om föreslaget LIS-område löper länsväg med busshållplats. Inga kända fornlämningar. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns i närheten.

Motiv för LIS-området

Ytterligare ett antal bostäder på sjöns södra sida kan stärka underlaget för främst kollektivtrafik och servicen i Stigtomta. I sjönära läge kan ytterligare bostäder komplettera Kisängs och även Stigtomtans föreningsliv och kulturliv, skola och förskola. Även handel, service och kollektivtrafik kan gynnas. Ny bebyggelse placeras mer kollektivtrafiknära än Kisängs befintliga bostäder.

Området har ett attraktivt läge vid en stor sjö och närhet till livsmedelsbutik och annan service i Stigtomta. Ny bebyggelse kan utgöra ett naturligt tillskott till befintlig bebyggelse i Kisäng. Närhet till kollektivtrafik på väg 52. Trevliga omgivningar med strövstråk intill (motionsstig på 5 och 10 km).

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 60 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området består av åkermark och bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet.

Blötare delar av det ursprungliga LIS-området i nordöst tas inte med p.g.a. sankt och skapar endast utsikt mot vass i så lågt läge och blir därmed olämpligt.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten. Eventuellt kan en anslutning till det kommunala nätet ske samtidigt som en anslutning av befintlig bebyggelse i Kisäng, vilket dock inte är planerat i närtid.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden.

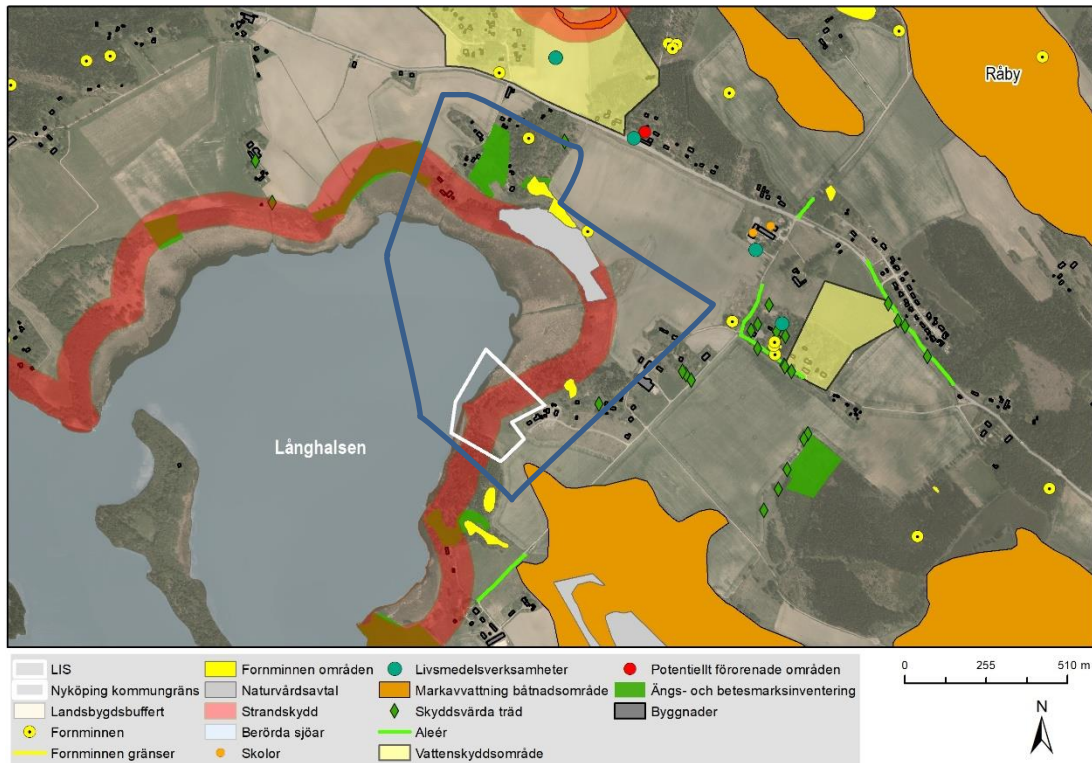
Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

Figur 53: Bild från fältbesök, Kisäng/Stigtomta

4.7.1.4 LIS-område – Bostäder, Råby – Långhalsen

Figur 54: LIS-område bostäder, Råby - Långhalsen. Utredningsområde före fältbesök med blå linje.

Namn	Råby, Långhalsen
Fastighetsinformation	Råby 3:3
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 22.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-26 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog)

Beskrivning

Vid Långhalsens östra sida ligger Råby med skola och förskola. Kollektivtrafikeras via länsväg 53 som löper genom området.

Ett större område bedömdes ha potential för LIS-område, blå område i figur 46. Endast ett mindre område har föreslagits utgöra LIS-område. Efter fältbesök bedöms övriga stränder runt Långhalsen i närheten av Råby inte lämpliga eftersom det är sankt eller ligger i norrläge bakom höjdrygg eller är för små för större utbyggnad.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 22 000 kvm stort, varav en mindre del ligger inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Direkt intill föreslaget LIS-område finns ett mindre område detaljplanlagt för bostäder. Gata är utbyggd och några av tomterna är bebyggda med bostadshus. Ca 1 km öster om föreslaget LIS-område löper länsväg med busshållplats. Inga kända fornlämningar. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns inte i närheten.

Motiv för LIS-området

I sjönära läge kan ytterligare bostäder kompletteras kring Edstorp och Råby. Det kan innebära en förstärkning av det lokala föreningslivet lokalt i Råby/Edstorp. Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget i Råby.

Ny bebyggelse kan utgöra en fortsättning på nyligen utbyggd bebyggelsegrupp i attraktivt läge vid stor sjö. Området har närhet till skola och förskola på samma sida om väg 53 som bostäderna.

Ytterligare ett antal bostäder kan stärka underlaget för främst kollektivtrafik och underlag i skola/förskola i Råby men även föreningsliv och kulturliv.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma drygt 10 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Området består av öppen mark som tidigare varit brukad.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.

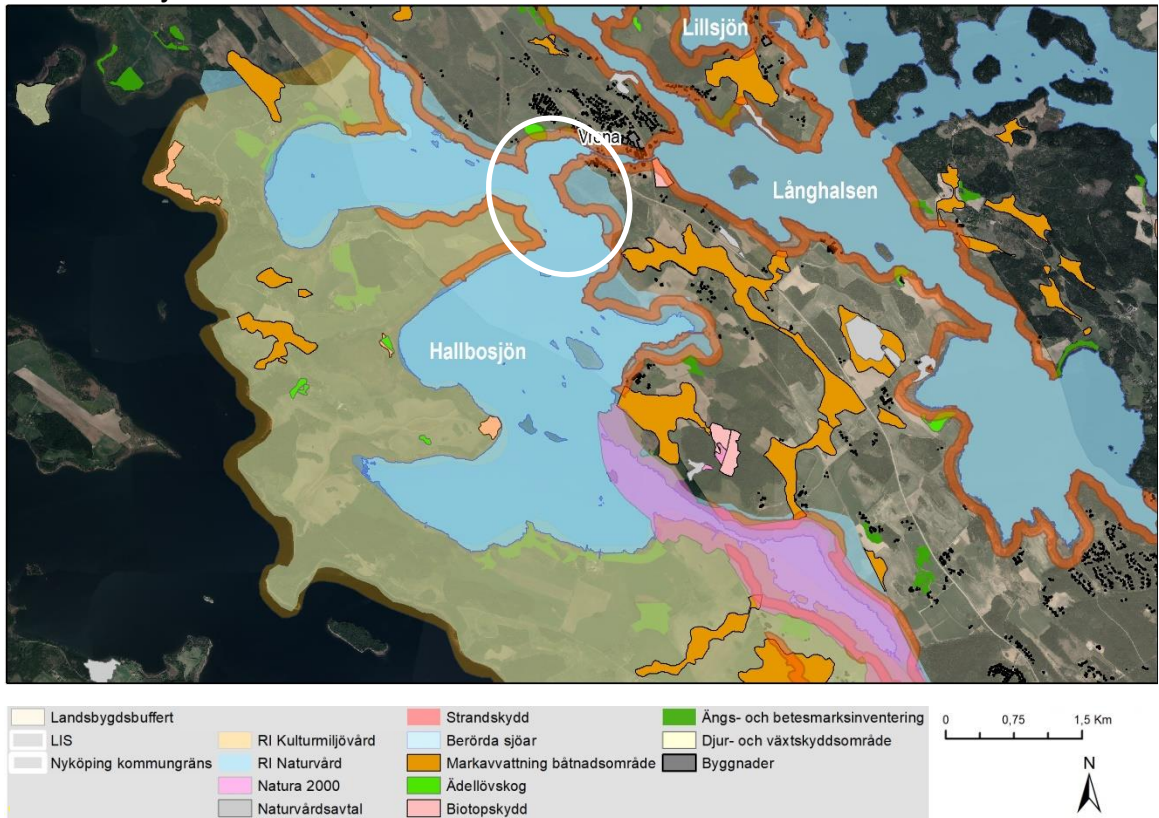

Figur 55: Bild från fältbesök, vid Råby, Långhalsen.

Figur 56: Bild från fältbesök, vid Råby, Långhalsen.

4.7.2 Hallbosjön

Figur 57: Hallbosjön, Vrena. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Hallbosjön
Sjöns storlek	1 070 ha
Allmänna intressen	Riksintresse för naturvård, delvis riksintresse för kulturmiljövård
Potential för LIS	Potential finns i sjöns nordöstra del i anslutning till Vrena. Söder om sjön i närhet till Stigtomta finns närheten till större ort, men sjön utgörs av natura 2000-område samt riksintresse för kulturmiljövård och naturvård och utreds därför inte vidare.

Allmän beskrivning

Hallbosjön är en stor sjö i direkt anslutning till orterna Vrena och i närheten av Stigtomta.

Allmänna intressen

Hela sjön omfattas av riksintresse för naturvård. Sjöns västra strand ingår i riksintresse för kulturmiljövård Odlingslandskapet Halla-Stigtomta.

Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Den södra delen omfattas av Natura 2000-område.

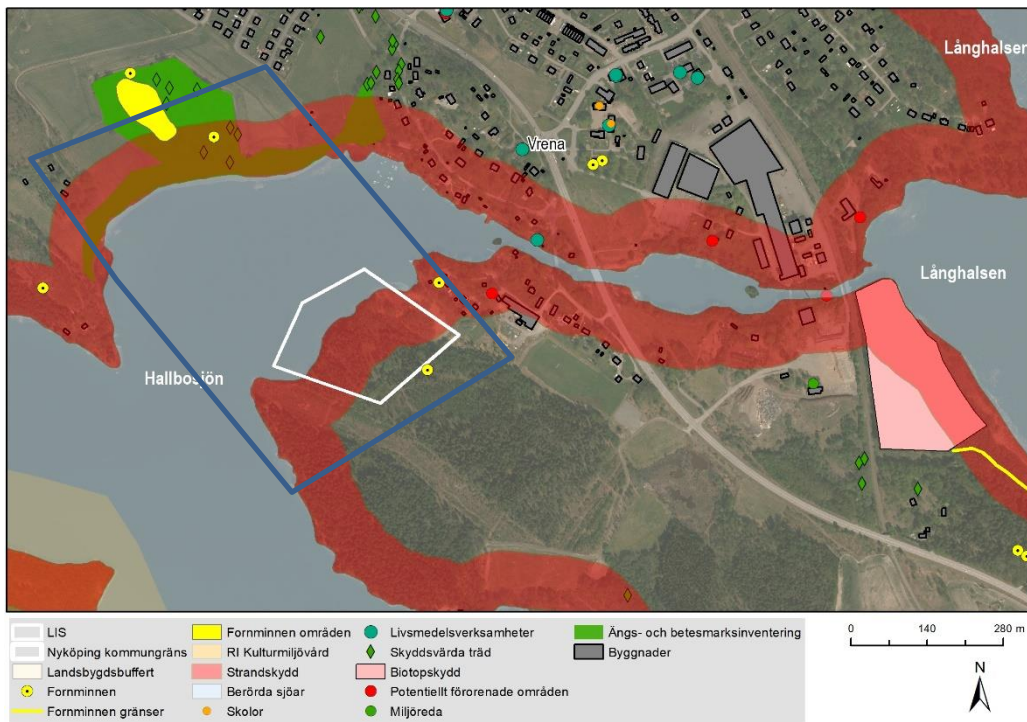
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Hallbosjön	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Växtplankton har varit avgörande. Även näringsämnen har klassats till otillfredsställande status
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i direkt anslutning till orterna Vrena och i närheten av Stigtomta. Intressant för bostadsutveckling i sjönära läge, viket kan stärka det lokala näringslivet och kulturlivet i Vrena och Stigtomta.

4.7.2.1 LIS-område – Bostäder, Vrena – Hallbosjön

Figur 58: LIS- område bostäder, Vrena - Hallbosjön

Namn	Hallbosjön, Vrena södra
Fastighetsinformation	Vrenakvarn 1:2, 14:2
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 20.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-20 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt).

Beskrivning

Vrena är en tätort belägen cirka 20 km nordväst om Nyköping. Orten ligger utmed Riksväg 52 mellan Hallbosjön och Långhalsen. Där finns en livsmedelsbutik, restauranger, industri, café, gym och en skola. Busslinjer 560, 660, 760, 765 försörjer orten med kollektivtrafik.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 20 000 kvm stort. Stranden eller vattenområdet ingår inte. Området till största del inom strandskydds-zonen.

Kända fornlämningar finns i form av enstaka punktobjekt direkt utanför området. Hallbosjön och hela det föreslagna området omfattas av riksintresse för naturvård.

Hallbosjöns norra strand faller bort eftersom det redan pågår ett utbyggnadsprojekt direkt utanför strandskyddsområdet samt att strandområdet hyser värdefulla betesmarker. Kommunalt vatten- och avloppsnät finns in närområdet.

Motiv för LIS-området

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen i Vrena. Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget för handel, service och kollektivtrafik i Vrena.

Ytterligare ett antal bostäder kan stärka underlaget för kollektivtrafik och bidra till att stärka en lokal service på platsen.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 15 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Skogsområde bestående av barrblandskog med visst lövinslag. Här finns vissa naturvärden som bör tas hänsyn till såsom pilblad, skogsalm, gråmalva, månviol, ask, ängsskära (dock med noggrannhet 1250 m, Botaniska sällskapet).

Området har vid fältbesök bedömts inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Området består av yngre barrblandskog med vissa grova lövträd.

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten. En kommunal anslutning är att föredra.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns. Hänsyn behöver tas till elljusspår.

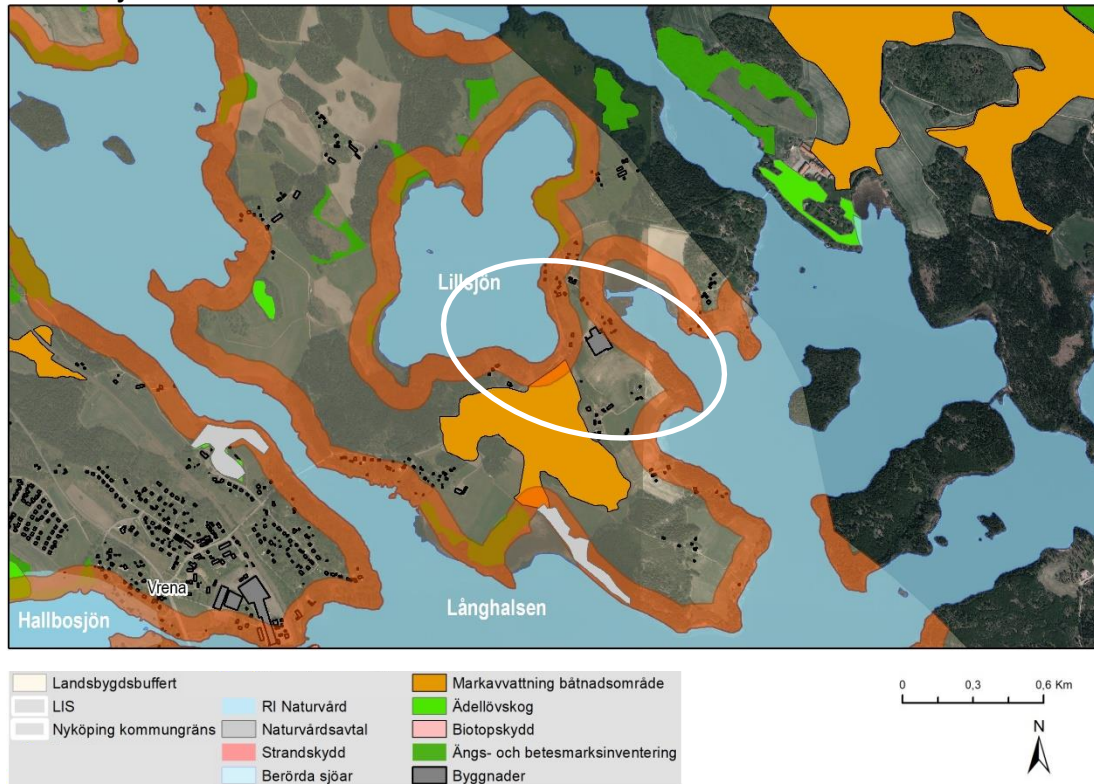
Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

Figur 59: Bild från fältbesök, Hallbosjön

4.7.3 Lillsjön

Figur 60: Lillsjön, Vrena. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Lillsjön
Sjöns storlek	54,8 ha
Allmänna intressen	Omfattas inte av något riksintresse. Vissa strandsträckor består av ängs- och betesmark. Östra delen av Lillsjön bebyggd. I övrigt obebyggd.
Potential för LIS	Potential för LIS-område på östra sidan mot Långhalsen.

Allmän beskrivning

Lillsjön är en relativt liten sjö. Vrena, med livsmedelsbutik, restauranger, industri, café, gym och en skola, ligger ca 1,5 km sydväst om Lillsjön. Direkt öster om Lillsjön finns bostäder samt växthusverksamhet, gårdsbutik, bondemarknad, viltbutik.

Allmänna intressen

Delar av stränderna mot väster och norr utgörs av ängs- och betesmark. I övrigt inga allmänna intressen utöver strandskyddet.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Lillsjön	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Växtplankton har varit avgörande. Även näringsämnen har klassats som otillfredsställande status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

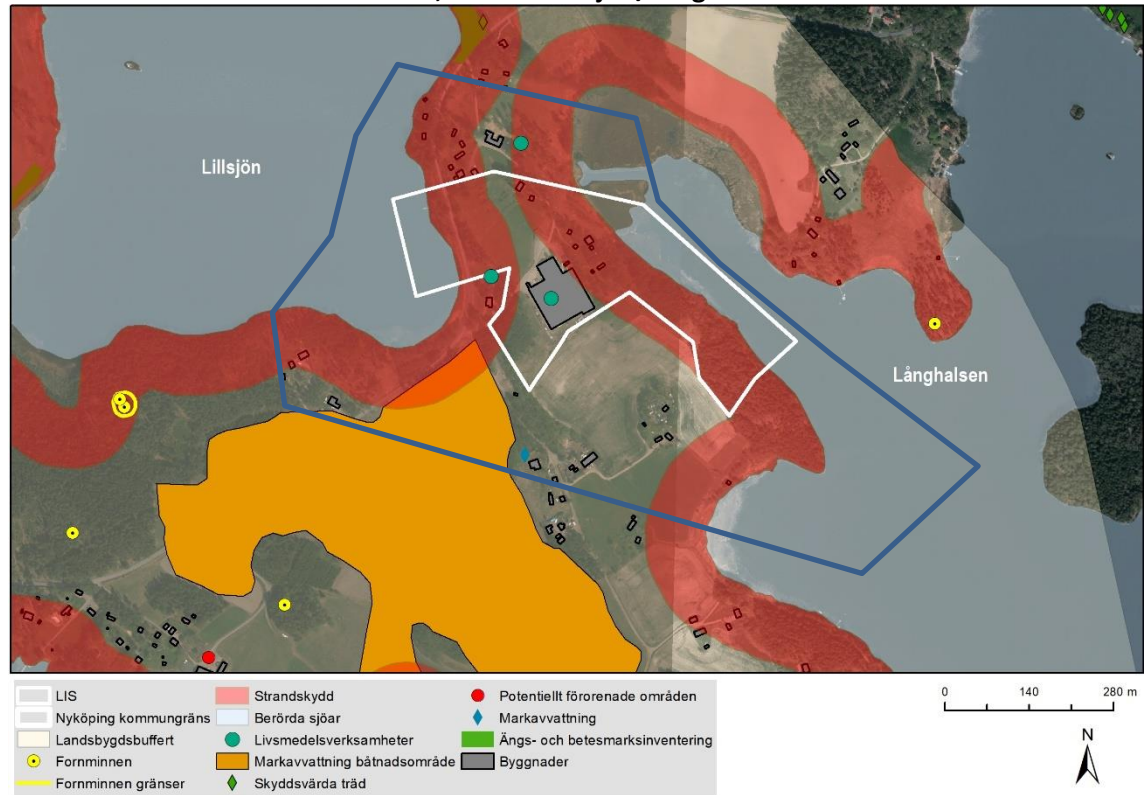
Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i närheten av Vrena och är intressant för verksamheter och viss bostadsutveckling i sjönära läge kring befintlig bebyggelse mellan Lillsjön och Långahalsen, viket kan stärka det lokala näringslivet och kulturlivet i Vrena.

Sjön omfattas inte av något riksintresse eller skydd utöver strandskyddet. Enstaka spridd bebyggelse på den östra sidan.

Den norra, västra och sydvästra stranden är helt obebyggd och bedöms därför inte lämplig för byggnation.

4.7.3.1 LIS-område – Verksamheter, Vrena – Lillsjön/Långhalsen

Figur 61: LIS-område verksamheter, Vrena – Lillsjön/Långhalsen. Utredningsområde före fältbesök markerat med blå linje

Namn	Vrena, Lillsjön/Långhalsen
Fastighetsinformation	Almudden 1:3, Stensund 1:5, 1:22, 1:25 m fl
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 40.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt
Fältbesök	2018-11-20 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt).

Beskrivning

Mellan Lillsjön och Långhalsen, ca 1,5 km öster om Vrena, finns en samling bostäder och verksamheter.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området i direkt anslutning till befintlig växthusverksamhet bedöms lämplig att utveckla för liknande verksamheter. Området är ca 40 000 kvm landareal. Vattenområdet föreslås ingå i LIS-området. Området ligger till stor del inom strandskyddszonen. Ett större område har besökts i fält, blå markering. Övriga

delar inom utredningsområdet är inte intressanta eftersom de redan är bebyggda, vilket innebär att någon större bostadsutveckling inte ryms, eller inte har ett attraktivt läge. På vissa platser bedöms att byggnation påverkar landskapsbilden i den småbrutna sörmländska landsbygden för mycket.

Motiv för LIS-området

Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt eftersom platsen har närhet till Vrena (inom 2 km) och annan bebyggelse i närheten samt att två etablerade verksamheter (Vrena Grönt och en butik för inredning) redan finns på platsen. En utveckling av verksamheten bedöms gynna sysselsättningen i närområdet. Näset mellan sjöarna är smalt och omfattas nästan helt av strandskyddszon vilket begränsar utvecklingsmöjligheterna på platsen.

LIS-området syftar inte till att bidra till ytterligare bostadsutbyggnad utöver enstaka bostad.

Området är lämpligt för att utveckla befintliga verksamheter även med anläggningar som kräver strandnära läge såsom fiske/båtbryggor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Inom det föreslagna LIS-området finns inga utpekade naturvärden. Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Yngre barrblandskog, gräsytor, trädgårdar. Inga höga naturvärden men spel/sång från rödlistade fågelarter har noterats åren 2007–2010 i viken norr om LIS-området (artportalen). Naturvärdesinventering kan behöva utföras inför förändringar nära strandlinjen.

Ekologisk eller kemisk status bedöms inte försämrats med ett ianspråktagande av LIS-området för enstaka byggnader och verksamheter.

Det rörliga friluftslivet

Utmed Lillsjöns västra sida genom föreslaget LIS-område löper en bilväg. Föreslaget område är till ytan mycket begränsat. Då stora delar av sjöns stränder är allmänt tillgängliga idag bedöms allmänheten fortsatt ha god tillgång på strandområden. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage kan tillgodoses.

Slutsats

- Åtgärden gagnar långsiktigt en positiv sysselsättningseffekt.
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

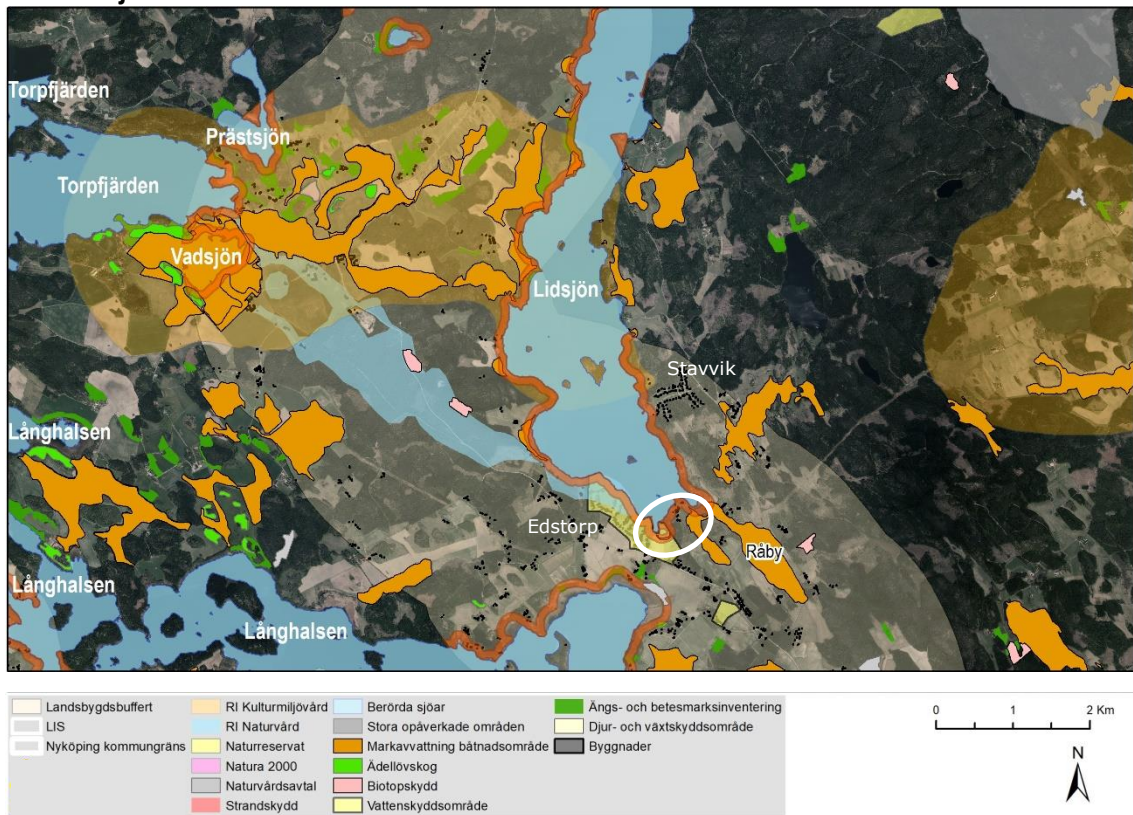

Figur 62: Bild från fältbesök, Lillsjön

Figur 63: Bild från fältbesök, Långhalsen

4.7.4 Lidsjön

Figur 64: Lidsjön, Råby. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Lidsjön
Sjöns storlek	730 ha
Allmänna intressen	Delvis riksintresse för naturvård, kulturmiljövård
Potential för LIS	Potential finns i sjöns södra del i anslutning till Råby.

Allmän beskrivning

Lidsjön är en relativt stor sjö norr om Nyköping. Sjöns södra sida är bebyggd och ligger nära småorten Råby. Den södra delen av sjön kantas av två bebyggelsegrupper, Edstorp på sydvästra sidan och Stavvik på östra sidan.

Vid Råby i söder finns skola, förskola. I övrigt relativt långt till service.

Allmänna intressen

I söder finns område som omfattas av vattenskyddsområde. Den västra sidan berörs delvis av riksintresset för naturvård. Ingår till stor del i riksintresse för kulturmiljövård.

Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

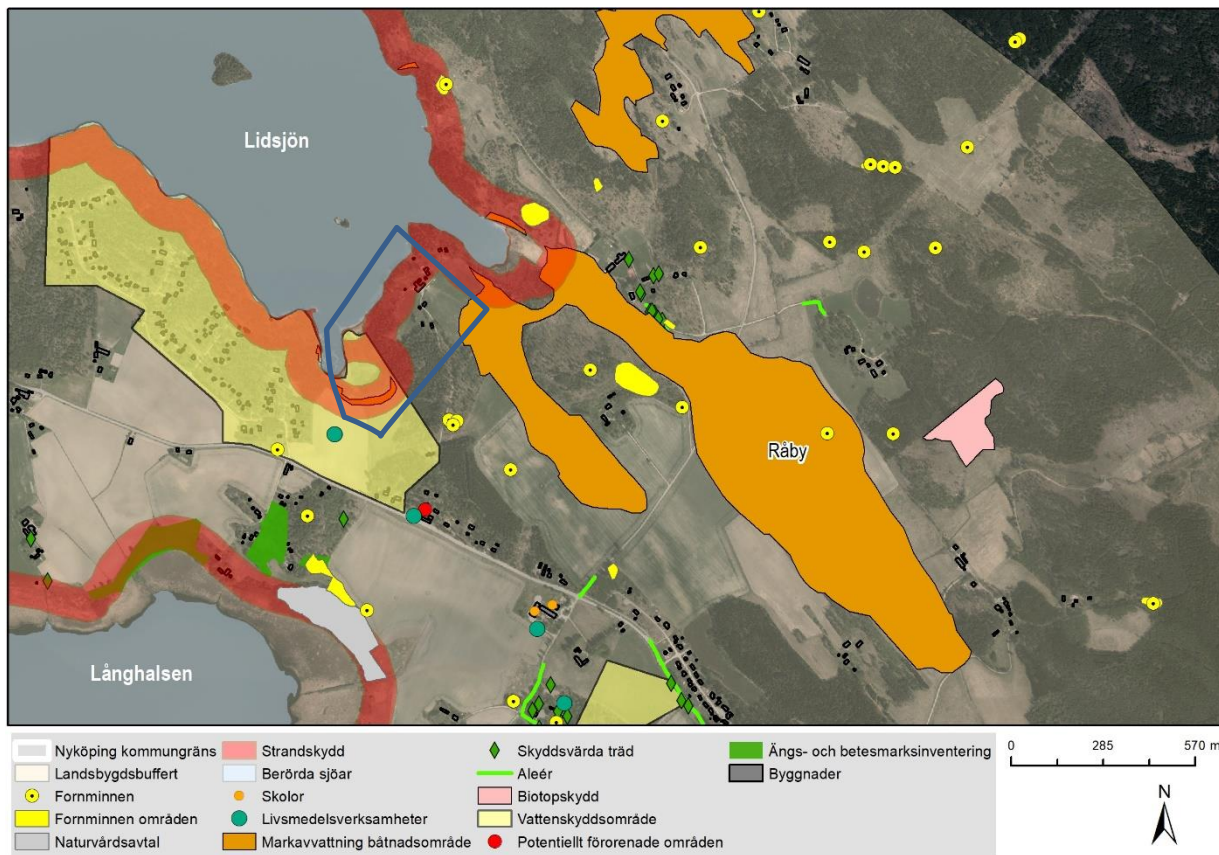
Vattenförekomst Lidsjön	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status	God. Näringsämnen som har varit avgörande. Växtplankton klassades till hög status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Potential finns i söder i Råbys närhet. Kollektivtrafikeras via länsväg 53 som löper genom området. Stavvik i öster bedöms för långt ifrån Råby.

Sjöns norra del är glest bebyggd och ligger långt från ort och bedöms därmed inte ha potential för LIS-område.

4.7.4.1 LIS-område – Bostäder, Råby – Lidsjön – ej vald

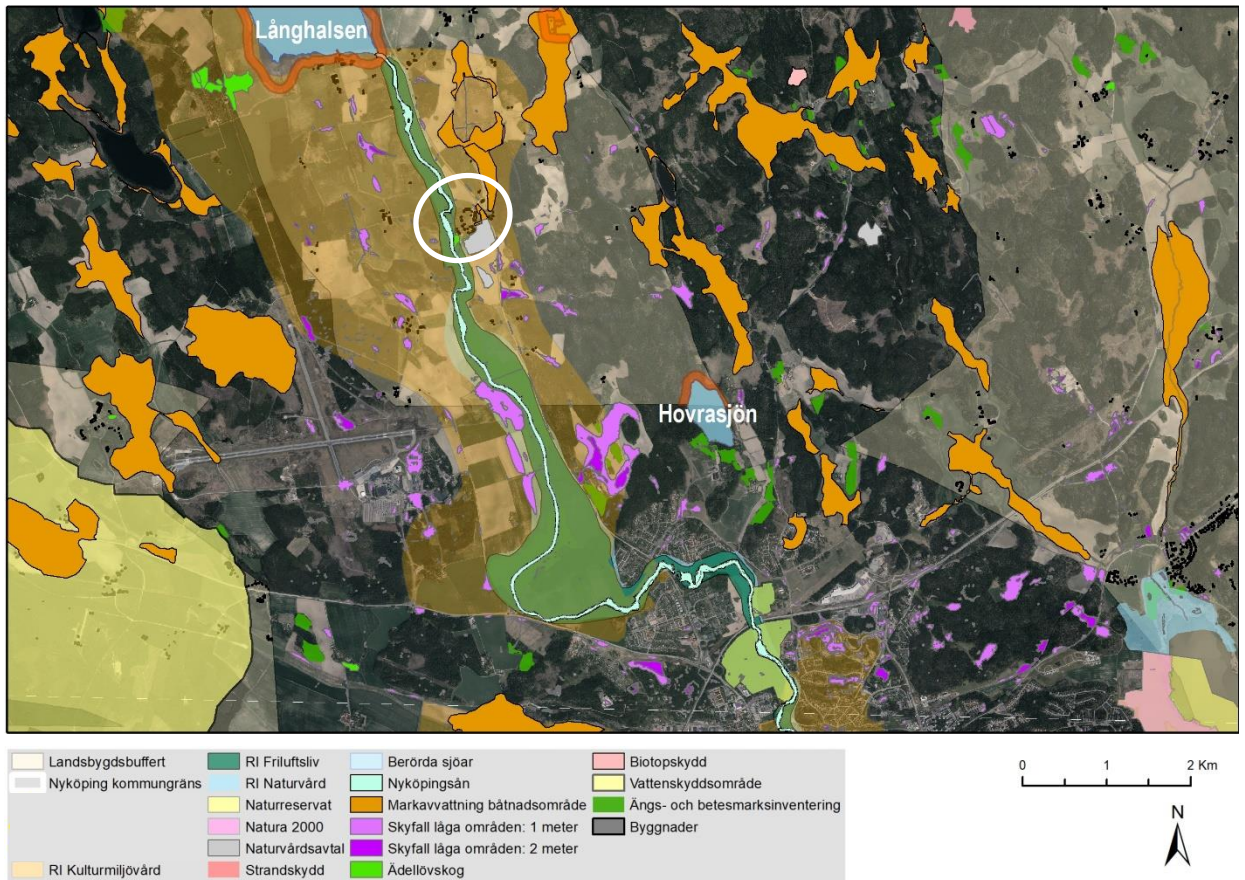
Figur 65: LIS-område bostäder, Råby – Lidsjön.

Namn	Edstorp/Råby, Lidsjön
Fastighetsinformation	Edstorp 2:1, Utåker 1:2
Planläge	Edstorps bebyggelse i väster omfattas av detaljplan.
Fältbesök	Fältbesök 181126. Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog).
Bedömning efter fältstudier	Edstorp på Lidsjöns sydvästra sida omfattas av vattenskyddsområde. Sjöns södra sida är bebyggd och ligger nära småorten Råby. Området vid Lidsjön är delvis redan bebyggt vid Utåker och övriga delar ligger i sänka med sankmarker och intill ett stort attraktivt kommunalt bad (Edstorpsbadet, se figur 66). Väljs bort.

Figur 66: Bild från fältbesök, vid Edstorpsbadet.

4.7.5 Nyköpingsån

Figur 67: Nyköpingsån. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Nyköpingsån
Åns längd	Ca 15 km söder om Långhalsen
Allmänna intressen	Riksintresse för friluftsliv, kulturmiljövård och naturvård.
Potential för LIS	Potentiellt LIS-område för verksamheter inom turism.

Allmän beskrivning

Nedre delen av Nyköpingsån rinner från Långhalsen till Östersjön och är en populär kanotled och klassad som riksintressant för fisket. I nedre delen av ån kan man fiska havsöring och lax med fluga. På några platser i och i närheten av Nyköping bildas forsar som lämpar sig för forspaddling.

Relativt lite bebyggd.

Allmänna intressen

Nyköpingsån omfattas av riksintresse för friluftsliv, kulturmiljövård Nyköpingsåns dalgång och naturvård.

Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

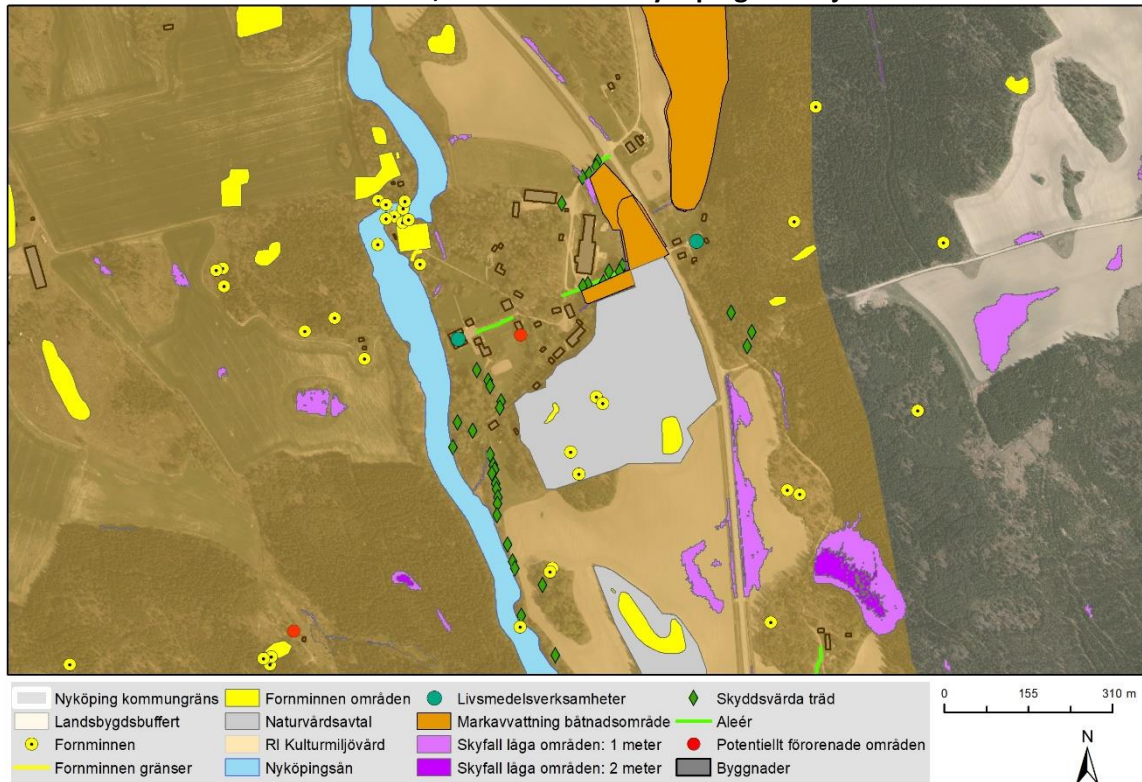
Vattenförekomst Nyköpingsån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Den ekologiska statusen i Nyköpingsån är måttlig. En undersökning av påväxtalger 2006 till 2012 visade på måttlig status. Mätningar av näringsämnen (fosfor) 2007 till 2012 visade på otillfredsställande status, men sänker inte ekologisk status till mer än måttlig.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen). Kemisk status exklusive kvicksilver bedöms till "God status".

Bedömning av potential för LIS-område

Ån är högintressant för friluftsliv och naturturism. Potentiellt LIS-område för verksamheter inom turism. Potential för större bostadsutbyggnad bedöms inte finnas.

Verksamheter bör utvecklas endast i anslutning till befintlig bebyggelse. Därför bedöms endast potential finnas kring bebyggelsen vid Kristineholm. De södra delarna bedöms ligga för nära Nyköpings tätort och därmed inte bidra till landsbygdsutveckling.

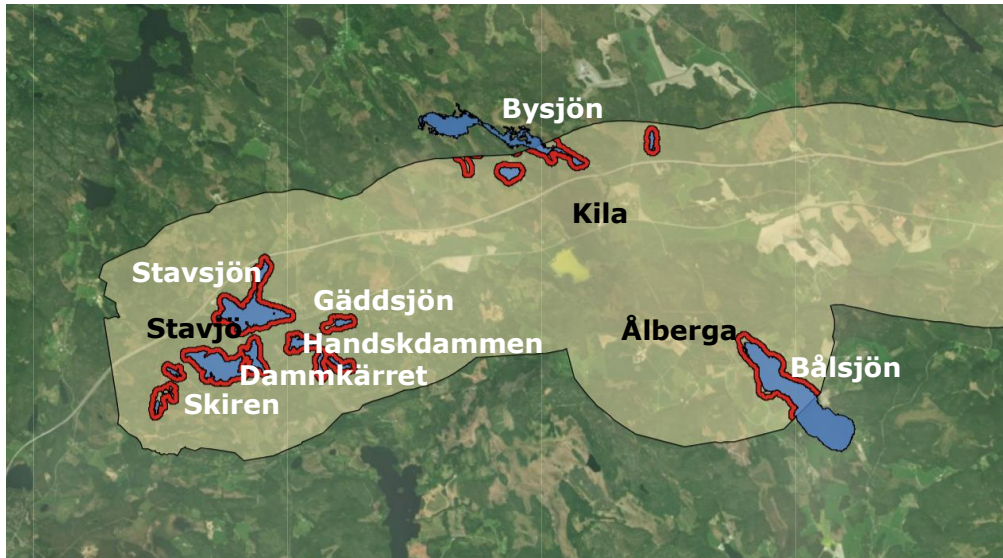
4.7.5.1 LIS-område – Verksamheter, Kristineholm – Nyköpingsån – ej vald

Figur 68: LIS-område verksamheter, Kristineholm – Nyköpingsån.

Namn	Kristineholm, Nyköpingsån
Fastighetsinformation	Kristineholm 1:2, Täckhammar 2:2
Planläge	Ej detaljplan
Fältbesök	Ej besökt i fält.
Bedömning	<p>Vid åns östra sida ligger Kristineholms gård. Här bedrivs pensionat med övernattnig och aktiviteter såsom jakt och fiske för besökare. Landsbygdsutveckling bedöms kunna främjas genom anläggningar utmed ån som kan främja turismen och besöksnäringen. Det kan till exempel handla om byggnader för övernattnig, fiske, jakt eller kanotpaddling etc. Hänsyn måste tas till befintliga kulturhistoriska byggnader.</p> <p>Området ligger relativt nära centralorten Nyköping och för långt från Råby för att vara landsbygdsutveckling. Verksamhet bör kunna utvecklas utan stöd av landsbygdsutveckling i strandnära läge. Väljs bort.</p>

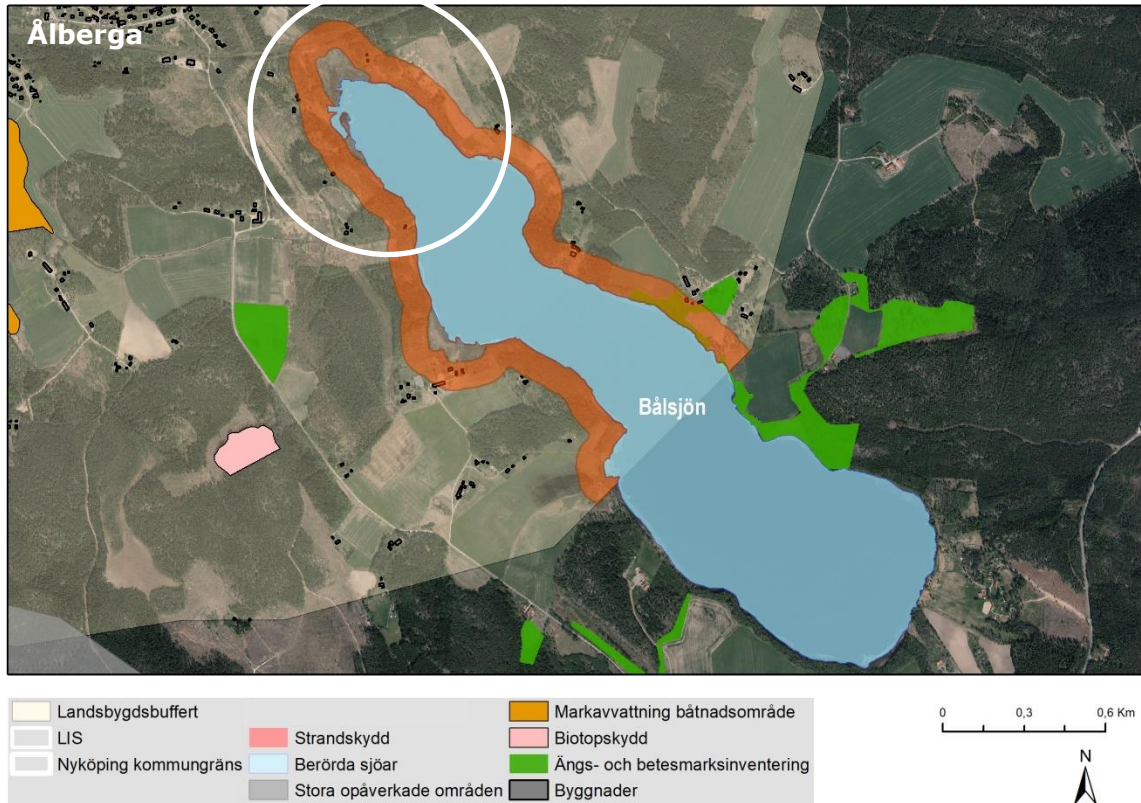
4.8 Jönåker

Figur 69: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Jönåker.

Bålsjön	Närhet till Ålberga. – eventuellt potential för LIS
Bysjön	Närhet till Kila. – eventuellt potential för LIS
Stavsjön	Närhet till Stavsjö. – eventuellt potential för LIS
Dammkärret	Närhet till Stavsjö. – eventuellt potential för LIS
Skiren	Sjön väljs bort då den är relativt liten och i princip helt obebyggd. Ingår i sin helhet i vattenskyddsområde. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Handskdammen	Sjön väljs bort då den är en liten och i princip obebyggd skogssjö. Sjön är lugnt inbäddad med skog (100–120-årig tall och granskog) och upplevs oexploaterad. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.
Gädtsjön	Sjön väljs bort då den är i princip obebyggd. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas.

4.8.1 Bålsjön

Figur 70: Bålsjön, Jönåker. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Bålsjön
Sjöns storlek	135 ha
Allmänna intressen	Delvis ängs- och betesmark.
Potential för LIS	I norr i direkt närhet till Ålberga. Utredds vidare.

Allmän beskrivning

Bålsjön ligger inom 1 km från orten Ålberga. Ålberga by, med drygt 200 invånare, ligger direkt nordväst om Bålsjön, som används för bad och fiske. Ålberga har en skola (F-3), förskola och snickeri och hade tidigare en livsmedelsbutik.

Bålsjön nås från Ålberga via tunnel under järnvägen. Regionaltrafiken passerar Ålberga, men orten saknar station. Bålsjön används för bad och fiske.

Allmänna intressen

Sjön berörs inte av riksintressen. Östra sidan utgörs delvis av ängs- och betesmark.

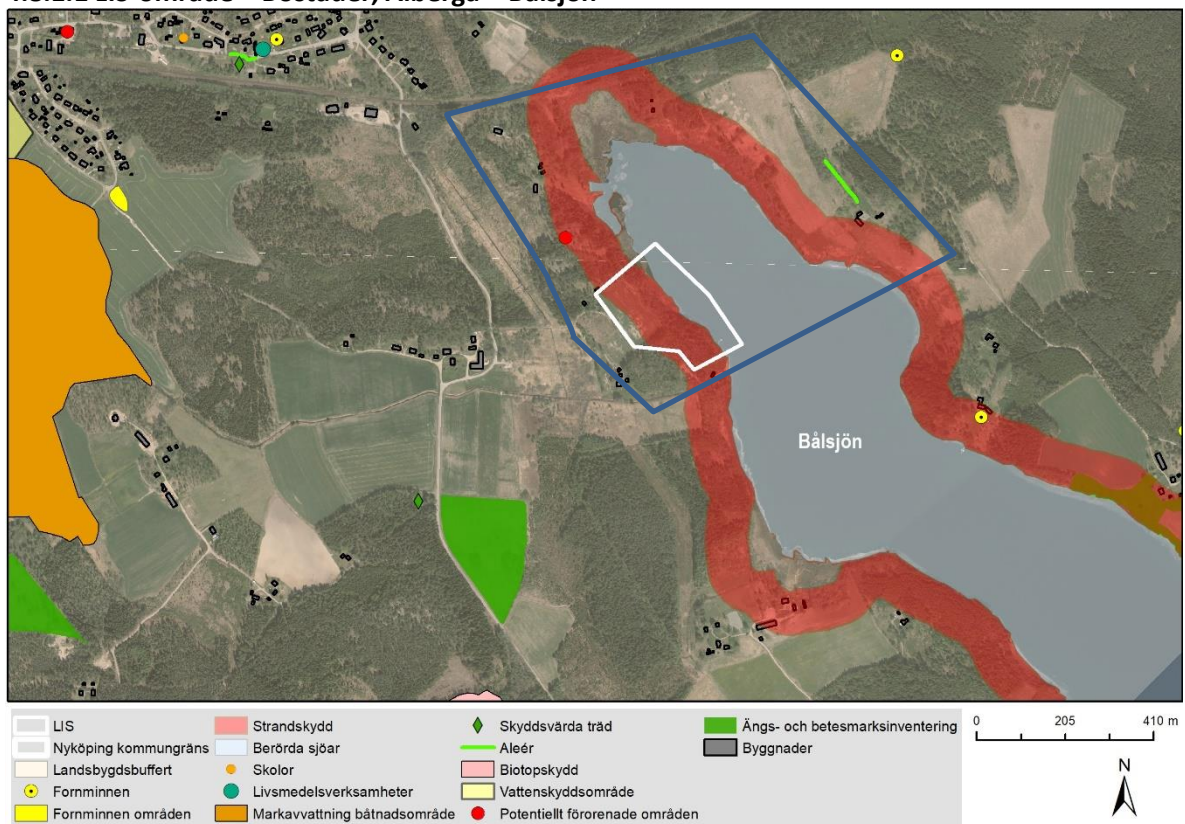
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Bålsjön	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Otillfredsställande. Fisk som har varit avgörande, men även näringsämnen tyder på otillfredsställande status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Bara den norra delen är relevant för LIS-område då den södra delen ligger utanför landsbygdsbuffert. Gles bebyggelse finns runt sjön.

4.8.1.1 LIS-område – Bostäder, Ålberga – Bålsjön

Figur 71: LIS-område bostäder, Ålberga – Bålsjön. Utredningsområde före fältbesök markerat med blå linje.

Namn	Bålsjön
Fastighetsinformation	Virby 1:53
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	Ca 20.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-23 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tuttoren (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Ålberga har haft sjunkande invånarantal under ett antal år. Skola och förskola finns, men butik har lagt ner.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 20 000 kvm stort (landareal). Området till största del inom strandskyddszonen.

Inga kända fornlämningar finns inom området.

Området vid Bålsjön som ligger närmare Ålberga hyser högre naturvärden och ligger på mer kuperad mark med berg i dagen intill två äldre torp och föreslås därför inte utgöra LIS-område.

Öster om sjön är avståndet till Ålberga längre då befintlig väg löper över järnvägsbro ca 1 km österut, vilket innebär att kontakten med Ålberga ort tappas och potentialen att stärka serviceunderlaget på orten minskar. Angöringsväg behöver annars byggas ut söder om järnvägen över sankt område. Marken på östra sidan är relativt flack, låglänt, med en bred bård av alskog och buskage. Den attraktiva, höglänta, marken ligger utanför det strandskyddade området. Den östra delen föreslås inte utgöra LIS-område. Järnvägen innebär en fysisk barriär som gör att avståndet till orten Ålberga upplevs längre.

Kommunalt vatten- och avloppsnät finns inte i närheten.

Motiv för LIS-området

Endast 1 kilometer till Ålberga. Attraktivt läge intill badplatsen.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen. Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget för handel, service och kollektivtrafik i Ålberga. Ytterligare ett antal bostäder kan stärka underlaget för kollektivtrafik och bidra till att stärka en lokal service på platsen. Att komplettera orten med ytterligare ett antal bostäder förstärker underlaget till skola och förskola. Risk finns för en fortsatt utarmning av servicen på orten. Sannolikt krävs en relativt stor utbyggnad för att vända trenden. Bostäder med sjönära läge, möjlighet till båtplats och nära till bad kan attrahera ny befolkning. Även om merparten av livsmedelshandeln och arbete sker på annan ort kan skola, förskola och föreningsliv lokalt på orten stärkas.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 15 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Barrblandskog med en del hassel och död ved förekommer. Inga högre naturvärden finns. De hotade arterna rördrom och spillkråka finns noterade med spel/sång från platsen 2016 och 2017.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga utpekade naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Gemensam lösning för vatten- och avlopp bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage ska anordnas vid en bostadsutbyggnad. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses och möjlighet för en ca 30 meter fri passage mot stranden finns.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

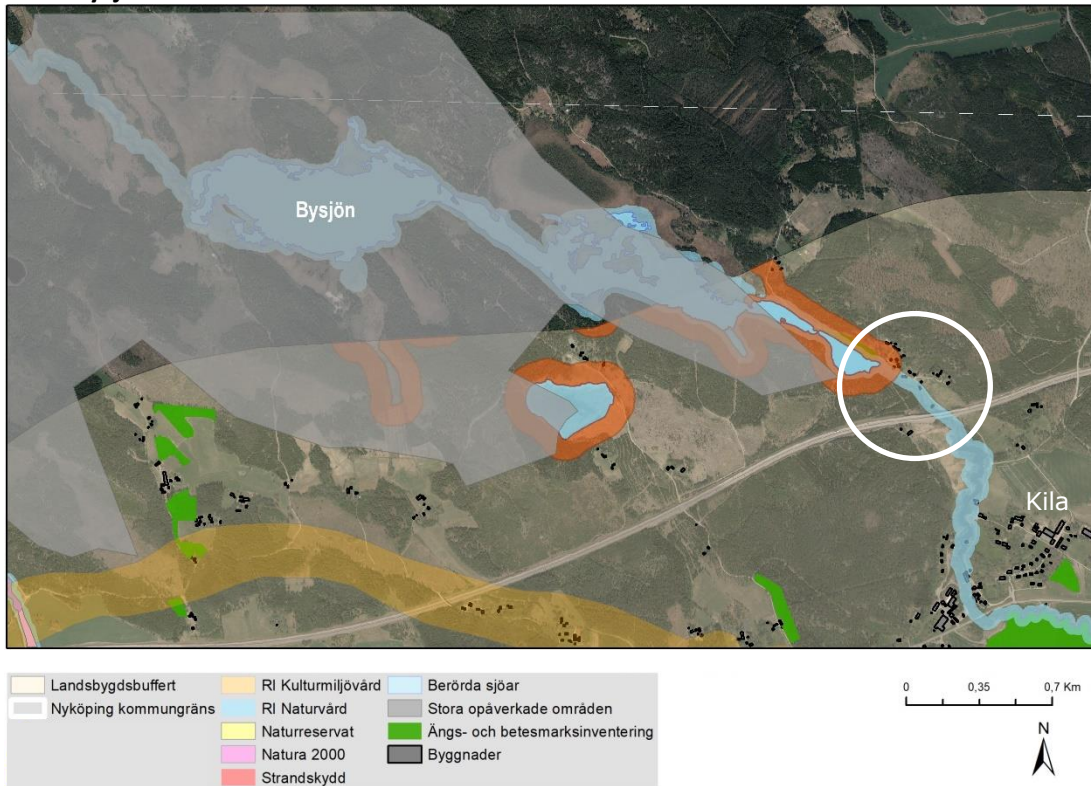

Figur 72: Bild från fältbesök, vid Bålsjön.

Figur 73: Bild från fältbesök, vid Bålsjön (borttaget).

4.8.2 Bysjön

Figur 74: Bysjön, Jönåker. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Bysjön
Sjöns storlek	68,5 ha
Allmänna intressen	Riksintresse för naturvård
Potential för LIS	Potential i östra delen av Bysjön kring forsen för att utveckla verksamheten.

Allmän beskrivning

Samhället Kila ligger drygt 1 km söder om Bysjöns sydligaste del, med kyrka och en möbelfärr. Bysjön avvattnas söderut och kraftverk med lång historia finns vid forsen. Här låg Ålberga bruk. Lägen vid dämmen och forsar har ofta en lång historia där vattenkraften utnyttjas. Någon ny typ av verksamhet, som kan nyttja läget kan eventuellt utvecklas. Verksamheten kan i sin tur bidra till besöksnäring eller arbetsplatser som gynnar närområdet.

Allmänna intressen

Bysjön omfattas av riksintresse för naturvård Kilaån.

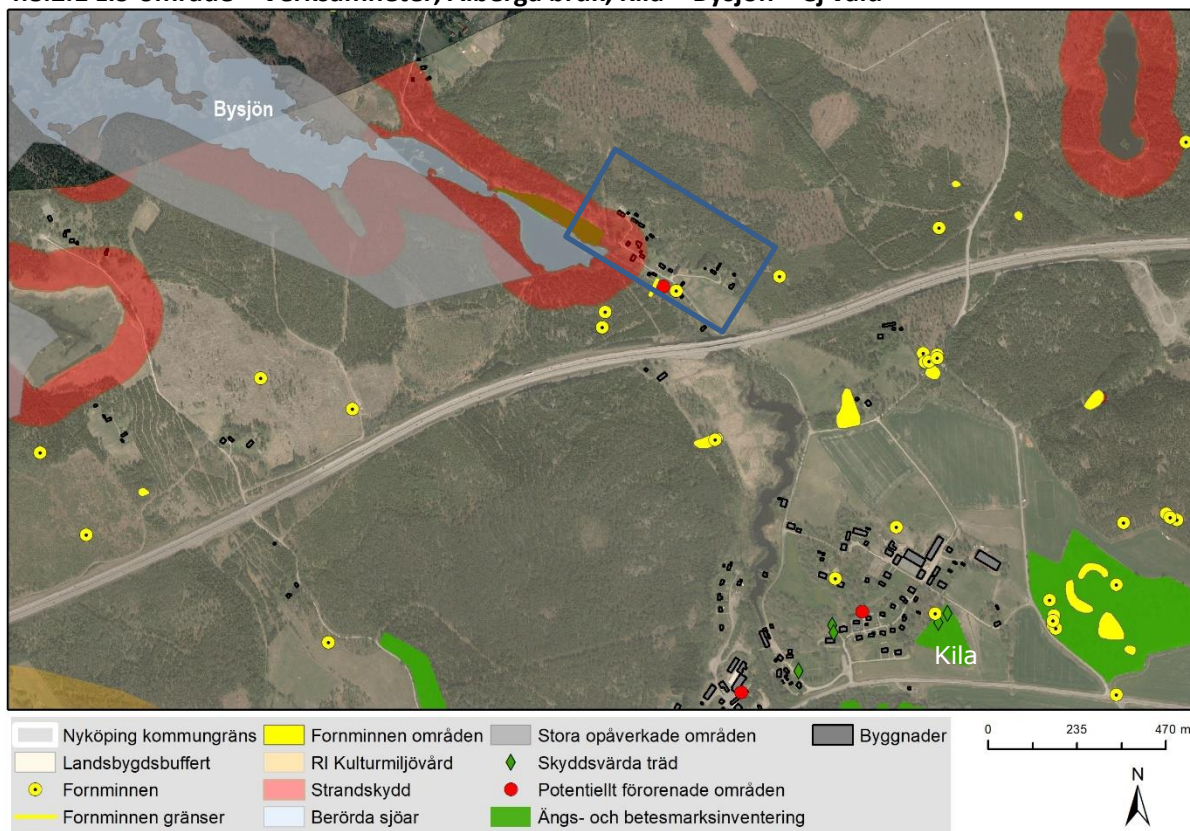
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Virån-Ålbergaån (Kilaån)	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2021	Virån-Ålbergaån har måttlig ekologisk status. Konnektiviteten är dålig, vilket gör att förutsättningarna för ett normalt djurliv är små och detta är orsaken till att statusen har sänkts. Näringspåverkan är mycket liten, vilket visas av både provtagning av påväxtalger och vattenkemi.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Bara den östligaste delen är relevant för LIS-område då västra delen ligger utanför landsbygdbuffert.

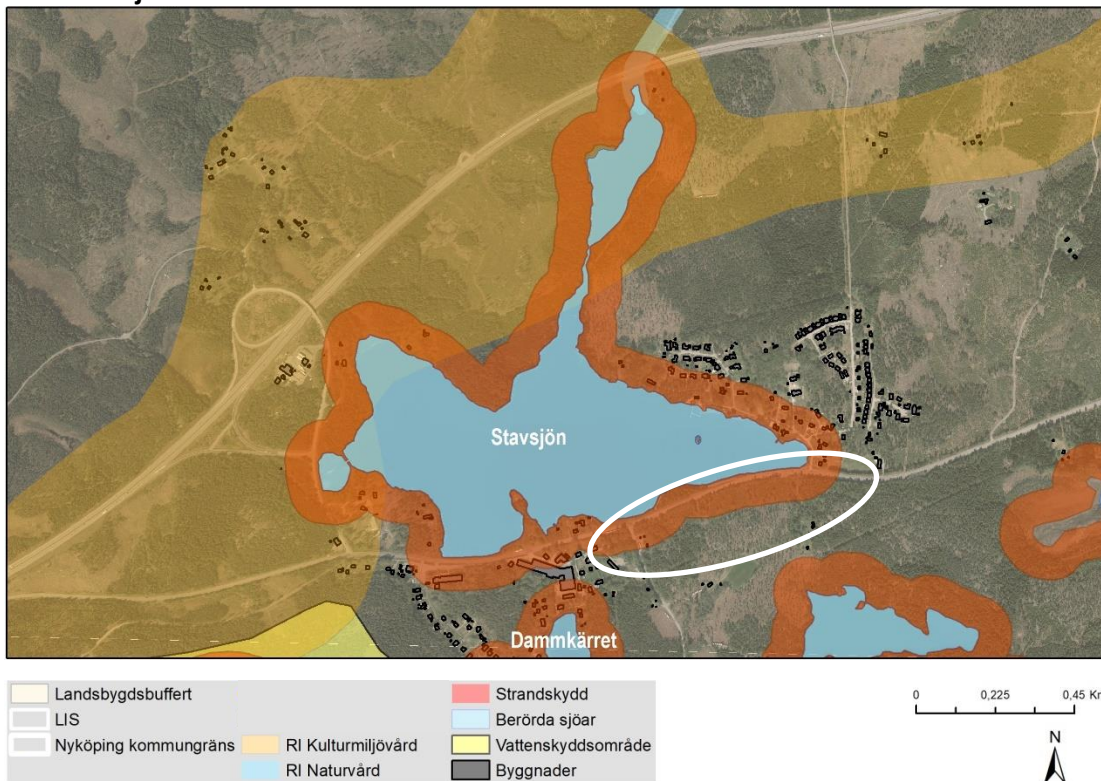
4.8.2.1 LIS-område – Verksamheter, Ålberga bruk, Kila – Bysjön – ej vald

Figur 75: LIS-område verksamheter, Ålberga bruk, Kila – Bysjön.

Namn	Ålberga bruk, Bysjön
Fastighetsinformation	Ålberga gård 3:32 m fl
Planläge	Ej detaljplan
Fältbesök	2018-11-23 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt)
Bedömning efter fältstudier	Ingen riktig bruksmiljö. Upplevs väldigt privat. Ingen verksamhet finns etablerad idag och därmed svårt att se att ett LIS-område skulle ge sådan effekt att det bidrar till ökad sysselsättning på landsbygden. Väljs bort.

4.8.3 Stavsjön

Figur 76: Stavsjön, Jönåker. Potentiellt LIS-område markerat.

Namn	Stavsjön
Sjöns storlek	56,2 ha
Allmänna intressen	Riksintresse för kulturmiljövård
Potential för LIS	Södra stranden har potential.

Allmän beskrivning

Utmed Stavsjöns östra och södra strand ligger orten Stavsjö. Stavsjö tätort ligger ca 35 km från Linköping och har drygt 200 invånare. Vid sjön finns en badplats och vandrarhem. Vid E4 ligger Stavsjö Krog & Kafé och drivmedelsstation. Busslinje 564 trafikerar Nyköpingsvägen, väg 800, genom orten.

Allmänna intressen

Stavsjöns västra sida omfattas av riksintresse för kulturmiljövård. Riksintresset bedöms inte utgöra anledning att LIS-område är direkt olämpligt, men hänsyn ska tas till riksintresset vid lämplighetsbedömningen.

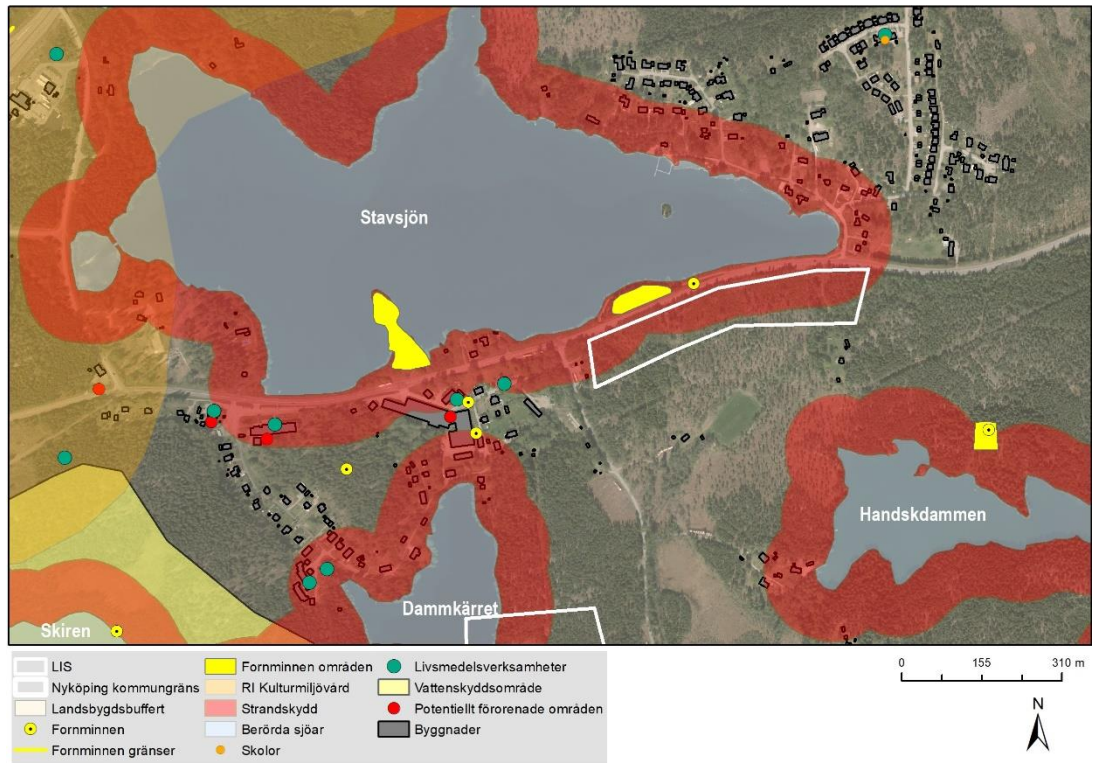
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Vretaån-Kråkvasken (Kilaån)	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Måttlig. Det är mätningar av näringsämnen (2007 och 2012) som sänker status till måttlig. Provfisken har klassats till god status, och påväxtalger (2007) till hög status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i direkt anslutning till orten Stavsjö. Intressant för bostadsutveckling i sjönära läge, viket kan stärka det lokala näringslivet och underlag för skola, förskola och kollektivtrafik. Den norra sidan av sjön ligger längre från tätorten och sannolikt bullerstörd av E4 och bedöms inte lämplig.

4.8.3.1 LIS-område – Bostäder, Stavsjö – Stavsjön

Figur 77: LIS-område bostäder, Stavsjö – Stavsjön.

Namn	Stavsjö – Stavsjön
Fastighetsinformation	Stavsjö 2:2
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	47.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-23 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Utmed den östra och södra stranden ligger orten Stavsjö. E4 löpte tidigare genom orten och Stavsjö värdshus försåg resenärer med mat och logi. E4 löper idag norr om orten. Vårdshuset lades ner och byggnaden har använts för asylboende. Ortens äldsta historia cirklar kring Stavsjö bruk och här finns idag ett bruksmuseum. Förskola finns. Stavsjön erbjuder bad och kräftfiske.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 47 000 kvm stort, till största del inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Strandzonen och vattenområdet föreslås inte ingå i LIS-området.

Direkt söder om Stavsjön löper länsväg 800 med busshållplatser inom orten i direkt anslutning till föreslaget LIS-område (se figur 78).

Inga kända fornlämningar finns inom området. Mellan väg 800 och Stavsjön finns en hyttlämning samt milstolpe. Vägtrafikbuller från väg 800 behöver utredas. Vid en förändring skulle den breda f.d. europavägen kunna minskas i bredd.

Kommunalt vatten- och avloppsnät finns i närheten.

Motiv för LIS-området

Stavsjö har haft sjunkande invånarantal under ett antal år. Skolan lades ner 2007. Att komplettera orten med ytterligare ett antal bostäder förstärker underlaget till förskolan och eventuell skola. Risk finns för en fortsatt utarmning av servicen på orten. Sannolikt krävs en relativt stor utbyggnad för att vända trenden. Bostäder med sjönära läge och nära till bad kan attrahera ny befolkning. Även om merparten av livsmedelshandeln och arbete sker på annan ort kan eventuell framtida skola, förskola och föreningsliv lokalt på orten stärkas liksom kollektivtrafiken.

Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget i Stavsjö med sitt centrala läge i Stavsjö. Ny bebyggelse knyter ihop Stavsjö som ort, som idag består av två delar öster respektive sydväst om sjön.

Eftersom det går att bygga en bit upp på höjdryggen blir norrläget vid sjön attraktivt med fin vy över Stavsjön.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 30 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet då det består av yngre gallrad barrskog utan höga naturvärden.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Gemensam lösning för vatten- och avlopp, helst kommunal anslutning, bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage är möjlig tack vare befintlig gång- och cykelväg längs med vattnet (se figur 79). Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses.

Stavsjöns stränder är inte mycket privatiserade trots att bebyggelse finns på flera sidor. Endast enstaka bostäder har fastigheter som löper ner till strandlinjen. Allmänheten bedöms fortsatt ha god tillgång på strandområden då stranden nedanför vägen inte tas i anspråk.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.

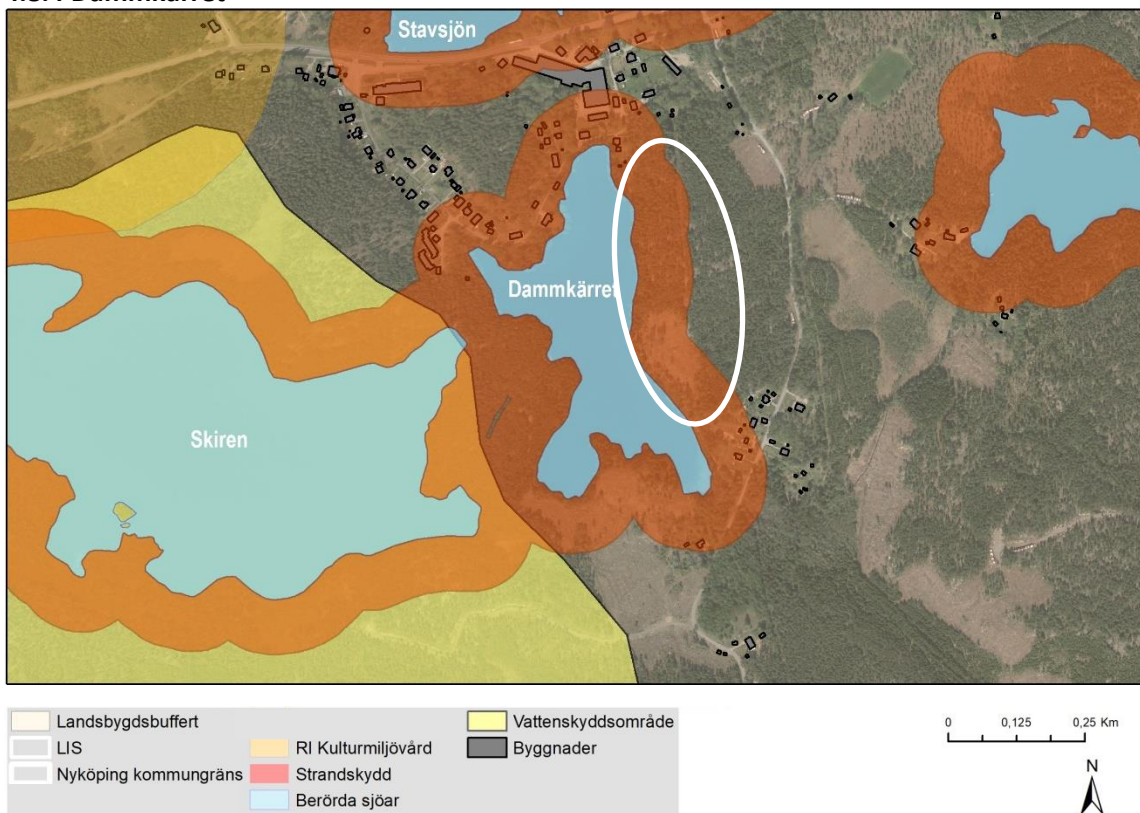

Figur 78: Bild från fältbesök, vid länsväg i närheten av Stavsjön.

Figur 79: Bild från fältbesök, vid Stavsjön. Cykel- och gångväg längs Stavsjön.

4.8.4 Dammkärret

Figur 80: Dammkärret. Potentiella LIS-områden markerade.

Namn	Dammkärret
Sjöns storlek	10,7 ha
Allmänna intressen	Endast strandskydd
Potential för LIS	Östra stranden har potential.

Allmän beskrivning

Dammkärret är en relativt liten sjö. Mellan Stavsjön och Dammkärret ligger orten Stavsjö. Stavsjö tätort ligger ca 35 km från Linköping och har drygt 200 invånare. Vid sjön finns en badplats och vandrarhem. Vid E4 ligger Stavsjö Krog & Kafé och drivmedelsstation. Buslinje 564 trafikerar Nyköpingsvägen, väg 800, genom orten.

Allmänna intressen

Direkt väster om Dammkärret ligger sjön Skiren som ingår i vattenskyddsområde. Inga övriga allmänna intressen rör Dammkärret förutom strandskyddet.

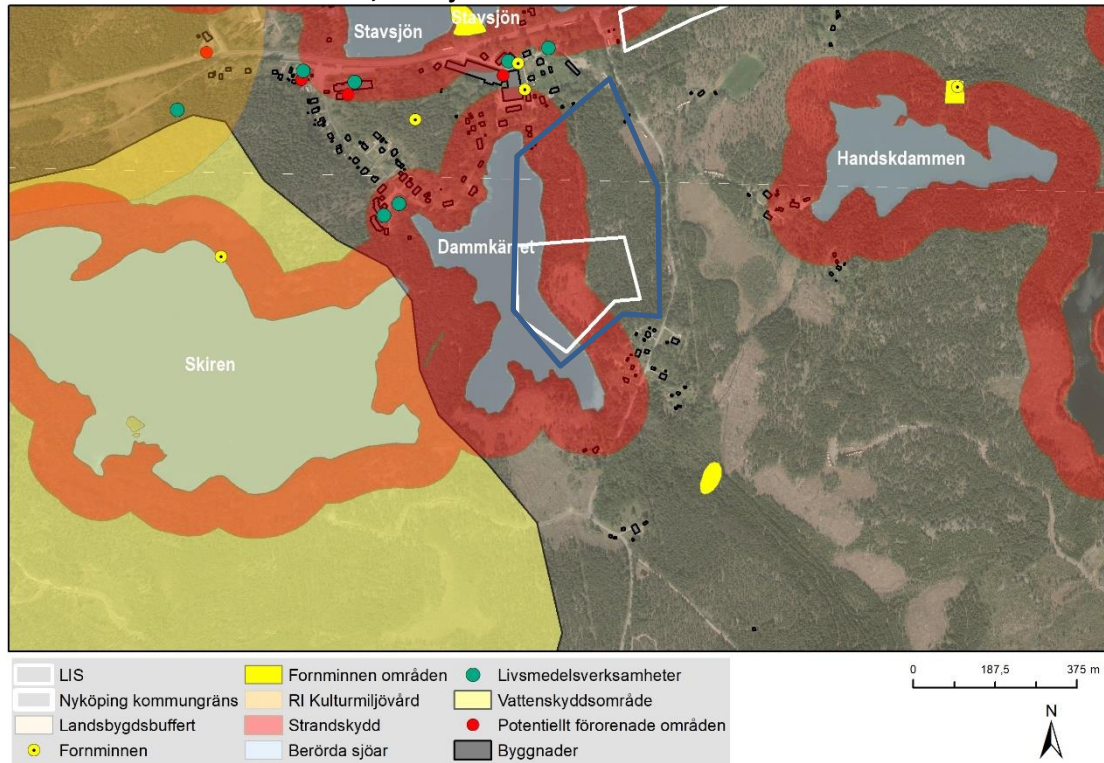
Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Vretaån-Kråkvasken (Kilaån)	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Måttlig. Det är mätningar av näringsämnen (2007 och 2012) som sänker status till måttlig. Provfisken har klassats till god status, och påväxtalger (2007) till hög status.
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

Bedömning av potential för LIS-område

Sjön ligger i direkt anslutning till orten Stavsjö. Intressant för bostadsutveckling i sjönära läge, viket kan stärka det lokala näringslivet och underlag för skola, förskola och kollektivtrafik. Vid Dammkärret bedöms den östra sidan vara intressant för LIS-område.

4.8.4.1 LIS-område – Bostäder, Stavsjö – Dammkärret

Figur 81: LIS-område bostäder, Stavsjö – Dammkärret. Utredningsområde före fältbesök markerat med blå linje

Namn	Stavsjö – Dammkärret
Fastighetsinformation	Stavsjö 2:2
Planläge	Ej detaljplan
Storlek	40.000 kvm landareal
Motiv för LIS-området:	Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
Fältbesök	2018-11-23 Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tutturen (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt)

Beskrivning

Dammsjön är en mindre sjö med fördämning av avrinningen mot Stavsjön för att försörja det tidigare bruket med vattenkraft. Utmed den norra sidan finns Stavsjöns bebyggelse, som omfattas av detaljplan. Västra sidan består av ett näs mellan Skiren i väster och Dammkärret i öster.

Beskrivning av föreslaget LIS-område

Området är ca 40 000 kvm stort, delvis inom strandskyddszonen. Det föreslagna LIS-området bedöms ha potential för bostäder. Avståndet till Stavsjö och

busshållplats är ca 500 meter. Inga kända fornlämningar finns inom området. Norr om det föreslagna LIS-området finns en nyckelbiotop och terrängen sluttar brant ner mot sjön. Denna del bedöms därför inte lämplig för byggnation trots sitt mer ortsnära läge.

Det utpekade området gränsar till en mindre bebyggelsegrupp på Dammkärrets sydöstra sida.

Kommunalt avloppsnät finns inte i närheten. Kommunala vattenledningar finns i närheten

Motiv för LIS-området

Stavsjö har haft sjunkande invånarantal under ett antal år. Skolan lades ner 2007. Att komplettera orten med ytterligare ett antal bostäder förstärker underlaget till förskolan och eventuell skola. Risk finns för en fortsatt utarmning av servicen på orten. Sannolikt krävs en relativt stor utbyggnad för att vända trenden. Bostäder med sjönära läge och nära till bad kan attrahera ny befolkning. Även om merparten av livsmedelshandeln och arbete sker på annan ort kan eventuell framtida skola, förskola och föreningsliv lokalt på orten stärkas liksom kollektivtrafiken.

Området har potential att upprätthålla serviceunderlaget i Stavsjö och har en fin vy över sjön i sydvästläge.

Syftet med att peka ut LIS-områden är att locka människor att bosätta sig på platsen för att utveckla och upprätthålla servicen lokalt i området.

Detaljplan krävs för att pröva bebyggelsens lämplighet.

Området bedöms kunna inrymma ca 25 villor.

Beskrivning av hur strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt

Växt- och djurliv

Området bedöms inte ha någon större betydelse för växt- och djurlivet. Området består av hygge. Angränsar i norr till nyckelbiotop med gammal tall med flertalet talltickor (rödlistad). Angränsar i öster till gallrad yngre tallskog.

Inom det föreslagna LIS-området finns inga kända högre naturvärden (riksintressen, skyddad natur eller liknande).

Inga fynd av rödlistade arter är registrerade inom området (artportalen).

Gemensam lösning för vatten- och avlopp, helst kommunal anslutning, bör vara en förutsättning vid större bostadsutbyggnad för att inte försämra den ekologiska statusen för vattenförekomsten.

Det rörliga friluftslivet

Fri passage är möjlig. Strandskyddets syfte med tillgänglighet och fri passage ska tillgodoses.

Allmänheten bedöms fortsatt ha god tillgång på strandområden.

Slutsats

- Åtgärden bidrar till att upprätthålla serviceunderlaget på landsbygden
- Allmänheten bedöms fortfarande kunna ha god tillgång till strandområden och djur och växter på land och i vatten bedöms fortsatt kunna ha goda livsvillkor.
- Naturvärdesinventering kan behöva utföras.

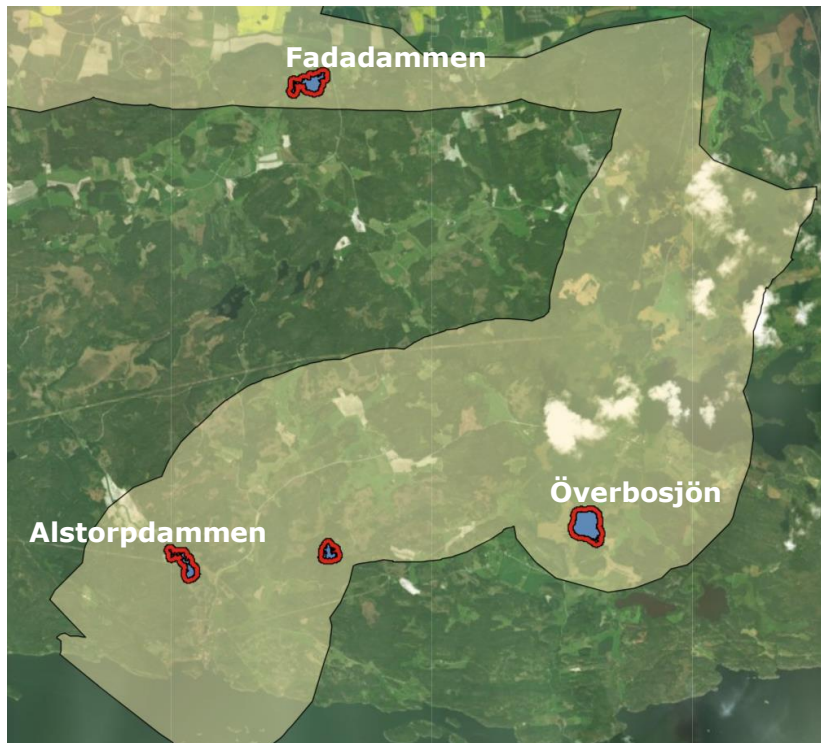

Figur 82: Bild från fältbesök, vid Dammkärret.

Figur 83: Bild från fältbesök, vid Dammkärret

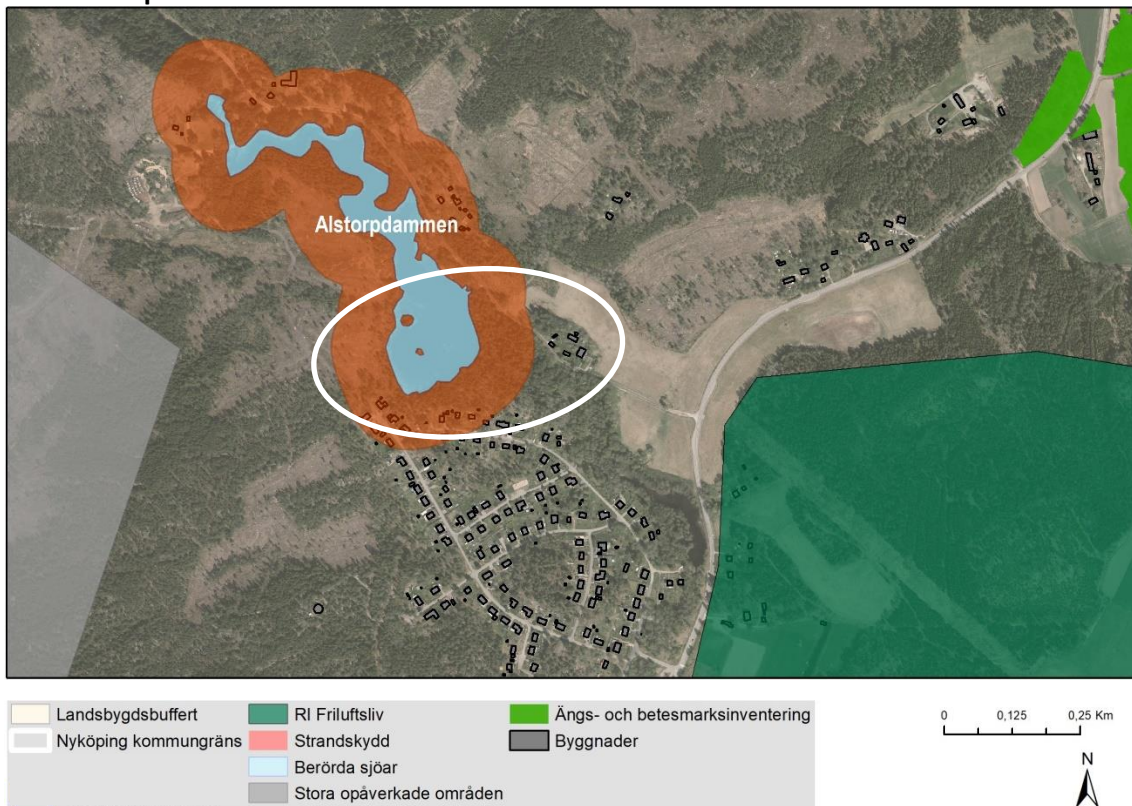
4.9 Buskhyttan

Figur 84: Sjöar inom landsbygdsbuffert som ligger runt Buskhyttan.

Alstorpdammen	Inga allmänna intressen. I direkt anslutning till ort. – eventuellt potential för LIS
Överbosjön	Sjön väljs bort då den endast har enstaka bostäder inom strandskyddszone. Hela strandzonen utpekades som ängs- och betesmark. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas. Sjön omfattas därutöver av riksintresse för friluftsliv. I närheten finns ett naturreservat.
Fadadammen	Utgör damm i Fadabäcken. Dammen väljs bort då hälften av strandzonen är helt obebyggd och resten innehåller några få byggnader. Potential för landsbygdsutveckling bedöms inte finnas. Sjön omfattas därutöver delvis av riksintresse för kulturmiljövård.

4.9.1 Alstordammen

Figur 85: Alstordammen, Buskhyttan.

Namn	Alstordammen, Näveån
Sjöns storlek	8,4 ha
Allmänna intressen	Inga utöver strandskydd.
Potential för LIS	Potential bedöms endast finnas i direkt anslutning till befintlig bebyggelse i sjöns södra del. Väljs bort.

Allmän beskrivning

Alstordammen är en damm i Näveån (se figur 87) och ligger direkt norr om Näveckvarn. Därmed finns viss service; skola, postombud, livsmedelsbutik, café, båtbygggar. Sjön angränsar till Näveckvarns bostäder i söder. Därutöver finns enstaka byggnader inom strandskyddszonen. Västra sidan är relativt obebyggd.

Allmänna intressen

Sjön omfattas inte av riksintressen eller andra allmänna intressen.

Miljö kvalitetsnormer för vatten, statusklassning

Vattenförekomst Näveån	
Miljö kvalitetsnorm	Statusklassning
God ekologisk status 2027	Måttlig
God kemisk ytvattenstatus	Uppnår ej god (pga överallt överskridande ämnen)

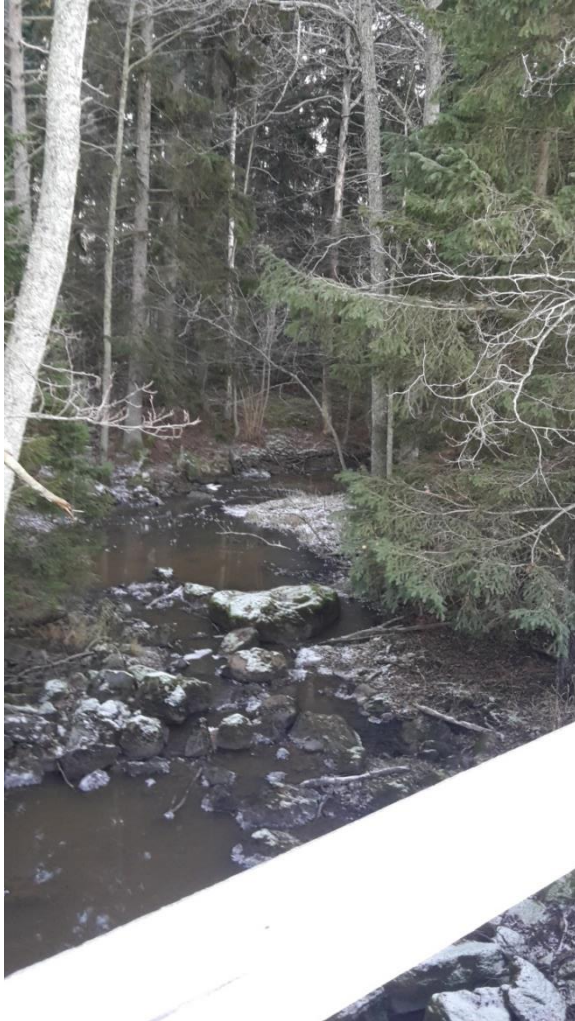
Bedömning av potential för LIS-område

Potential att utveckla Nävekvärd bedöms i första hand finnas mot Östersjön. Alstorpsdammen bedöms inte utgöra ett attraktivt läge då dammen nästan helt torrläggs vid liten nederbörd.

Östra sidan ligger inom Näveån som hyser höga naturvärden och är utpekad som nyckelbiotop, se figur 87. Sörmlandsleden går igenom.

Figur 86: Bild från fältbesök, vid Alstorpsdammen.

Figur 87: Bild från fältbesök, från Alstorpsdammen rinner Näveån.

Steg 5 - Fältstudier

Efter att preliminära LIS-områden identifierats i steg 4 har fältstudier genomförts för att fastställa områdenas lämplighet. Fältstudier har utförts 2018-11-20, 2018-11-23, 2018-11-26, 2018-11-28 av Elin Hultman (ekolog), Bjarne Tuttaren (ekolog), Sofia Bergqvist (planarkitekt) på Nyköpings kommun.

Fältbesöken har genomförts med fokus på följande fem punkter:

1. Bedöma hur bra områdets tillgänglighet är t.ex. möjligheten att gå/cykla till busshållplats/närmaste ort, tillgängligheten till affär/handel/kontor
2. Genomgående för alla LIS-områden som är utpekade för bostäder är att det krävs en stor utbyggnad (många bostäder) för att kunna hävda att det uppfyller LIS-syfte om potential att upprätthålla serviceunderlag. Därför har en del av fokus i fältarbetet varit att hitta stora sammanhängande områden.
3. Är fri passage längs vattnet möjlig?
4. Finns höga naturvärden på platsen som gör den olämplig?
5. Kan vi direkt se att en exploatering kommer påverka sjön/vattendraget negativt?

28 preliminära LIS-områden besöktes. Några har helt valts bort och andra har minskats ner (se figur 88). Resultatet redovisas i kap. 4 under respektive LIS-område.

Underlag

- Länsstyrelsens granskningsyttrande på gällande ÖP (2013) för Nyköpings kommun:
https://nykoping.se/Global/Dokument/Bo_bygga_o_miljo/Stadsplanering_och_byggprojekt/Oversiktsplanering/Ny%20Op%202013/Översiktsplan%20för%20Nyköpings%20kommun,%20textdokument_komprimerad_för_webben.pdf
- GIS-skikt från Nyköpings kommun
- GIS-viewer:
<https://rambollglobal.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=bbb2bdd71e724316ad8e7ec17db54b5d>
- VISS, <https://viss.lansstyrelsen.se/>
- Artportalen, <https://www.artportalen.se/>
- Strandskydd – en vägledning för planering och prövning, Naturvårdsverket / Boverket, handbok 2009:4